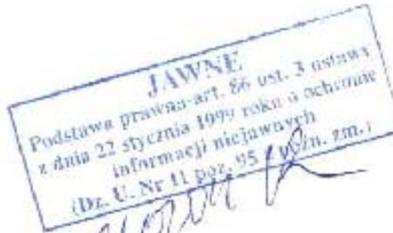

04.10.9360/sz

Warszawa dn. 1985.11.09

T A J N E

Egz. Nr ... 1 ..

92

140

102
IPN
OBIAD
Warszawa

Naczelnik Wydziału II
Biura Śledczego MSW

Informuję, że Zbigniew ROMASZEWSKI podpisał jako Członek Krajowej Komisji NSZZ "Solidarność" oświadczenie odczytane przez Lecha WALEŚĘ w dniu 1985.11.03 w trakcie mszy inauguracyjnej tzw. "tydzień więzienia politycznego" w kościele św. Brygidy w Gdańsku o następującej treści:

"Zebraliśmy w kościele św. Brygidy w Gdańsku na mszy inauguracyjnej tydzień więzienia politycznego, poruszeni rozmiarami prześladowań dotyczących wszystkich, którzy pozostają wierni ideałom "S", którzy ośmielają się głośno wyrażać nadzieję i aspiracje polskiego społeczeństwa, wstrząśnięci kolejnym aktem bezprawia, który kosztował życie 19-letniego studenta UG - Mariana ANTONOWICZA, wzywamy władze PRL do opamiętania się, do przerwania fali represji, uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, położenia kresu samowoli aparatu MSW i poddania go kontroli społecznej. Kontynuowanie dotychczasowej polityki pogłębia istniejącą przepaść pomiędzy władzą i społeczeństwem i może stać się przyczyną narodowej tragedii. Jedyną drogą do przezwyciężenia kryzysu społeczno-politycznego to rzeczywisty dialog ze społeczeństwem".

Przewodniczący i Członkowie Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność"

- Lech Wałęsa
- Henryk Wujec
- Zbigniew Romaszewski
- Jerzy Krepiwnicki
- Grzegorz Palka
- Andrzej Słowik
- Maciej Jankowski

IPN
OBIAD
Warszawa

- 2 -

Jednocześnie nadmieniam, że w dniu 1985.11.03 Zbigniew ROMASZEWSKI osobiście brał udział w mszy inauguracyjnej "tydzień więźnia politycznego" w Gdańsku.

141

93

103

Wyk. 2 egz.

Egz. nr 1 - adresat

Egz. nr 2 - a/a

Opr. M.G.

Druk. B.P.

IPN
OBIAD
Warszawa

IPN
OBIAD
Warszawa

IPN
OBIAD
Warszawa

Warszawa, dnia 1986. 02.06

143
104
94

Tajne spec. znaczenia

Egz. nr. 4

SPRAW WYKONCZYTYCH
022 L. 02, 02.11.00 495 186

JAWNE
Podstawa prawna-art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 22 stycznia 1990 roku o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

ZASTĘPCA SZEFA
d/s SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA
REJONOWEGO URZĘDU SPRAW WEWNĘTRZNYCH
w T Y C H A C H

IPN
OBLAD
Warszawa

Tow. ppłk R. BLESZYŃSKI

W nawiązaniu do Waszego pisma z dnia 1986.01.08 l.dz. SH.048/86 informuję, że właścicielem samochodu Toyota WIZ 48-07 jest:

ROMASZEWSKI Zbigniew Jan s. Józefa
i Zofii Lipka, ur. 1942.01.02 Warszawa
zam. Warszawa ul. Kopińska 36 a m 57

Zbigniew ROMASZEWSKI - członek b. KSS KOR jak i jego żona Zofia ROMASZEWSKA od 1977r. aktywnie uczestniczyli w działalności Biura Interwencyjnego b. KSS KOR. Po wydarzeniach sierpniowych 1980r. z ich inicjatywy powołana została Komisja Interwencyjna NSZZ "S" przy Reg. Mazowsze a następnie Krajowe Biuro Interwencji. W trakcie obrad I Krajowego Zjazdu NSZZ "S" Zbigniew ROMASZEWSKI został wybrany przewodniczącym Zespołu Programowego d/s Praworządności i Wymiaru Sprawiedliwości oraz wszedł w skład Komisji Krajowej.

Od 3 grudnia 1981r. Zofia i Zbigniew ROMASZEWSKY prowadzili konspiracyjną działalność w ramach tzw. Międzyzakładowej Regionalnej Komisji "S" organizując i kierując tzw. "radiem Solidarność". Za powyższą działalność zostali skazani prawnym wyrokiem sądowym na karę 3 i 4,5 roku pozbawienia wolności.

Po wyjściu na mocy amnestii z zakładu karnego ROMASZEWSKY ponownie podjęli antypaństwową działalność m.in. kierując i organizując nielegalne emisje radia "S". Ponadto objęli funkcje kierownicze w tzw. Komitecie Helsińskim w Polsce powołanym przez TKK NSZZ "S", którego celem jest publikowanie materiałów dotyczącego łamania przez władze podstawowych praw człowieka i obywatela w PRL. Z tego też względu zarówno Zbigniew ROMASZEWSKI jak i jego

IPN
OBLAD
Warszawa

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

- 2 -

żona Zofia osobiście uczestniczą w rozprawach karnych gdzie oskarżeni popełniali przestępstwa, według nich z pobudek politycznych.

Jednocześnie informuję, że Zofia i Zbigniew ROMASZEWSKY pozostają w naszym bezpośrednim zainteresowaniu operacyjnym. W przypadku posiadania przez Waszą jednostkę jakichkolwiek informacji o ww uprzejmie proszę o przesłanie do tut. wydziału.

Odb. w 2 egz.
Egz. nr 1 adresat
Egz. nr 2 a/a
Oprac. MG/CK

ptk. K. S. [signature]

IPN
OBLAD
WARSZAWA

105

IPN
OBLAD
WARSZAWA

MINISTERSTWO WNETRZNYCH

052 L. 2. 02 II 00838/86

JAW Warszawa, dnia 1986. 05. 10. 106
Podstawa prawna: art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji tajnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

Tajne spec. znaczenia

Egz. Nr ...

IPN
OBIAD
WARSZAWA

Naczelnik Wydziału III
Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych
we Wrocławiu

Informuję, że Wojciech MYŚLECKI utrzymuje systematyczne kontakty ze Zbigniewem ROMASZEWSKIM - członkiem b. KSS-KOR i Ireną Zofią ROMASZEWSKĄ - współpracownikiem b. KSS-KOR zam. Warszawa ul. Kopińska 30A m 57.

Zofia i Zbigniew ROMASZEWSKY od 1983 r. kierują powołanym przez TNK NSZZ "S" tzw. Komitetem Helsińskim w Polsce, którego celem jest zbieranie, opracowywanie i publikowanie materiałów dot. rzekomego nieprzestrzegania przez władze podstawowych praw człowieka i obywatela w PRL. Z tego też względu W. MYŚLECKI informuje na bieżąco Z. i Z. ROMASZEWSKICH o podejmowanych przez SB działaniach represyjnych w stosunku do środowisk opozycyjnych działających na terenie Wrocławia i Wałbrzycha oraz o rzekomym sterowaniu przez władze organami wymiaru sprawiedliwości w przypadku rozpatrywania spraw o podłożu politycznym.

W bieżącym roku W. MYŚLECKI kilkakrotnie kontaktował się z Z. ROMASZEWSKIM, któremu przekazywał pełne dane o osobach zwalnianych z aresztów oraz o osobach, którym przedstawiono zarzu i sprawy skierowane do orzecznictwa sądowego.

W dniu 7 stycznia br. W. MYŚLECKI powiadomił Z. ROMASZEWSKIEGO o zwolnieniu z aresztu Lothara HERBSTA. Jednocześnie zaznaczył że w/w powinien zająć się sprawą najstarszego więźnia politycznego - Józefa TELIGI lat 74, który nadal przetrzymywany jest w więzieniu pomimo tego, że ma on usunięte jedno płuco.

Dwa dni później W. MYŚLECKI przekazał pełne informacje o Marku WĘGRZYŃSKIM i Jurku LANGERZE - górnikach z Wałbrzycha aresztowanych w czerwcu ub. roku. Wymienionych zwolniono z aresztu tymczasowego 23 grudnia 1985 a następnie ponownie aresztowano na wniosek prokuratora. W. MYŚLECKI twierdził, że jest w posiadaniu dowodów z których jednoznacznie wynika, że w/w byli bici

- 2 -

107
198
97
IPN
OBLAD
Warszawa

w trakcie przesłuchania przez funkcjonariuszy SB. Z tego też względu środowisko wałbrzyskie pragnie powiadomić opinię publiczną o pozaprawnych metodach stosowanych przez pracowników resortu spraw wewnętrznych.

Na prośbę Z. ROMASZEWSKIEGO, W. MYŚLECKI zobowiązał się zebrać szczególne materiały dot. powyższej sprawy.

W dniu 16 stycznia br. przebywając w Warszawie W. MYŚLECKI przekazał Z. ROMASZEWSKIEMU szczególną relację na temat aresztowanych górników z Wałbrzycha. Jednocześnie zaznaczył, że o tej sprawie za mało się mówi i że robotnicy na ogół pomijani są w prowadzonych przez Z. ROMASZEWSKIEGO "kampaniach praworządnościowych". Następnie zasugerował, że aktualnie nastąpiła kumulacja wszystkich spraw "politycznych", które mają być rozpatrzone w miesiącu styczniu. Ma to miejsce w Wałbrzychu, Mikołowie i Lubinie. Organa ścigania prowadzą "dziwną politykę" polegającą na tym, że w stosunku do osób, które składają wyjaśnienia w trakcie prowadzonych czynności śledczych stosuje się akty łaski. Natomiast w przypadkach gdzie aresztowani odmawiają wyjaśnień są skazywani na kary pozbawienia wolności i są na ogół brutalnie traktowani zarówno przez SB jak i pracowników służby więziennej. Powyższa sytuacja - zdaniem W. MYŚLECKIEGO - jest wynikiem nacisków władzy na niezawisłe organa wymiaru sprawiedliwości, które ściśle wykonują wytyczne ekipy rządzącej.

Na zakończenie W. MYŚLECKI prosił Z. ROMASZEWSKIEGO o pomoc w zorganizowaniu spotkania Barbary SADOWSKIEJ z młodzieżą wrocławską, która zaprezentowałaby swój dorobek poetycki. Spotkanie z młodzieżą miałooby odbyć się w obiekcie na ul. Alei Pracy.

Powyższą informację przekazuję w celu jej ewentualnego wykorzystania.

Wyk. 2 egz.

Egz. nr 1 - adresat

Egz. nr 2 - a/a

Opr. M.G.

Druk. E.P.

NACZELNIK WYDZIAŁU II
Departamentu III MSW

plk mgr Wacław Król

IPN
OBLAD
Warszawa

Warszawa, dnia 1986.04.

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych

Tajne spec. znaczenia

Egz. Nr ....

MINISTERSTWO SPRAW WNETRZNYCH

052 L. dz.

02 II 002487/86 now

Naczelnik Wydziału III

**Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych
w Krakowie**

Tow. mjr A. WIEKOWSKI

Informuję, że Stanisław SANDWIG zam. Kraków - Osiedle Bohaterów Września 35 m 62 w ostatnim okresie czasu utrzymuje bezpośredni kontakt ze Zbigniewem ROMASZEWSKIM, członkiem b. KSS-KOR.

W dniu 8 kwietnia br. St. SANDWIG przekazał Z. ROMASZEWSKIEMU informacje dot. sytuacji w zakładzie karnym w Strzelinie stwierdzając, że dochodzi tam do bardzo drastycznych spięć pomiędzy funkcjonariuszami służby więziennej a więźniami politycznymi. Na potwierdzenie powyższego stwierdzenia zacytował fragmenty listów, które otrzymał różnymi kanałami, które mówiły m. in. o:

- pogorszeniu warunków więźniów politycznych, za które odpowiedzialny jest ppłk Janusz SZABLIŃSKI /odebranie widzeń, ograniczenie do minimum korzystania z ciepłej wody itp./;
- zabieraniu czasopism katolickich, które podtrzymywały na duchu więźniów politycznych;
- konfiskowaniu krzyży z cel przez kierownika ochrony kpt. ŚWIĄTCZAKA, dowódcy zmiany por. MACIEJEWSKIEGO i komendanta pawilonu sierż. JAKUBKA;
- pozbawieniu prawa do spacerów wbrew zaleceniom lekarza, który jest podporządkowany zaleceniom naczelnika;
- pozbawieniu prawa do posiadania tzw. wyposażenia dziennego, na które składają się swetry, koszule, czapki, tenisówki itp.

IPN
CELIAD
Warszawa

- 2 -

99
109
107

Podsumowując przekazane informacje St. SANDWIG stwierdził, że sytuacja w ww zakładzie karnym jest dramatyczna. Osobiście zna ludzi tam przebywających i wie, że nie są ani skłonni do dramatyzowania. Wszystko wskazuje na to, że więźniowie polityczni podejmą w najbliższym czasie akcję głodówkową.

Z. ROMASZEWSKI zainteresował się oryginalnymi tekstami listów więźniów, które są w posiadaniu St. SANDWIGA. SANDWIG prosił Z. ROMASZEWSKIEGO o spotkanie w Krakowie, dodając, że można skontaktować się z nim poprzez CIESIELSKIEGO tel. 48-28-77 wew. 107 /centrala osiedlowa/.

Powyższą informację przekazuję do ewentualnego wykorzystania. Jednocześnie proszę o przesłanie na nasz Wydział informacji na temat działalności St. SANDWIGA.

lyk. 2 egz.

Egz. nr 1 - adresat

Egz. nr 2 - a/a

Opr. M.G.

Druk. B.P.

Nr masz. 42/86.

Wojciech Krol
pl. n. Wacław Krol

IPN
OSUJAC
WARSZAWA

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

OE II - 04539/86

WOJEWÓDZKI URZĄD
SPRAW WĘWNETRZNYCH
w Radomiu

JAWNE Radom, dnia 1986.06.30
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 75 z późn. zm.)

150
100
MO

03 L. dz. OE II - 0375/86 10204

T A J N E

Egz. nr 1...

IPN
OSIADŁO
Warszawa

Tow. por. M. Gualkowski
Prac. pre-amerykański
zapiski, programy
1986-07-07
10204

NACZELNIK
WYDZIAŁU II DEP. III MSW
w Warszawie

W dniu 1986.06.24 został zatrzymany:

Ob. ROMASZEWSKI Zbigniew Jan,
s. Józefa i Zofii,
ur. 02.01.1940 r. w Warszawie,
zam. Warszawa Ochota ul. Konopińska 36a m 57

w miejscowości Zaborów woj. radomskie.
W załączeniu przesyłamy celem służbowego wykorzystania wykaz przedmiotów i zapiski posiadane przez w/wym. w momencie zatrzymania.

Wykonano w 2 egz.
Egz. nr 1 adresat
Egz. nr 2 a/a
Oprac. JL/BN
Dz. masz. nr 0276/86.

NACZELNIK WYDZIAŁU II
DEPARTAMENTU III
MSW
[Signature]

IPN
OSIADŁO
Warszawa

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

Wojciech

Grójec 1986 - 06 - 25

ASK

T A J N E
Egz. Nr ...

M 101

IPN
OŚWIAD
WARSZAWA

W Y K A Z

przedmiotów i zapiski posiadane przez Zbigniewa Romaszewskiego

1. Pieniądze - 20.150 zł.
2. Bony PKO SA - 16.01

Zapiski osobiste z notesu i kalendarza

- adres Jerzy Puciata tel. 61-14-77 k. 852 Zapichoń ul.
Żawadzkiego 2 m 73.

- 6 styczeń godz. 19⁰⁰ Grabinder r Toruń
- 7 - " - godz. 14⁰⁰ Jan, 18⁰⁰ - Zozule 1 m 17
- 8 - " - godz. 14⁰⁰ przegląd, 18⁵⁰ - Andrzej, 23⁰⁰ - Marek
- 9 - " - godz. 13⁰⁰ - jazda - odebrać poręczenie p. Józef Stetek
Janka W.
- 11 - " - godz. 18⁰⁰ p. Marcin
- 13/12 - " - godz. 7⁰⁰ - przepisy
- 14 - " - godz. 7⁰⁰ egzamin, 18⁰⁰ - W.
- 16 - " - godz. 16⁰⁰ - zajęty
- 20 - " - godz. 8³⁰ - rozprawa Hamera
- 21 - " - - wyjazd do Krakowa
- 22 - " - - " -
- 23 - " - godz. 8⁰⁰ - jazda, odebrać kożuch, wystać do M. pieniądze
11⁰⁰ Janusz, 15 - Paweł, 16 - spotkanie
- 24 - " - rozprawa o Wałbrzychu , 19⁰⁰ - Stefan
- 27 - " - godz. 9⁰⁰ ... *Ustrzyki* ... 357, 14¹⁵ - Jan, 15⁰⁰ - Janusz
19⁰⁰ - "W"
- 29 - " - godz. 11⁰⁰ - rozprawa Trzpiota - Kielce
18⁰⁰ - Roman - zabrać list, telefon do Jana
- 30 - " - odebrać komputer , telewizor, 20⁰⁰ - V - p.s.t.
- 31 - " - egzamin, powrót Zosi, rozprawa o Mikołowie, wieczorynka

IPN
OŚWIAD
WARSZAWA

- 3 luty - 8⁰⁰ - 9⁰⁰ - prof. Basznowski I c Wł.
8 -"- - 10⁰⁰ - zajęty
11 -"- - Wałęsa, 18³⁰ Roman
12 -"- - Lothar godz. 9⁰⁰, Wałęsa
14 -"- - Wałęsa
17 -"- - Wałęsa
"trójka"
18 -"- - Wałęsa
"trójka"
5 Marca - Mikołów godz. 9⁰⁰
13 Kwietnia godz. 10⁰⁰ - Głogowiec - Sztandar
17 - " - godz. 9⁰⁰ - Witek w Katowicach
20 Maja - Janek, przegląd, Pszczoła po pół, latek
21 -"- godz. 17⁰⁰ - Ficansey
22 -"- godz. 5³⁰ - wyjazd do Zosi
23 -"- godz. 17⁰⁰ - Dziunia
godz. 20⁰⁰ u Mamy Zosi
telefon do Ani Fic
24 -"- telefon do Krysi Lit -umówić się
25 - " - Mirek H
4 czerwca - godz. 10⁰⁰ na Hożej , 14⁰⁰ - dom, Leśna Podkowa
6 - " - - Leśna Podkowa
8 - " - - wieczór wspomnień o J R
12 -" - - Hania, godz. 19 - Hoża Piotr
13 -" - 18⁰⁰ Andrzej M - Hoża
17 -" - godz. 17⁰⁰ - Hoża, godz. 20⁰⁰ Żytunia
20 -" - godz. 17³⁰ - Europejski
22 -" - godz. 12³⁰ Ursus kościół św. Józefa
24 -" - Rzeszów godz. 19⁰⁰

~~1546~~
102

IPN
CBUAD
Warszawa

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

Zapiski na kartce 15x15

Stanisław Bilęwicz ul. Zawadzkiego 3 m 8 tel. 372-28, sąsiadka p.
Zofia Rodzań ul. Zawadzkiego 5 m 4 /osiedle Baranówka przy wieży
telewizyjnej/

Sąsiad Janusz Legler /Legler/

Marek Wójcik - wziąć kartkę mięsną za czerwiec i lipiec
i wysłać zpowrotem poleconym

Zapiski na skowidzu alfabetycznym.

- Andrzejewski Wilcza 5/13 285979
żona 270101, Solmera 0-58740308
- Jacek ■ Baranowski 21-38-10
Jurek Bal - 42-17-60
- Bienekierscy 46-47-11
1 sierpnia 35/70
- CAMK - 410041 bibl. p. Korzeniewska
- Inst.Fiz.Teor. Hoża sekr. 21-40-97
Irena Lipińska 20-93-38
- Pieszczoka - Bieszkierscy 46-47-11
Rzeszów - Tadek Kęsy - Solarza 3/33
Radom - Witek /^{Kwik}kwil ?/ Komandosów 2 m 30
Wiesiek Mizerski - Słowackiego 75/20
E. Halski - Dantego 5 m 29 ← sprząwelić
mec. Winerowicz 35-46-21 ← do Sedi IX

Wrocław

- Antek Chyla Białowiecka 34/6 pr. 20-38-96 dom 55-56-31
- Modzelewski Sobótka Rynek 9a/5 ter 214
- Piniór Józef Piastowska 37/8 21-37-94
- Dziuba Zbyszek Złotonego Bębu 8 390-76
- Herbot Lothar Fabiańska 13/9 67-09-46
- Gleichgewicht 48-36-41
- Frasyniuk Sienkiewicza 131/8 22-15-33 rodzice 68-48-40
- Basia Labuda Kwiska 14 a/2 56-72-61

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

- Myślecki Wojtek 20-62-96

Ks. Zieja 26-37-37 - Urszulanki

Ż 21-63-63

Pijkeza 44 m 12

Na zegarku elektronicznym produkcji Japońskiej znajduje się zakodowany zapis o treści:

" Krzys 408

279 - 3081 "

Uwaga :

Zapisy z notatnika mogą mieć błędny odczyt z uwagi na ręczne i nieczytelne pismo.

Za zgodność

ppor. Zbigniew Michalak

Zbigniew Michalak

Warszawa 1986.09.27 105

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. z 1999 r. 95 / późn. zm.)

Tajne
Eqz. poj.

MS
AS4

NOTATKA SŁUŻBOWA

IPN
OŚWIAD
Warszawa

z przeprowadzonej rozmowy
ostreżeniowej ze Zbigniewem ROMASZEWSKIM.

W dniu 1986.09.18 w obecności Naczelnika Wydziału II Dep. III ptk. W. KRÓLA oraz pracownika Wydziału I Biura Śledczego por. A. BREJKOPFA przeprowadzono rozmowę ostreżeniową w ramach akcji "BRZOSKA" ze Zbigniewem ROMASZEWSKIM.

Na wstępie rozmowy poproszono Z. ROMASZEWSKIEGO o skomentowanie decyzji władz dotyczącej zwolnienia z aresztu i karetałów karanych osób, które weszły w konflikt z prawem z powodów politycznych. W odpowiedzi wymieniony stwierdził, że decyzja w tej sprawie, która go całkowicie zaskoczyła przyjęła z ogromną radością i zadowoleniem. Niewątpliwie skutki tej decyzji powstały podstawy do budowy powodumienia władzy ze społeczeństwem. Postrajac się jednak na swoje doświadczenie życiowe uważa, że do niej pesymistycznie, lecz uważa, że wszystko powoli będzie zmieniało w porządek i odwróciły przez społeczeństwo kierunek.

Następnie przedstawił Z. ROMASZEWSKIEMU wszystkie w toku prowadzenia kontroli operacyjnej niektóre fakty z jego działalności, które mogą sugerować ewentualne przestępstwa określonych w KK polegających na:

- przekazywaniu wrogim ośrodkom na Zachodzie informacji zawierających fałszywe wiadomości o sytuacji społeczno-politycznej w Polsce
- udzielaniu wywiadów korespondentom zagranicznym i przedstawicielom wydawnictw nielegalnych w Polsce w celu wywołania niepokojów społecznych bądź rewolucji

W toku wyjasnień Z. ROMASZEWSKI przyznał się do faktu udzielania wywiadów korespondentom agencji zachodnich oraz pisania artykułów dla wrogich ośrodków na Zachodzie dotychczasowej politycznej w Polsce, że szczegółowym uwzględnieniem problematyki więźniów politycznych. Na pytanie, czy z tego tytułu czerpie dochód korespondentów Z. ROMASZEWSKI kategorycznie odpowiedział stwierdzać jedynie, że interesował się losami więźniów politycznych i uważał za fakt istnienia autentycznego zapotrzebowania społecznego, które chce znać ilość i warunki w jakich odbywają prace porobowe woliwości osoby skazane z powodów politycznych.

Odnosząc do kontaktów z pracownikami placówek dyplomatycznych a zwłaszcza pracownikami ambasady USA Z. ROMASZEWSKI stwierdził, że tego rodzaju spotkania nie są tabu i nie ma przeszkód. Zdaje on sobie sprawę, że część pracowników ^{zatrudnionych} są etatowymi pracownikami CIA lecz zapewnił, że kontaktów tego typu nie utrzymuje. Nigdy nie spotykał się z pracownikami ambasady kapitalistycznych w sposób konspiracyjny. Nie ukrywał faktu że odwiedzał ją, przez niego niektórzy obywatele amerykańscy w ambasadzie USA.

- 5 -

odpowiedni propozycje aby SB sprawdziła je do
konto bankowe co może wyjaśnić ten problem.

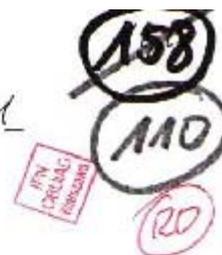
119
119

Odniesienie udzielonego wywiadu dla przedsta-
wiciela „Przeglądu Wiadomości Agencji” w dniu
br. Z. ROMASZEWSKI oznajmił, że istnienie napisu
poza oficjalnym obiegiem jest w aktualnej sytuacji
celowe. Jest zdania, że napisanie te ma się waci-
bytu z tego względu, że nie podlega cenzurze,
leżąc w sferze problematyki uczyjące polskie
społeczeństwo i decyduje leżące problematyki stania
ideologii politycznej władzy a leżące wie.
Pomocno uważa, że władza nie powinna zabraniać
wydruku napisu i książek wydawanych w in-
gale nie ponieważ spełniają potrzebę w uświe-
dliwieniu społeczeństwa. Pomocno istnieje sądownie
zapobiegawcze na te porzuce ~~dotychczas~~
~~książki~~ a świadcy o tym fakt, że ludzie kupują
książki nawet w cenach 700-800 zł.

Na zalecenie warunków otrzymano z. RO-
MASZEWSKIEGO, że w przypadku prowadzenia przez
niego wiezienia z prowadzeniem prowadzenia dłu-
Talcem zostanie podjęty do odpowiedzialności
karciej.

Wskazyując fakt powstania nowej sytuacji
polityczno-społecznej na zwołaniu osób sta-
zamy z powołaniem politycznych zapropowiadano
Z. ROMASZEWSKIEMU aby w swoim środowisku starał
się oddziaływać na awanturników politycznych
w celu wyeliminowania radykalnych postaw
stwierdzonych przedtem władzy w celu bardziej
porozumienia i ugody narodowej. Powyższe propo-
zycje Z. ROMASZEWSKI przyjął ze zrozumieniem
i zobowiązał się je realizować w miarę
swoich możliwości.

Warszawa, dnia 1986.09. 11

NOTATKA URZĘDOWA

Działając w trybie art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 1983-07-14 o urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych i zakresie działania podległych mu organów /Dz.U. Nr 38, poz. 172/ w dniu 1986-09-11

płk A. Szafranowski

ppłk J. Lesiak

z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przeprowadzili rozmowę ostrzegawczą z obywatelką:

Romaszewską Ireną - Zofią

c. Stanisława i Ewy

ur. 1940.08.17 w Warszawie

zam. w Warszawie, ul. Kopińska 36A m 57

W czasie rozmowy ostrzegli I. Romaszewską, iż z uzyskanych w toku czynności rozpoznawczych przez resort spraw wewnętrznych materiałów wynika, iż Irena Romaszewska prowadzi działalność, która może wyczerpać znamiona przestępstw określonych w kodeksie karnym polegającą na:

- uczestniczeniu w działalności struktur podziemnych w tym szczególnie przygotowujących materiały do nielegalnych wydawnictw sygnowanych przez tzw. "Komitet Helsiński w Polsce";
- utrzymywaniu kontaktów z pracownikami ambasad krajów kapitalistycznych, którym przekazuje informacje o sytuacji społeczno - politycznej w Polsce.

Płk A. Szafranowski

Ppłk J. Lesiak

Powyższe przyjęłam do wiadomości.

zostan innego zdania

Zofia Romaszewska

Warszawa, dnia 1986.09.12

NOTATKA URZĘDOWA

Działając w trybie art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 1983.07.14 o urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych i zakresie działania podległych mu organów /Dz.U. Nr 38, poz. 172/ w dniu 1986.09.12

... płk. Wacław Król .....
... por. Marian Godlewski .....
... por. Andrzej Brejtkopf .....

z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przeprowadzili rozmowę ostrzegawczą z obywatelem:

Zbigniewem Romaszewskim
s. Józefa i Zofii
ur. 1940.01.02 Warszawa
zam. W-wa, ul. Kopińska 36 A m 57.

W czasie rozmowy ostrzeżono ob. Zbigniewa Romaszewskiego, iż z uzyskanych w toku czynności rozpoznawczych przez resort spraw wewnętrznych materiałów wynika, iż ob. Zbigniew Romaszewski prowadzi działalność, która może wyczerpać znamiona przestępstw określonych w kodeksie karnym polegającą na:

- przekazywaniu wrogim ośrodkom na Zachodzie informacji zawierających fałszywe wiadomości o sytuacji społeczno-politycznej w Polsce;
- udzielaniu wywiadów korespondentom zagranicznym i przedstawicielom wydawnictw nielegalnych w Polsce w celu wywołania niepokoju społecznego bądź rozruchów.

Jednocześnie zaproponowano ob. Zbigniewowi Romaszewskiemu zaniechanie prowadzenia działalności, która mogłaby naruszać system prawny w PRL.

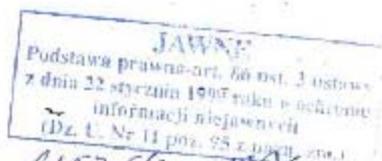
Powyższe przyjęłem do wiadomości.

Podpisy
prowadzących rozmowę

Podpis rozmówcy

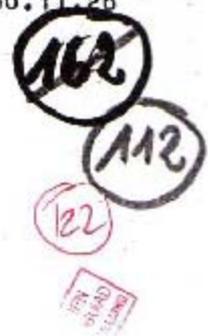

Warszawa 1986.11.26

Tajne spec. znac.

Egz. poj

NOTATKA

W dniu 18 listopada br. Zofia i Zbigniew ROMASZEWSKY spotkali się z Januszem KLEKOWSKIM / figurant Wydz.III-1 SUSW / w celu omówienia koncepcji dot. utworzenia nowej grupy opozycyjnej, której działalność byłaby dostosowana do aktualnej sytuacji polityczno-społecznej. W wyniku przeprowadzonej rozmowy wymienieni zamierzają:

- utworzyć Biuro Interwencyjne, którego zadaniem będzie wyciąganie na światło dzienne różnego rodzaju spraw rzekomo świadczących o istnieniu bezprawia w Polsce, ukazujące krzywdy i nieprawości wyrządzane obywatelom przez władze lub administrację państwową
- zaproponować współpracę księżom: MLKULSKIEMU, SIKORSKIEMU, SITKO, i MAJOWI. / w tej sprawie Zbigniew ROMASZEWSKI osobiście ma rozmawiać z ks. SITKO, zapoznać go o swoich zamierzeniach i po przez niego zaangażować duchowieństwo do tego typu działalności/
- utworzyć stałą siedzibę w kościele wskazanym im przez ks. MAJĄ w celu wprowadzenia cyklicznych dyżurów, w trakcie których załatwiane byłyby sprawy interwencyjne. / uzgodnienia z ks. MAJEM przeprowadzić ma J. KLEKOWSKI. Na siedzibę Biura Zofia ROMASZEWSKA proponuje kościół św. Marcina lub kościół na ul. Deotymy.
- wydawać nowe pismo / miesięcznik / w celu utworzenia "trybuny do krzyków". Rozważana jest możliwość powierzenia tego zadania Wojciechowi ARKUSZEWSKIEMU / "Głos" /
- zaproponować współpracę osobom związanym z nielegalnym pismem "Wola": Maćkowi ZALEWSKIEMU, Andrzejowi URBANSKIEMU i Marzenie SZPAKOWSKIEJ. Rozważana jest również możliwość nawiązania kontaktu z n/n Wojtkiem z Warszawy oraz Wojciechem SMOLINSKIM z Lublina, pracownikiem KUL-u.

113

163

W celu powołania nowej grupy Zofia i Zbigniew ROMASZEWSKY zapierali:

- własne doświadczenie
- znane i wyrobione nazwisko
- fundusze
- kilka osób z grona zaufanych b. współpracowników
- kilka samochodów

123

IPN
OKŁAD
PRZEKAZA

Z powyższych informacji wynika, że Zofia i Zbigniew ROMASZEWSKY zamierzają powrócić do sprawdzonych metod pracy z okresu istnienia b. Biura Interwencyjnego KSS-KOR, który rozpatrywał i udzielał pomocy prawnej i finansowej ludziom, którzy zwracali się do Biura z konkretną sprawą nie załatwioną przez władze lub administrację państwową. Z tego też względu ROMASZEWSKY posiadają ogromne doświadczenie w tych sprawach będą atakowali władze PRL, jej ustawodawstwo, nieudolność administracji i jej niewrażliwość na problemy ludzkie, biurokrację itp. w celu negatywnego oddziaływania na nastroje społeczne. Należy nadmienić, że posiadają oni od kilku lat prężną sieć informatorów na terenie całego kraju, która na bieżąco będzie informować ich o tego typu sprawach.

W dniu 22.11.br miało miejsce kolejne spotkanie Zofii i Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO z Januszem KLEKOWSKIM, w trakcie którego zapoznano go z treścią opracowania Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO pod roboczym tytułem "Rozdroża opozycji". W opracowaniu tym autor przedstawił swoje stanowisko dot. m.in. konieczności prowadzenia na obecnym etapie wyłącznie jawnej działalności struktur opozycyjnych podporządkowanych jednemu kierownictwu. Działalność jawna powinna być prowadzona przede wszystkim w samorządach pracowniczych ponieważ odrodzenie związku może nastąpić jedynie w zakładach pracy. Z działalności jawnej muszą być wyłączone jedynie te osoby, których ujawnienie równoznaczne byłoby z likwidacją zaplecza związku/ zespoły redakcyjne, sieć kolporterska, drukarnie, radio "S" itp/

Pełny tekst opracowania Z.ROMASZEWSKIEGO ma być nadesłany z Wydz.III-1.

Insp. Wydz. II Dep. III

por. M. Godlewski

IPN
OKŁAD
PRZEKAZA

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

DE-I-002677/86

Poznań, dnia 1986-12-08

DE-I-0084/87

WOJEWÓDZKI URZĄD
SPRAW WĘWNETRZNYCH
w Poznaniu

23 L. dz. 004395/86

T A J N E SPEC. ZNACZENIA

Egz. nr 1

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
Informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 17/99, 95 z późn. zm.)

IPN
OSŁOJAC
Poznań

NACZELNIK
WYDZIAŁU I DEPARTAMENTU III
MINISTERSTWA SPRAW WĘWNETRZNYCH
W. W A R S Z A W I E

1987-07-07

Podleg

I N F O R M A C J A

dotycząca zorganizowanej opozycji politycznej w Poznaniu.

W dniu 22 listopada br., z przedstawicielami tut. opozycji spotkał się Zbigniew ROMASZEWSKI i wygłosił prelekcję w oparciu o rękopis swojego artykułu pt. "Prognoza Solidarności na tle sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej". Aby odpowiedzieć na zasadnicze pytanie: czym jest obecnie "S"?, Romaszewski uważa, że przede wszystkim trzeba odpowiedzieć na pytanie, dlaczego władze wypuściły więźniów politycznych. Jego zdaniem złożyły się na to następujące czynniki:

- a/ sytuacja międzynarodowa;
- b/ wewnętrzna sytuacja społeczna;
- c/ opozycja - jej rola i przemiany jakie w niej zachodzą.

Jest przekonany, że współczesną sytuację międzynarodową kształtują przede wszystkim stosunki amerykańsko-radzieckie. W jego rozumieniu, polityka szeroko rozumianych rozmów ZSRR implikowana jest przez amerykański program SDJ /wojny gwiazdne/, na który Rosjan nie stać i stąd zmiany w ich polityce.

IPN
OSŁOJAC
Poznań

125
IPN
CZŁONKOWI
WARSZAWA
115
115

Mówiąc o amerykańskich sankcjach gospodarczych stwierdził, że stanowią one niebezpieczny precedens dla całego obozu socjalistycznego, ponieważ po raz pierwszy USA zakwestionowały pewne stany dokonane w tym obozie. Jego zdaniem, problem polega jeszcze na tym, że były one jedyną rzeczą jaką USA mogły zrobić wobec braku innego, alternatywnego pomysłu, wobec Europy Wschodniej. Uważa, że ich zniesienie nie oznacza gospodarczego sukcesu ponieważ polska gospodarka została przeorientowana na wschód.

Romaszewski jest przekonany o ich politycznym aspekcie dla władzy, która poze skuteczną walkę z opozycją nie ma innych sukcesów i brak jej akceptacji przez społeczeństwo. Tymczasem akceptacja jest bardzo potrzebna. Władza to rozumie i stąd m.in. propozycja Rady Konsultacyjnej /przy Radzie Państwa/ by z powrotem przyciągnąć kręgi opiniotwórcze, które przeszły na stronę opozycji. Dopóki jednak byli więźniowie polityczni, niemożliwe było angażowanie do tej Rady jakichkolwiek autorytetów. Ogłoszono więc amnestię oraz zmieniono formy i metody walki z opozycją.

Władza jego zdaniem, postawiła na infiltrację, prowokację i dezinformację a na to opozycja nie ma odpowiedzi - nie ma nawet pomysłu odpowiedzi. Jest przekonany o procesach infiltracyjnych wśród aktywu solidarności i uważa, że tylko jawność związku może być sposobem zaradzenia temu zjawisku, oczyszczenia atmosfery, uniknięcia plotek i pomówień.

Zdaniem Romaszewskiego, przewidywania gen. Kiszczaka o ograniczeniu tego ruchu, sprawdziły się. To co się stało ocenia jako zamieszanie i rozbitcie wprowadzone w szeregi opozycji. Uważa, że zamiast w wytworzonej sytuacji budować nowy etos opozycji, doszło do kilku bzdurnych posunięć Wałęsy, który najpierw poczuł się zagrożony działaniem środowiska warszawskiego, potem jednak powołał Radę a następnie zastanawiał się co dalej i doprowadził do zamętu.

Stwierdzając, że to co się stało jest katastrofalne i doprowadziło do kryzysu zaufania w łonie opozycji, spowodowało również utratę więzi ze społeczeństwem.

IPN
CZŁONKOWI
WARSZAWA

Jego zdaniem "S" przestała być ruchem masowym a stała się elitarnym i budzi coraz mniejsze zainteresowanie społeczne. Aby temu zapobiec, jedynym sposobem wg Romaszewskiego jest powrót do zakładów pracy. Nie potrafiąc przewidzieć dalszego rozwoju sytuacji stwierdził, że nie widzi możliwości powołania szerszego forum bo każdy broni swojej pozycji. Powstało wiele władz natomiast ubywa szeregowych działaczy. Tymczasem jego zdaniem, sytuacja wewnętrzną w kraju, a w szczególności przeprowadzona amnestia jest dowodem na to, że władza zdecydowała, iż nie będąc w stanie zlikwidować opozycji, musi z nią współistnieć co najwyżej kontrolując ją.

Po prelekcji Z. Romaszewskiego wywiązała się dyskusja, w której głos zabrali m.in. Lech Dymarski, Jacek Hałasik - figuranci tut. Wydz. III, Leonard Szymański - fig. tut. Wydz. IV.

L. Dymarski mówiąc o Wielkopolskiej Radzie NSZZ "S" stwierdził, że brak w niej ludzi odpowiednio przygotowanych. Ponadto uważa, że zabrakło refleksji nad tym, co ta Rada ma robić, poza tym, że ma się utworzyć. Wypowiedzi L. Szymańskiego i J. Hałasika sprowadzały się do krytykowania i pomniejszania roli PZPR w życiu narodu.

W dniu 29 listopada br. przebywał w Poznaniu Seweryn JAWORSKI, który w salce parafialnej kościoła św. Krzyże na Górczynie wygłosił prelekcję w ramach duszpasterstwa stanowo-zawodowego. Motywnym przewodnim jego wystąpienia była rola kościoła w kształtowaniu porządkanych postaw społecznych. Oświadczenie S. Jaworskiego, że w chwili obecnej znajduje się na utrzymaniu hutników warszawskich spotkało się z negatywnym przyjęciem zebranych i spowodowało negatywne komentarze w tut. środowisku opozycyjnym.

W dniu 4 grudnia br. działając na podstawie wyprzedzającego rozpoznania operacyjnego, wspólnie z tut. Wydz. V, zatrzymano figurantkę Wydz. V Aleksandrę BESSERT, nie pracującą zawodowo, była internowaną działaczkę Zarządu Regionu

117

118

127

IPN
OŚWIADCZENIE
WYSTĄPIENIE

Wielkopolska, która wg. aktualnego rozpoznania jest jednym z głównych łączników nielegalnych struktur z przedstawicielami innych regionów i aktualnie współdziała z przedstawicielami grupy redakcyjnej "Solidarności Walczącej" w Poznaniu. Przy w/wym. zakwestionowano 2 egz. maszynopisu wywiadu redakcyjnego z owołonymi działaczami tut. środowiska opozycyjnego: Januszem PAŁUBICKIM, Lechem DYMARSKIM /figurantami tut. Wydz./, Leonardem SZYMAŃSKIM /fig. tut. Wydz. IV/, Markiem PRZYBYŁĄ /figurantem tut. Wydz. V/, które wg posiadanego rozpoznania, Bessert miała przekazać do druku w nielegalnym wydawnictwie, poprzez pozostającego w zainteresowaniu operacyjnym tut. Wydz. V Jerosława MASZEWSKIEGO.

Poruszone w opracowaniu sprawy dotyczą w zasadzie trzech problemów:

- nastrojów w środowiskach inteligencjskich i robotniczych /zaważalna jest różnica między latami 79 i 80 a rokiem obecnym wynikająca z większej świadomości społecznej/;
- możliwość podjęcia działań społecznych na skalę ogólnopolską /ludzie zdają sobie sprawę z bezsensowności obecnej polityki i to jest realne tym bardziej, że cały czas widzą działającą opozycję/;
- sensowności w celu powołania Rady Solidarności /największa rozbieżność zdań, poglądy niesprecyzowane/.

Dokonane na maszynopisie ręczne poprawki świadczą o autoryzowaniu tekstu przez L. Szymańskiego, J. Pałubickiego i L. Dymarskiego.

Podczas dokonanego w miejscu zamieszkania A. Bessert przeszukania, zakwestionowano 7 egz. nielegalnych broszur wydanych przez Ośrodki propagandowe na Zachodzie min. wydawnictwa "Pulsu", "Liberatusa" oraz zapiski i notatki, których treść wskazuje, że są to artykuły do nielegalnej prasy.

Tut. Wydział Śledczy po uzgodnieniu stanowiska z Prokuraturą Wojewódzką w Poznaniu oraz Dyrektorem Wydziału Społeczno-Administracyjnego Urzędu Wojewódzkiego, zamierza skierować do Kolegium d/s Wykroczeń przy Prezydencie m. Poznania,

IPN
OŚWIADCZENIE
WYSTĄPIENIE

- 5 -

wniosek o ukaranie wymienionej za popełnienie wykroczenia
z art. 52a §1 pkt. 1 Kodeksu Wykroczeń.

Wyk. w 2 egz.

Egz. nr 1 - adresat

Egz. nr 2 - a/a

-Opr. TS/II/ druk LM

Ł. dz. masz002228/86

NACZELNIK WYDZIAŁU III
WISŁA

Warszawa 1986. 11

Tajnie spec. zwroc.

Eqz. nr...

JAWNE
Podstawa prawna-art. 26 ust. 1 pkt 1
z dnia 22 stycznia 1990 r. o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11, poz. 24 z późn. zm.)
NOTATKA

W dniu 1986.12.21. Zofia i Zbigniew ROMASZE-
WICZY spotkali się z Januszem KLEKOWSKIM (figura-
ntem wyd. III-1 SOSW) i Leszkiem DYMARSKIM (fig.
wyd. III SOSW w Poznaniu) w sprawie umożliwienia
zgodnie b. NSZZ "Solidarność" w wydziale podstacę
- za zgodą Lecha WALEŚA - tzw. Komisji Inter-
wencyjnej d/s Zagrożeń. W trakcie spotka-
nia wytypowano przedstawicieli w/w Komisji, którzy
mają ~~zostać~~ prowadzić działalność interwencyjną
w:

1. Kieleckie - Zbigniew FIJAK, pracownik Uniwersyte-
tu Jagiellońskiego, fig. wyd. III-1
2. Kieleckie - Jerzy STĘPIEN, radca prawny Kurii,
fig. wyd. IV
3. Toruń - Krystyna SIENKIEWICZ, pracownik służby
zdrowia, fig. wyd. III
4. Gdańsk - Ewa KUBASIEWICZ, zatrudniona w Ce-
ntralnym Muzeum Morskim w Gdańsku,
fig. wyd. III
- Janina WERSTEIN, nie pracująca
fig. Inspektoratu II
5. Katowickie - Teresa JEDYNAK, zatrudniona
w Fabryce Druków "Fabud", fig. wyd. III
V-2.

- 3 -

Z rekomendacji starszego wiceprzewodniczącego
nowy fig. Krzysztof DEBRECKI z uwagi na
fakt prowadzonej kombinacji epensacji
przez Wydz. V WUSW w Kominie uspelnio z Wydz.
III Dep. V MSW.

Jusp. Wydz. II Dep. III
por. M. Godlewski

Warszawa, dnia 1987.01.

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

Egz. Nr .....

NOTATKA SŁUŻBOWA

dot. antypaństwowej działalności

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1990 roku o ochronie
informacji publicznych
(Dz. P. 1990, poz. 95 z późn. zm.)

ROMASZEWSKI Zbigniew
s. Józefa i Zofii Lipka,
ur. 1940.01.02 Warszawa,
zam. W-wa, ul. Kopińska 30a m 57,
wyksz. wyższe - fizyk,
zatrudn. Redakcja "Acta Physica Polonica"
przy UJ w Krakowie.

- Działalność Zbigniewa Romaszewskiego i jego żony Zofii kontrolowana jest w ramach sprawy operacyjnego rozpracowania krypt. "GIAF". Od momentu wyjścia na mocy amnestii z zakładu karnego w lipcu 1984r. małżeństwo Romaszewskich aktywnie uczestniczy w działalności antypaństwowej współpracując z czołowymi działaczami b. KSS-KOR oraz b. NSZZ "Solidarność". Na przełomie 1986/1987r. Zbigniew Romaszewski udzielił szereg wywiadów oraz opublikował kilka artykułów przedstawiających w tendencyjny sposób stosunki polityczno-społeczne w kraju.
1. 1986.05.03 Udzielił wywiadu dla AP nt. awarii elektrowni atomowej w ZSRR.
  2. 1986.06.08 Opublikował w PWA nr 23 artykuł pt. "Ludzie rozumieją" dot. zdobywcy b. NSZZ "Solidarność" i taktyki działania opozycji na przyszłość.
  3. 1986.08.16 Udzielił wywiadu dla RWB - "Dwa punkty widzenia na rolę polskiej emigracji politycznej".
  4. 1986.08.31 Udzielił wywiadu dla RFJ nt. bilansu "Solidarności" z okazji 6-rocznicy podpisania porozumień.
  5. 1986.10.26 Podpisał wspólne oświadczenie przedstawicieli opozycji państw socjalistycznych w sprawie wydarzeń 1956r. na Węgrzech.
  6. 1986.11.22 Brał udział w prelekcji w Poznaniu nt. aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w kraju, gdzie wygłosił referat do "Prognoz Solidarności na tle sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej".

123 181 133

7. 1986.12.12 Udzielił wywiadu dla BBC dot. zadań powołanej za aprobatą L. Wałęsy tzw. Komisji d/s Interwencji i Praworządności.
8. 1986.12.17 Udzielił wywiadu dla korespondenta agencji zachodniej nt. stosowanych przepisów - Kodeksu Wykroczeń a zwłaszcza art. 52a dot. konfiskat wartościowych rzeczy /samochody/ wykorzystywanych w nielegalnej działalności.
9. 1986.12.17 Zamieścił sprostowanie w Tygodniku Mazowsze dot. działalności Komisji d/s Interwencji i Praworządności.
10. 1987.01.02 Podpisał petycję w sprawie uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, kierowaną do Przewodniczącego Rady Państwa
11. 1987.01.04 Zamieścił w nielegalnym czasopiśmie PWA nr 1 "Deklarację działalności interwencyjnej" wraz z wykazem osób - przedstawicieli Komisji Interwencyjnej w regionach.

Ponadto Zbigniew i Zofia Romaszewscy w październiku założyli nowe wydawnictwo prawno-polityczne w ramach, którego wydali pierwszą pozycję pt. "Żydzi jako polski problem".

W najbliższym okresie Zofia i Zbigniew Romaszewscy powrócą do sprawdzonych metod pracy z okresu istnienia b. Biura Interwencyjnego KSS-KOŃ i aktywnie kierować będą powołane za aprobatą Lecha Wałęsy tzw. Komisje d/s Interwencji i Praworządności. Posiadając ogromne doświadczenie w tych sprawach będą atakowali władze PRL, jej ustawodawstwo, nieudolność administracji i jej niewrażliwość na problemy ludzkie, biurokraję itp. w celu negatywnego oddziaływania na nastroje społeczne. Należy nadmienić, że posiadają oni od kilku lat prężną sieć informatorów na terenie całego kraju, która na bieżąco będzie informowała ich o tego typu sprawach. Ponadto ich działalność w ramach Komisji d/s Interwencji i Praworządności będzie nakierowana na:

- studiowanie prawa i ustaw w celu sygnalizowania społeczeństwu niebezpieczeństw wynikających w tych przepisów; sposobów zapobiegania im a także wywierania presji na władze w kierunku ich nowelizacji;
- informowanie opinii publicznej w problemach legislacyjnych oraz o praktyce prawnej jaka jest stosowana przez władze PRL.

IPN
OBRAM
WYKROJ

05 3 0672/87

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 r. o dostępie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

Warszawa, 1987-02-12

MCD **T A J N E**
Egz.nr. 1.

124
134
183

STROJECZY URZĄD
SPRAW WĘNTRZNYCH
NK-II-0272/87

IPN
CZŁONK
K

Tow. p. M. Gondek
1987-02-16
Wojty

NACZELNIK WYDZIAŁU II DEP. III
MINISTERSTWA SPRAW WĘNTRZNYCH

Z wiarygodnego źródła uzyskano informację, że Zofia Romaszewska - działaczka tzw. "Komisji d/s Interwencji i Praworządności" prowadzi akcję zmierzającą do nadania rozgłosu propagandowego na Zachodzie sprawie aresztowanego za dezercję z wojska Macieja Wijasa.

Z jej inspiracji Jacek Szymanderski przekazuje dziennikarzom zachodnim akredytowanym w Warszawie odpowiednio spreparowane informacje aby sprawie Wijasa nadać rangę sprawy o charakterze politycznym a w konsekwencji doprowadzić do uniewinienia go przez Sąd.

W dniu 10 br. Z. Romaszewska spotkała się w Warszawie z matką Wijasa i poprzez swoje kontakty podjęła działania aby wyłączyć ze sprawy adwokata z urzędu - Stanisława Jurkiewicza z Opola, a powierzyć ją innym adwokatom którzy zastosują korzystną dla Wijasa linię obrony. Wymieniane są tu nazwiska adwokatów: Lecha Adamczyka i M. Gruszczyńskiego z Wrocławia.

W załatwianiu spraw związanych ze zmianą obrońcy pośredniczył - na prośbę Z. Romaszewskiej - adwokat Czesław Jaworski z Warszawy. Z. Romaszewska liczy na to, że w obronę Wijasa włączą się aktywnie poprzez odpowiednią wrzawę działacze ruchu Wolność i Pokój.

Ponadto uzyskano informację, że Romaszewska i grupa osób z nią związanych zamierza podjąć wyjaśnienia w sprawie napaści na 53-letnią Krystynę Żarską związaną z radą parafialną byłych

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

- 2 -

internowanych.

W/wym. zgłosiła w DUSW Warszawa Śródmieście, że w dniu 27.01.87r. około godz. 22.20. w bramie przy ul. Brackiej 21 nieznany sprawca dokonał na nią napadu, w wyniku którego została pobita i skradziono jej torebkę z dokumentami i pieniędzmi w kwocie 200 zł. Sprawę prowadzi Wydział Kryminalny i Dochodzeniowy DUSW Śródmieście. Okoliczności napadu wskazują, że napastnikiem może być osobnik poszukiwany w ramach sprawy rozpracowania krypt. "Gołębiarz" prowadzonej przez DUSW Śródmieście na fakty napadów na samotne starsze kobiety.

WYDZIAŁ KRYMINALNY I DOCHODZENIOWY
SUSW Warszawa
PPEK W. GORSKI

Wyk. w 3 egz.

Egz. nr 1 - Wydz. II Dep. III MSW

Egz. nr 2 - Insp. Analit. Inform. SB SUSW

Egz. nr 3 - a/a

Opr. WG/TK-druk

dz.masz.0155/87

CE-II-001032/87

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11, poz. 97 z późn. zm.)

Warszawa 1987.03.09

TAJNE SPĘG ZNACZ

Egz nr.....2.....

126

135

136

IPN
OBLAD
Warszawa

**NACZELNIK WYDZIAŁU XII-1
STOLECZNEGO URZĘDU SPRAW WEWNĘTRZNYCH**
.....
tow. ppik. **WĄGÓRSKI**

Informuję, że Zbigniew ROMASZEWSKI, przewodniczący Komisji Interwencyjnej d/s Przeworności należał do Wydawnictwa Prawno-Polityczne, w ramach którego wydawane są powycięte książkowe oraz czasopismo pt. "Prawe i bezprawie", poświęcone działalności w/w Komisji. Główną rolę w składzie redakcyjnym w/w wydawnictwa odgrywa Wasza figurantka Wanda FALKOWSKA, która bezpośrednio odpowiedzialna jest za dobór materiałów do druku.

W związku z powyższą sytuacją uzasadnione jest przekwalifikowanie sprawy kryp. "MEDUZA" na sprawę operacyjnego rozpoznania w celu pełnego rozpoznania działalności Wandy FALKOWSKIEJ oraz osób z nią współpracujących. Ponadto w sprawie tej winno dążyć się do zainstalowania w mieszkaniu figurantki instalacji "pp" z uwagą na odbywające się tam cykliczne spotkania ze Zbigniewem ROMASZEWSKIM, jego żoną Zofią ROMASZEWSKĄ, Januszem KLEKOWSKIM oraz innymi osobami zaangażowanymi na rzecz w/w wydawnictwa i Komisji Interwencyjnej.

Wyk. w 2 egz.

Egz nr 1 - adresat

Egz nr 2 - a/a

Opr. MG

Nr /mas. 153

NACZELNIK WYDZIAŁU II
Departamentu II MSW
ppik. Bogusław Kępiński

IPN
OBLAD
Warszawa

WYDZIAŁ ADMINISTRACYJNY
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
ul. Chałubińskiego 10
00-901 Warszawa

Warszawa 1987 - 04 - 14

127

136

137

L.III.8010/3/87

IPN
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy

DECYZJA

Na podstawie art. 14 rozporządzenia Prezydenta RP
z dnia 27 października 1932 r. - Prawo o stowarzyszeniach
/ Dz.U. Nr 94, poz. 808 z późniejszymi zmianami / -

z a k a z u j ę

założenia i działalności organizacji p. n. "Komisja d/s Interwencji
i Praworządności".

Na podstawie art. 108 § 1 Kpa nadaje niniejszej decyzji
rygor natychmiastowej wykonalności, ponieważ jest to niezbędne
ze względu na ważny interes społeczny.

U s a s a d n i e n i e

Przeprowadzone w urzędzie postępowanie administracyjne
wykazało, że utworzenie w grudniu 1986 r. w Warszawie "Komisji
d/s Interwencji i Praworządności" pod kierownictwem Zbigniewa
Romaszewskiego nie da się pogodzić z prawem, ponieważ jej
założenie i działalność nie zostały zalegalizowane.

W tej sytuacji dalsza działalność "Komisji d/s Interwencji
i Praworządności" jako organizacji nielegalnej zagraża bezpieczeń-
stwu, spokojowi i porządkowi publicznemu.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Ministra Spraw
Wewnętrznych w terminie 14 dni od daty doręczenia, za moim pośred-
nictwem.

Otrzymują :

1. Zbigniew Romaszewski
zam. Warszawa, ul. Kopcińska 36 m 57
2. Alina Pionkowska
zam. Gdańsk, ul. Chłopska 34b m 41
3. Janina Wehrstein
zam. Sopot, ul. Pułaskiego 9 m 14

Jan Hordziejuk

IPN
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy

4. Tadeusz Jedynak
zam. Żory, Os. Powstańców Śląskich 7c m 43
5. Jerzy Stepien
zam. Kielce, ul. Słowackiego 28 m 3
6. Krzysztof Dobrecki
zam. Konin, ul. Zakole 10 m 17
7. Zbigniew Fijak
zam. Kraków, ul. Powiśle 4 m 6
8. Józef Sreniowski
zam. Łódź, ul. Laurcowa 2
9. Anna Urbanowicz
zam. Skierniewice, ul. Sobieskiego 11a m 28
10. Krystyna Sienkiewicz
zam. Toruń, ul. Grudziądzka 84 m 57
11. Mieczysław Tarnawski
zam. Wałbrzych, Al. Wyzwolenia 45 m 4
12. Ewa Tomaszewska
zam. Warszawa, ul. Sucharskiego 1 m 40
13. Witold Biesiekierski
zam. Warszawa, ul. 1 Sierpnia 35 m 70
14. Antoni Lenkiewicz
zam. Wrocław, ul. Komandorska 38 m 12
15. Prokurator Wojewódzki
w Warszawie
16. Szef Stołecznego Urzędu
Spraw Wewnętrznych
17. WSA - s/a

(128) (189) (138)

Warszawa, dnia 1987.06.12

SPRAW WĘWNETRZNYCH **JAWNE**
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11 póż. 95 z 1999 r.)

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

L. dz. CE-11-000888/18
Egz. Nr 111

IPN
DZIAŁ
Warszawa

Z-CA S Z E F A
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU SPRAW WĘWNETRZNYCH
d/s SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA

Uprzejmie informuję, że powołana na wniosek Lecha WAŁĘSY tzw. "Komisja d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność", kierowana przez członka b. KSS-KOR Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO w chwili obecnej posiada 39 jawnych przedstawicieli w 22 województwach na terenie całego kraju.

Podstawowym zadaniem Komisji wg ogłoszonej deklaracji działalności interwencyjnej jest zbieranie danych o rzekomym łamaniu przez władze PRL obowiązujących norm prawnych oraz pełnienie społecznej kontroli nad stosowaniem prawa przez organy administracji państwowej i wymiaru sprawiedliwości. Opracowywane dokumenty przez w/w Komisję wykorzystywane są do atakowania władz PRL w celu negatywnego oddziaływania na nastoje społeczne zarówno w kraju jak i na arenie międzynarodowej.

Przewodniczący Komisji - Zbigniew ROMASZEWSKI - zamierza do dnia 21 czerwca br. zorganizować tzw. "spotkanie interwencyjne", na którym omówione mają być dalsze kierunki działalności Komisji. Do chwili obecnej dokładny termin spotkania oraz miejsce nie jest nam znane. Wobec powyższego uprzejmie proszę o podjęcie szczegółowej kontroli tzw. jawnych przedstawicieli Komisji na Waszym terenie - w celu ewentualnego ustalenia terminu, miejsca i składu osób mających brać udział w w/w spotkaniu.

W przypadku uzyskania informacji o zorganizowaniu takiego spotkania na Waszym terenie uprzejmie proszę o spowodowanie aby zostało administracyjnie rozwiązane, sporządzona dokumentacja procesowa i wnioski o ukaranie przez Kolegia d/s Wykroczeń organizatorów i uczestników nielegalnego zgromadzenia.

Jednocześnie informuję, że organizacja pn. "Komisja d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" zgodnie z decyzją Wydziału Społeczno - Administracyjnego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 1987.04.14 ma zakaz prowadzenia działalności, zaś jawnymi jej przedstawicielami z województwa są:

DYREKTOR DEPARTAMENTU III MSW

K. Majchrowski
/PEŁK K. MAJCHROWSKI

Wyk. 23 egz.

Egz. nr 1 - WUSW Bydgoszcz
Egz. nr 2 - WUSW Częstochowa
Egz. nr 3 - WUSW Gdańsk ✓
Egz. nr 4 - WUSW Katowice ✓
Egz. nr 5 - WUSW Kielce ✓
Egz. nr 6 - WUSW Konin
Egz. nr 7 - WUSW Kraków
Egz. nr 8 - WUSW Krosno
Egz. nr 9 - WUSW Legnica
Egz. nr10 - WUSW Lublin ✓
Egz. nr11 - WUSW Łódź
Egz. nr12 - WUSW Nowy Sącz ✓
Egz. nr13 - WUSW Płock ✓
Egz. nr14 - WUSW Poznań ✓
Egz. nr15 - WUSW Skierniewice ✓
Egz. nr16 - WUSW Słupsk
Egz. nr17 - WUSW Tarnobrzeg
Egz. nr18 - WUSW Wałbrzych
Egz. nr19 - WUSW Wrocław
Egz. nr20 - SUSW Warszawa
Egz. nr21 - WUSW Szczecin
Egz. nr22 - WUSW Toruń ✓
Egz. nr23 - a/a
Opr. M.G.
Druk. E.L.

Nr masz. 00341/87

23 Czerw. Tpk
24 Pitej
25 Siedlce
26 Gowoko Wlkp
27 Gpelle
28 Lodzcu

Warszawa 1987. 11.12

130

MI
IPN
DZIAŁ
RESEARCH

NOTATKA

dot. wypadku samochodowego
Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO

W dniu 1987. 10. 11 Zbigniew ROMASZEWSKI
kierując samochodem marki Toyota nr rej.
W1Z 9807 w miejscowości Siedlec Duxy, gmina
Koziegłowy / na trasie z Czeszowicy do Eszary-
cowa / w wyniku przekroczenia bezcelkowej
opony przedniego koła zjechał z wysokiego
pobocza i spowodował przewrócenie się samo-
chodu na dach.

W wypadku tego osoby doznały obrażeń
ciężkich a tymi dwie obywatelki USA:

- Ginetta SAGAN - doznała złamań lewego
kończyny, rany ciężkie głowy
i oślnych potłuczeń
- Linda HELTZ - uwarż kęgoścypa szyjnego,
hospitalizowana w szpitalu
w Katowicach
- Barbara RÓŻYCKA - rany ciężkie głowy, wybite
dwa zęby

W powyższej sprawie trwało czynności naj-
bardziej przytoczone wypadku przed ugodzeniem

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

Prokuratury Rejonowej w Myszkowie.

142

Jusp. Wydz. II Dep. III

Heitler

Kpt. M. Godlewski

IPN
JUSKAC
Myszkow

IPN
JUSKAC
Myszkow

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Warszawa, 1987.10.29
E. L. dz. DE-II 004411/87

Warszawa, 1987.10.29

195 143

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11, poz. 95 z późn. zm.)

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

Egz. Nr 2.

131

NACZELNIK WYDZIAŁU DEPARTAMENTU I MSW
TOWARZYSZ MJR G. CZEMPŃSKI

Uprzejmie informuję, że przedstawiciel tzw. Wiktoriańskiego Stowarzyszenia "Solidarność" - Aleksander KOCLĘGA zam. 5/66 Edinbough - Street Clyton vig 3168 Melbourn Australia tel. 35440862 - nawiązał bezpośredni kontakt z przewodniczącym tzw. Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" Zbigniewem ROMASZEWSKIM w celu uzgodnienia sposobów przekazywania funduszy zebranych od Polonii przeznaczonych na działalność w/w Komisji.

Ustalono wspólnie, że finanse będą przekazywane bezpośrednio na adres Z.ROMASZEWSKIEGO (Warszawa, ul. Kopińska 36 A m 57) w formie listu wartościowego ubezpieczonego lub na adres znanych im osób represjonowanych przez władze PRL.

Aktualnie Wiktoriańskie Stowarzyszenie "Solidarność" dysponują kwotą 1000 dolarów, którą zobowiązało się przekazać Z.ROMASZEWSKIEMU.

Z.ROMASZEWSKI natomiast zobowiązał się do przekazywania obszernych informacji o "szczególnie rażących przypadkach łamania prawa przez władze PRL", które następnie mają być drukowane w australijskiej prasie polonijnej.

W związku z powyższym uprzejmie proszę o poinformowanie nas - w miarę posiadanych możliwości - o czołowych działaczach w/w Stowarzyszenia oraz o ich możliwościach oddziaływania na środowiska polonijne.

Wyk. w 2 egz.
Egz. Nr. 1 adresat
Egz. Nr. 2 a/a
Oprac. MG
Druk DM
Nr. masz. 00572

NACZELNIK WYDZIAŁU II
Departamentu II MSW
płk. Tadeusz Krawczyk

MINISTERSTWO SPRAW WNEĘTRZNYCH
L. dz. 10E-VI 004429/Sy

Warszawa, 1987.10.30

194
144
132

JAWNE
Podstawa prawna-urt. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 p. 62 z 1999 r.)

TAJNE SPEC.ZNACZENIA

Egz.Nr 2.

10.140
10.140

Z-CA SZEFA
D/S SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU SPRAW WNEĘTRZNYCH
W E L B Ł Ą G U

TOWARZYSZ PŁK K.WESOŁOWSKI

Uprzejmie informuję, że Aleksander KOCŁĘGA, przewodniczący tzw. Wiktariańskiego Stowarzyszenia "Solidarność" działającego na terenie Australii zobowiązał się do udzielenia pomocy finansowej Bogusławowi SZYBAŁSKIEMU w związku ze skazaniem go przez Kolegium d/s Wykroczeń za przewóz 24 powielaczy.

Pieniądze w wysokości 400 dolarów australijskich mają być przekazane B.Szybalskiemu za pośrednictwem Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO - przewodniczącego tzw. Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ Solidarność.

W związku z powyższym uprzejmie proszę o podjęcie przedsięwzięć operacyjnych mających na celu ujawnienie i udokumentowanie ewentualnego handlu walutą wymiennalną przez osoby powiązane z B.Szybalskim oraz pociągnięcie ich do odpowiedzialności karnej za ten czyn.

DYREKTOR DEPARTAMENTU III MSW

PŁK K.MAJCHROWSKI

ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU III MSW
płk mgr Wacław Król

Wyk. w 2 egz.
Egz.Nr. 1 adresat
Egz.Nr. 2 a/a
Oprac.MG
Druk DM
Nr. msz. 00571

IPN
OSIAD
Warszawa

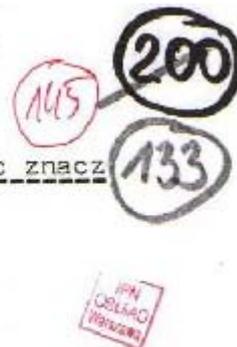
Warszawa 1987.11.27

Al
87-11-27

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

Tajne spec. znac.

Egz. poj.

N O T A T K A

W dniu 26.11.br Zbigniew ROMASZEWSKI - przewodniczący tzw. Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" - uczestniczył w spotkaniu z grupą harcerzy hufca mokotowskiego w kościele Ojców Paulinów przy ul. Długiej 3 w Warszawie. W trakcie spotkania wygłosił prelekcję na temat działalności radia "Solidarność".

W związku z powyższym w godzinach 16 - 19 w gmachu MSW przeprowadzono ze Zbigniewem ROMASZEWSKIM rozmowę ostrzegawczą, w trakcie której wymieniony potwierdził fakt odbycia zaplanowanego spotkania. Nadmienił, że tematem prelekcji miało być ukazanie młodzieży pożądaných postaw moralno-etycznych w aktualnie istniejących warunkach w kraju, a dotyczących m.in. właściwie rozumianego patriotyzmu, uczciwości i sprawiedliwości społecznej. Odrębnym tematem poruszonym na tym spotkaniu miało być zapoznanie harcerzy ze złożoną problematyką dotyczącą demokracji.

Odnośnie ostatnio opublikowanego artykułu pt "Jak Polak z Polakiem, rozdroży ciąg dalszy" Z.ROMASZEWSKI oświadczył, że jego krytyka zawarta w tym opracowaniu odnośnie złej działalności TKK NSZZ "Solidarność" przysporzyła mu zarówno masę zwolenników wśród szarych członków b. Solidarności jak i przeciwników. Do chwili obecnej nikt z czołowych działaczy "S" i doradców związkowych nie zajął oficjalnego stanowiska w tak ważnej - zdaniem ROMASZEWSKIEGO - kwestii dot. przyszłości związku. Jednocześnie nadmienił, że jego propozycje odbudowy ruchu na nowo polegające głównie na łączeniu "polityki" z autentyczną konkretną działalnością związkową na rzecz wszystkich członków i sympatyków związku może spowodować powstanie rozdziewięku między nim a TKK. W tej sytuacji Z.ROMASZEWSKI - po zasugerowaniu mu, że "w odwodzie" pozostaje mu nagroda Komitetu Praw Człowieka w wysokości 100tys. dol. USA - stwierdził, że część tych pieniędzy przeznaczy na działalność związkową. Dlatego też będzie czynił starania o uzyskanie paszportu.

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

- 2 -

134 201
146

w celu wyjazdu do USA na okres dwóch miesięcy.

Na zakończenie rozmowy ostrzeżono Z.ROMASZEWSKIEGO aby nie podejmował żadnych inicjatyw naruszających porządek prawny

IPN
OSLAD
Warszawa

/ na spotkanie przybyło około 25-harcerzy, którzy po półgodzi-
nym oczekiwaniu na prelegenta opuścili teren kościoła §

Insp. Wydz. II, Dep. III, MSW

kpt. Marian GODLEWSKI

TAJNE SPEC. ZNACZENIA 135

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SZEFOSTWO WOJSKOWEJ SŁUŻBY WEWNĘTRZNEJ

Nr DC.00134/3 Warszawa, dnia 09. 02 1988 r. Egz. nr 1

207
147

NOTATKA

W toku prowadzonych działań operacyjnych uzyskano dane, z których wynika, że w kręgach opozycyjnie zorientowanej inteligencji z terenu Warszawy planuje się podjęcie w bieżącym roku nowych inicjatyw.

Między innymi, w związku z powołaniem Rzecznika Praw Obywatelskich działacze ugrupowań antysocjalistycznych zamierzają w nadchodzących miesiącach wystąpić do tego urzędu z różnymi problemami, głównie o charakterze interwencyjnym, w celu sprawdzenia stosunku prof. Łętowskiej do działań opozycji i ewentualnego zjednania sobie jej poparcia. Ewentualne negatywne lub mało elastyczne stanowisko Rzecznika ma być pretekstem do ataków propagandowych, obliczonych na zdyskredytowanie jego osoby i urzędu.

Ponadto do końca bieżącego roku kierowniczki gremia opozycji zamierzają opracować tzw. "społeczny projekt" nowej Konstytucji, w którym mają być wyeksponowane m.in. zasady odpowiedzialności prawnej za działalność w ramach partii i stronnictw politycznych.

- 2 -

136

208

148

IPN
OBIAD
Warszawa

Równoległe mają być prowadzone działania propagandowe uzasadniające, z antysocjalistycznych pozycji, konieczność zmiany ustawy zasadniczej.

Z uzyskanych ostatnio danych wynika, że aktualnie wśród działaczy opozycji prowadzona jest akcja zbierania podpisów pod listem, który ma być skierowany do władz NRD w związku z zatrzymaniem przez służby porządkowe tego kraju siedmiu osób, powiązanych z grupą "Pokój i Prawa Człowieka". Jeden egzemplarz tekstu prawdopodobnie posiada Janusz ŚNYSZKIEWICZ. List został opracowany przez opozycjonistów węgierskich, a podpisy zbierane będą w Polsce, ZSRR, Jugosławii i WRD.

SZEFOSTWO
WOJSKOWEJ SŁUŻBY WEWNĘTRZNEJ

IPN
OBIAD
Warszawa

Warszawa, 1988-05-10

137 209

TAJNE spec. znaczenia

Egz. nr ...

IPN
GBLAD
Warszawa

NOTATKA

dot. Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO
s. Józefa i Zofii, ur. 1940.01.02
Warszawa, wykształcenie wyższe, fizyk,
zatr. Redakcja "ACTA PHYSICA POLONICA"
przy Uniwersytecie Jagiellońskim
w Krakowie, zam. Warszawa,
ul. Kopińska 36A m.57.

Antypaństwowa działalność Zbigniewa Romaszewskiego datuje się od 1976 r. tj. od powstania Komitetu Obrony Robotników i nierozzerwalnie związana jest z działalnością jego żony - Zofii Romaszewskiej, która wspierając go z konsekwencją realizuje wypracowane przez niego kierunki działania.

Na podstawie dotychczasowego rozpoznania operacyjnego Z. Romaszewskiego należy zaliczyć do grona najbardziej niebezpiecznych działaczy opozycyjnych. Cechuje go duży realizm w ocenie sytuacji a w połączeniu z doświadczeniem, wrodzonymi zdolnościami organizacyjnymi i dużym zaangażowaniem sprawia, że jest on konkretny i wytrwały w realizowaniu obranego kierunku działania.

Z rozwagą i cierpliwością potrafi mobilizować się i pokonywać trudne sytuacje nie załamując się okresowymi niepowodzeniami. Posiada duże umiejętności w nawiązywaniu kontaktów towarzyskich oraz dar przekonywania innych o słuszności wypowiedzianych przez siebie poglądów.

IPN
GBLAD
Warszawa

138

210

IPN
OBLAD
Warszawa
130

W 1986 roku Z.Romaszewski wszedł w konflikt z czołówką warszawskiego RKW opanowanego przez "kolegów", z byłego KSS-KOR, z którymi rozpoczynał działalność opozycyjną. Podłożem konfliktu, podsycanym operacyjnie była chęć przejęcia finansów będących w dyspozycji Z.Romaszewskiego, które otrzymała w ramach tzw. "funduszu praworządności" jego żona Zofia w trakcie pobytu w USA. W wyniku kategorycznej odmowy przekazania pieniędzy Zbigniewowi Bujakowi postanowiono ograniczyć wpływ Z.Romaszewskiego do minimum poprzez niedopuszczenie go do gremium tworzących nowe władze związkowe.

Należy zaznaczyć, że w okresie tym Z.Romaszewski zakupił samochód "Toyotę" /rzekomy prezent od Czesława Miłosza/ oraz mieszkanie własnościowe dla córki Agnieszki Romaszewskiej-Guzy.

W tej sytuacji ambicje polityczne Z.Romaszewskiego wytworzyły w nim świadomość poczucia własnych wartości i zmusiły go niejako do utworzenia "frontu antykorowskiego".

Posiadając prężne grupy informacyjne uplasowane na terenie całego kraju Z.Romaszewski postanowił powrócić do sprawdzonych metod stosowanych w okresie istnienia b. KSS-KOR i utworzył - za aprobatą i zgodą Lecha Wałęsy - tzw. Komisję d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność", której działalność zmierzać miała do "obrony życia związkowego i praw obywatelskich".

W okresie tym Z.Romaszewski otrzymał wsparcie moralne i materialne dla swoich inicjatyw ze strony kalifornijskiej organizacji pn. "Aurora Foundation Human Rights Award Committee", która przyznała mu i jego żonie nagrodę "Praw Człowieka" w wysokości 100 tys. dolarów USA za całokształt działalności w obronie "praw ludzkich".

IPN
OBLAD
Warszawa

139

244

151

Działalność tzw. Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" polega głównie na:

- zbieraniu, opracowywaniu i przygotowywaniu materiałów do druku świadczących o rzekomym łamaniu praw człowieka w PRL;
- wydawaniu i kolportowaniu miesięcznika pt. "Prawo i bezprawie" oraz tzw. Informacji Komisji Interwencji i Praworządności, które w formie biuletynu ukazują się raz w tygodniu i zawierają związane dane o osobach represjonowanych za działalność polityczną, działaniach interwencyjnych i ich wynikach oraz nowych inicjatywach podejmowanych przez działaczy Komisji;
- pokrywaniu kosztów poniesionych przez członków i sym patyków związku w wyniku skazania ich przez kolegia d/s wykroczeń na kary grzywny oraz refundację strat w przypadku konfiskaty samochodu jako narzędzia przestępstwa, z utworzonego do tego celu "Funduszu Grzywien";
- kolportowaniu apeli i opracowań dotyczących wybranych dziedzin życia społeczno-politycznego do osób pełniących kierownicze funkcje w administracji państwowej, środowisk naukowych i artystycznych, a także do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Z podejmowanych w ostatnim okresie spektakularnych akcji przez Z.Romaszewskiego na uwagę zasługują:

- zamiar tworzenia w większych zakładach pracy tzw. "Kas Solidarności", które wspierałyby działalność Komitetów Założycielskich "Solidarności i przeciwdziałałyby "dyskryminacyjnej polityce" kierownictw zakładów w stosunku do działaczy związku; udzielałyby doraźnej pomocy materialnej osobom dotkniętym represjami; finansowałyby typową działalność polityczną członków związku oraz programów związkowych o wymiarze ogólnospołecznym;
- w okresie trwających na przełomie kwietnia i maja br. strajków opublikował oświadczenie, że Komisja d/s Interwencji i Praworządności będzie wypłacała osobom represyjnie zwalnianym z pracy przez okres 6 miesięcy do momentu ponownego zatrudnienia pobory w wysokości średniego wynagrodzenia wraz z premiami i nadgodzinami a także w przypadku przedłużających się strajków zasiłki;

140 212

- przygotowania do przeprowadzenia w sierpniu br. międzynarodowej konferencji w Krakowie - wspólnie z Ruchem "Wolność i Pokój" oraz paryskim "Kontaktem" - pod auspicjami Lecha Wałęsy w celu dokonania oceny osiągnięć, wymiany poglądów i doświadczeń a także wypracowania nowych kierunków działania dla niezależnych społecznych ruchów walczących o "prawa człowieka" w krajach socjalistycznych.

W celu zneutralizowania szkodliwych politycznie skutków działalności Zbigniewa Romaszewskiego planuje się realizację następujących kierunków przedsięwzięć polityczno-operacyjnych:

1. W zakresie działalności Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność":
  - zaktywizowanie rozpracowań operacyjnych prowadzonych przez poszczególne Wojewódzkie Urzędy Spraw Wewnętrznych i jednostki MSW;
  - egzekwowanie decyzji administracyjnej nr SA-III-6010/3/87 z dnia 1987-04-14 zakazującej założenia i działalności organizacji pn. Komisja d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność";
  - prowadzenie rozmów profilaktyczno-ostrzegawczych z członkami Komisji jako elementu utrudniającego i odstraszaającego funkcjonowania Komisji /przedsięwzięcie to może spowodować nagłośnienie propagandowe oraz wzrost zainteresowania i znaczenia działalności Komisji jako instytucji opozycyjnej zwłaszcza przed zapowiadzaną konferencją międzynarodową w Krakowie/.
2. W zakresie ograniczenia bazy wydawniczej:
  - uaktywnienie rozpracowania osób wchodzących w skład zespołu redakcyjnego oraz znanych łączników i odbiorców wydawnictw w celu ustalenia miejsca w druku nielegalnych publikacji, dokonanie konfiskat oraz skierowanie wniosków o ukaranie;

IPN
CELAN
WARSZAWA

149

243

153

- posiadane rozpoznania operacyjne wmożliwią przejęcie maszyny kserograficznej w przypadku dokonania transakcji zakupu /znaną jest osoba od której ma być zakupiony kserograf oraz miejsce jego zdeponowania/.

IPN
OBLAD
WARSZAWA

3. W zakresie dyskredytowania Z.Romaszewskiego w środowiskach opozycyjnych:

- poprzez osobowe źródła informacji propagować tezy, że:
  - a/ nie przeznaczył w całości na działalność polityczną, tak jak to publicznie oświadczył, środków finansowych uzyskanych z przyznanej mu nagrody przez fundację "Aurora"
    - akcja ulotkowa dyskredytująca Romaszewskiego na tle finansowym /Toyota, mieszkanie własnościowe. Wzmocnienie akcji ulotkowej do Bujaka/
  - b/ jego wysoki standard życiowy osiągnął m.in. poprzez wcześniejszą defraudację finansową ze środków przeznaczonych na działalność Komisji /zakup samochodu i mieszkania dla córki/;
  - c/ apeluje o zbieranie pieniędzy na pomoc materialną dla strajkujących robotników w innych regionach.

4. W zakresie zamiaru przeprowadzenia międzynarodowej konferencji w Krakowie w dniach 25-28.08.br.:

- we współdziałaniu z Departamentem I MSW ustalić listę gości zagranicznych zaproszonych przez Mirosława Chojckiego;
- poprzez MSZ sugerować polskim placówkom konsularnym, aby w miarę możliwości odmawiały, ograniczały lub przekładały wydawanie wiz w okresie poprzedzającym rozpoczęcie obrad w Krakowie;
- poprzez Urząd d/s Wyznań wystosować do Episkopatu Promemoria w celu niedopuszczenia do przeprowadzenia konferencji w pomieszczeniach klasztornej oo Dominikanów w Krakowie

IPN
OBLAD
WARSZAWA

142

214

154

- przy ul. Stolarskiej 12 lub w innych budynkach sakralnych;
- zaktywizować działania rozpoznawcze wśród osób zaangażowanych w organizację konferencji /Dep.III oraz WUSW w Krakowie/.

5. W zakresie rozbudowy własnej bazy operacyjnej:

- podjęcie aktywnych czynności mających na celu opracowanie i pozyskanie osobowych Pródeł informacji, w tym m.in. dysponenta środków "Funduszu Grzywien";
- wznowienie i ponowne włączenie instalacji "PP" w obiekcie "GRAF" i "GRAF-I".

Opracowano w Departamencie III MSW.

IPN
OBUJAD
WARSZAWA

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
OE-TI-04511/88

Warszawa, dnia 1988.06.24
JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)
M209

143 215 155
T A J N E
Egz.Nr 2.

IPN
OBUJAD
Warszawa

DYREKTOR BIURA ŚLEDZEGO
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
TOWARZYSZ PŁK J. K A R P A C Z

Uprzejmie informuję, że
w "Informacji Komisji Interwencji i Praworządności"
Nr 31 z dnia 1 czerwca br. nielegalnie wydawanej przez
Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO, zawarte są fałszywe informacje
dotyczące rzekomego pobicia przez MO 16 - osób w trakcie
rozwiązywania nielegalnego strajku w Hucie im. "Lenina"
w Nowej Hucie.

W związku z powyższym uprzejmie
proszę o spowodowanie dokonania oceny prawnej pod kątem
ewentualnego skierowania wniosku o ukaranie Z. Romasze-
wskiego za przekazywanie fałszywych informacji .

Jednocześnie nadmieniam, że Z. Romasze-
wski na mocy decyzji administracyjnej nr SA-III-6010/3/87
z dnia 1987.04.14 otrzymał zakaz założenia i działalności
organizacji pn. "Komisja d/s Interwencji i Praworządności
NSZZ "Solidarność".

W załączeniu przesyłam kserokopię
"Informacji Komisji Interwencji i Praworządności" Nr 31
z dnia 1 czerwca 1988 r.

Wyk. w 2 egz.
Egz.Nr 1 adresat
Egz.Nr 2 a/a
Oprac.MG/Druk DM
Nr ks.masz.0425

IPN
OBUJAD
Warszawa
DIREKTOR DEPARTAMENTU III
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

PŁK KRZYSZTOF MAJCHROWSKI

ZASTĘPCA DIREKTORA
DEPARTAMENTU III MSW

plik mgr: Wacław Eról

Warszawa, 1988 - 06 - 29

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

Moroni

144 246

IPN
CZUWAĆ
WARSZAWA

156

T A J N E
Egz.nr 1

N O T A T K A

zawierająca prawną ocenę nielegalnie wydawanej przez
Zb. ROMASZEWSKIEGO "Informacji Komisji Interwencji
i Praworządności" NSZZ "Solidarność" nr 31 z dnia
1 czerwca 1988 roku

Analizie poddano dane - zawarte we wspomnianej in-
formacji - dotyczące rzekomego pobicia 16 osób - przez funk-
cjonariuszy Milicji Obywatelskiej - w czasie rozwiązywania
nielegalnego strajku, w dniu 5 maja br. w Kombinacie Metalur-
gicznym Huta im. Lenina w Krakowie.

x

x

x

Przeprowadzona analiza materiałów wskazuje, iż -
biorąc pod uwagę, że sprawa rzekomego pobicia niektórych
uczestników strajku przez funkcjonariuszy MO była wyjaśniana
w ramach prowadzonego przez Wydział Śledczy WUSW w Krakowie,
pod nadzorem tamt. Prokuratury Wojewódzkiej śledztwa, w spr-
wie o zorganizowanie i kierowanie strajkiem wbrew przepisom
ustawy z dnia 8.10.1982r. o związkach zawodowych i prokura-
tura wyłączyła materiały w tej części do odrębnego postępowa-
nia, a następnie w dniu 10.06.1988r. postępowanie to umorzył
wobec braku cech przestępstwa oraz uwzględniając fakt, iż
tzw. Komisja ds. Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidar-
ność" została zdelegalizowana^{x/} - postępowanie Zb.ROMASZEWS-
KIEGO wyczerpuje znamiona wykroczenia z art. 52 "a" § 1

x/ - decyzją administracyjną nr SA-III-6010/3/87 z dnia 14.0.
1987r. Zb.ROMASZEWSKI otrzymał zakaz założenia i działa-
ności organizacji pn. "Komisja d/s Interwencji i Prawo-
rządności" NSZZ "Solidarność".

IPN
CZUWAĆ
WARSZAWA

145 247

- 2 -

pkt 2 i 5 kw /podejmowanie działań w celu wywołania niepokoju publicznego oraz branie udziału w związku któremu odmówiono zalegalizowania/.

Warunkiem podjęcia działań procesowych skutkujących ukaraniem jest uzyskanie procesowego dowodu, np. w postaci zeznań świadków, którzy potwierdziliby, iż Zb.ROMASZEWSKI jest autorem przewidzianej do rozpowszechnienia informacji do rzekomego pobicia osób przez funkcjonariuszy MO, bądź też, że kontynuuje on działalność w nielegalnym związku .-

Opracowano w Biurze Śledczym MSW

NR 15
19 06.88

REGION

TYGODNIK RKW NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" DOLNY ŚLĄSK

KOMUNIKAT

W dniu 13.06.88 obradowała KKW NSZZ "Solidarność". W składzie zaproszeni zostali przedstawiciele Komitetów Strajkowych i Komitetów Organizacyjnych "Solidarności": Jerzy Lipiński z Dolmelu + Wrocław, Stanisław Handalik i Mieczysław Mach z Huty im. Lenina oraz Szwarczuwaniec i Edward Nowak obecni byli na pierwszym posiedzeniu KKW/, Wiesław Wojtas z Huty im. Wolfa, Władysław Grodecki z Kombinatu Górniczo-Przemysłowego Między w Lubinie, Józef Ignor i Romuald Nowicki z HPP w Szczecinie, Jerzy Orzeł z Zakładów Przemysłu Hutniczego w Bochni, Marek Jaroński i Andrzej Technasiuk z Ursusa.

Omówili oni przebieg wydarzeń w swoich zakładach, ich represji, wynikające z nich potrzeby oraz przesłania mające na celu kontynuację i rozwój jawnej działalności powołanych lub ujawnionych w czasie strajków struktur związkowych. /.../

Określono znaczenie akcji pomocy represjonowanym, w tym zaś fakt pełnego pokrycia przez związek kosztów strat finansowych poniesionych przez uczestników strajków. Przewodniczący Komisji Praworządności Zbigniew Romaszewski przedstawił zebrany przebieg aktywnej sprawy. W trakcie dyskusji postawiona została kwestia oceny skutków ostatnich wydarzeń dla "Solidarności" zarówno w Polsce jak i na arenie międzynarodowej. /.../

Rzecznik NSZZ "Solidarność"
Janusz Onyszkiewicz

• POLAK - KATOLIK WOBEC PAŃSTWA I WYBORÓW W EPISKOPATU POLSKI z dn. 10.09.1946 r.

Wierzący mają prawo i obowiązek pouczenia wiernych o ich prawach i obowiązkach wobec państwa.

Wierni nie mogą należeć do organizacji ani partii, których zasady są sprzeczne z nauką chrześcijańską, w których czynny i działający zmierzają do podważenia etyki chrześcijańskiej.

Władze mogą sięgnąć tylko ludzie moralni - to są ci, którzy rozumieją istotę dobra wspólnego obywateli.

Wierni nie wdają się w partyjno-polityczne dyskusje, tylko podaje zasady moralno-religijne, według których katolicy powinni sami wyrobić swoje sumienia wyborcze.

Wierni mogą głosować TYLKO na takie listy, osoby i programy wyborcze, które nie sprzeciwiają się katolickiej nauce i moralności.

Wierni nie mogą oddawać swoich głosów na kandydatów, których programy albo metody rządzenia są sprzeczne z zdrową rozsądkowi, dobru narodu i państwa, z zasadami chrześcijańskiej i światopoglądowi katolickiemu.

...zorganizowana przez turystów, którzy przynieśli własne ekspozycje i zdjęcia. Wystawa jest czynna w godzinach popołudniowych. / SI RKW /

Niezależna Agencja Fotograficzna "Denenti" informuje, że pan Andrzej Wiraż zamieszkały w Małcu w RPW, w latach 1916-1917, pełnił funkcję przedstawiciela "Solidarności" na Zachodzie, obecnie nie reprezentuje na jej terenie. Ponadto informujemy, że w minionym roku wykonał współpracę z organizacją "Solidarność" w Małcu.

NAP "Denenti"

serwis

/przygotował: Serwis Informacyjny RKW/
M. KRAJCU

196
218

158

IPN
OŚRODEK
Wrocław

Lech Wałęsa i inni przywódcy Solidarności planują przeprowadzenie w dniach 25 - 28 sierpnia w Krakowie konferencji związanej z 40-tą rocznicą uchwalenia Deklaracji Praw Człowieka. Mają w niej uczestniczyć przedstawiciele Wschodu i Zachodu. Także władze radzieckie zapowiedziały zorganizowanie podobnej konferencji. Zbigniew Romaszewski w komentarzu na temat tej inicjatywy powiedział: "Zobaczymy, czy oni potrafią akceptować niezależne konferencje. Będzie to test na głosność."

/za: Newsweek/

PROCHY MAJORA JANA PIWNIKA "PONUREGO", oficera AK, dowódcy partyzanckiego z Kieleckiego i Nowogródzkiego zostały sprowadzone do klasztoru O.O. Cystersów w Wąchocku i Jezuistów na Ziemi Nowogródzkiej. Towarzyszyły temu uroczystości w dniach 10-12.VI.1988 r. Ich centralnym punktem była msza św. poprowadzona 12.VI. w Wąchocku przez ks. kardynała Henryka Gulbinowicza, Arcybiskupa Metropolity Wrocławskiego. Władze lokalne były nieobecne, prasa miejscowa nie podała do dnia rozpoczęcia żadnych informacji o uroczystościach.

/ SI RKW /

W wyniku strajku w "Rudnej" dyrekcja kombinatu otworzyła kieszę wprowadzając:

- 1/ w grupie osobistego zaszerzowania podwyżkę płac /ok.110 zł na godz. dodat./
- 2/ 1000 zł prania uznaniowej
- 3/ wypłatę "drugiej raty" eksportu /ok.4 tys.22/
- 4/ wypłatę od 1 lipca a konto wykonania planu /1 dodatkowa płaca/
- 5/ obiecane przeszerzowanie w IX i X tego roku
- 6/ podwyższenie Reputatu węglowego do 10 tys. 22

/ SI RKW /

W maju na zebraniach wydziałowych dyrekcja powiadomiła załogę o planowanej budowie obok huty "Głogów" huty ołowiu. Już obecnie emisja gazów zwiększyła się kilkakrotnie ponad dopuszczalną normę. / SI RKW /

PRAWORZĄDNOŚĆ

Na szlaku przyjaźni polsko-czeskiej 12.06.88 zatrzymano Ewę Kapałę, Piotra Gołęmę oraz Jachymałopolę i Ivana Jirouša /CSRR/. Przy zatrzymanych znaleziono i skonfiskowano duże ilości niezależnej prasy polskiej i czeskiej. E.Kapałę i P.Gołęmę przewieziono do aresztu przy MUR w Jeleniej Górze. W trakcie przesłuchania byli straszni sarkający prokuratorów za przemyt. Piotr Gołema został pobity przez funkcjonariusza MO. Po 48 godzinach zostali zwolnieni. / SI RKW /

/ SI RKW /

9.VI. Kolegium d/s Wykroczeń w Nysie wymierzyło kary grzywny 6 działaczom "Nysy". Ukarani zostali: J.Sanocki - 50 tys. 22 i przypadek mienia wartości 32 tys. 22 zakwestionowany przez SB, J.Mielnik - 50 tys. 22, St. Tkacz - 40 tys. 22, J.Naskręt - 35 tys.22 T.Maniarski - 35 tys. 22, E.Wyspiadski - 30 tys. 22. Przypominamy, że wyrok dotyczył spotkania działaczy w mieszkaniu prywatnym w dn. 16.IV. rozbitego przez SB. /SI RKW /

W OSROBIE WIEŹNIÓW SUMIENIA

We Wrocławiu w parafii Matki Bożej Najświętszej Marii Panny /Kozanów/ trwa od 23.V. post rotacyjny w intencji uwolnienia Sławka Dutkiewicza oraz innych więźniów sumienia. Post jest połączony z modlitwą o pokój i mszą. Uczestnicy zaleniają się co dobowo do tej pory wzięli w nim udział: Jan i Zofia Sliwińscy, Teresa i Antoni Izworscy, Maria i Barbara Tomaszewskie, Jerzy Peisart, Marta i Paweł Ziębowski, ks. Andrzej Kuźniński. Uczestnicy postu wystali list do rodziców głodującego S.Dutkiewicza.

/ SI RKW /

ERKOLOGIA

W kościele św. Wawrzyńca przy ul. Bułwińska otwarta jest wystawa poświęcona zagrożeniu ekologicznemu Wrocławia i Dn. Śląska.

IPN
OŚRODEK
Wrocław

3

797
219

13. Za s.2
Reformatorzy proponują się dodatkowo możliwości potrącenia kwot wypłaconych w poprzednich terminach płatności na okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia. Jeżeli np. dyrektor uzna, że oprócz 1-4 konieczna jest opinia PEPR, potrąceniu ulegają wypłaty za wszystkie choroby w przeszłości, bo teraz prawo działa wstecz.

KARY

Reformatorzy są humanistami i wiedzą, że człowiek to jednak nie robot i czasami potrafi nie posłuchać. Reformatorzy podchodzą do problemu po ludzku, jak prosty człowiek, który wali pięścią w sepuity telewizora. Karać już można przez odebranie urlopu i zwolnienia. Ale to nie wszystko. Dyrektor ma pod groźbą prawa stosować sankcje prawne wobec pracowników "naruszających obowiązki" /art. 68/. Kiedyś mogli, teraz będzie musieli. A określenie "obowiązki", to rzecz o tyle nieprecyzyjna, że powszechnie już uważa się, że robotnik wyrobić musi np. 150t normy, niekoniecznie dlatego, że karze mu się ciężko pracować. Czasem dlatego, że normy są fikcyjne. Do obowiązków pracowniczych należy też zgoda na kwalifikacyjne warunki BHP. Dyrektor może tym działać na podstawie donosu /art. 100 nakłada na pracowników taki obowiązek/. Dyrektor ma wtedy zażądać odskądować dla zakładu, zwolnić z pracy itd.

Sankcje dyscyplinarne, w tym również zwolnienia lub potrącenia mogą teraz nastąpić, jeśli pracownik produkuje buble. Buble robi się u nas w kraju wszędzie, być może winni są robotnicy, ale jak produkować w nadgodzinach, w skandalicznych warunkach BHP, na kompletnie idereLOWanych maszynach - tego nie może nikt. Przepis pozwala więc na ukaranie każdego w dowolnym momencie.

PERPETUM MOBILE

Karzy się reformatorom, by "roboty" pracowały same, bez zasilania. Ostatnio omawiany przepis wskazuje bardzo wyraźnie na chęć przetrucenia na pracownika materialnej odpowiedzialności za niezrealizowane inwestycje i dekapitalizację sięgającą wszędzie 80% wartości maszyn. Proponuje się sformułowanie wręcz "związki zawodowe działają na rzecz pomnażania dochodu narodowego" /art. 19/. Pomijając już wartość niezwiązki, nawet gdyby były autentyczne, nie mają żadnych realnych kompetencji. Nie mogą współdecydować, natomiast mają odpowiadać za kryzys.

marzec '88

A.P.K.

WYWIAD Z MARKIEM JAKUBCEM

członkiem Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ "S" Dln.Śl.

Wskazanie: Komisja Interwencji i Praworządności powstała przeszło rok temu. W jakim celu?

Mark Jakubiec: KNP jest komisją "Solidarność" i tak, jak odży Związek, nasza Komisja zajmuje się nie tylko sprawami związkowców, ale także w ogólnym interesie społecznym.

Zajmujemy się sprawami, które nieporadnie prawo ustala w sposób wygodny dla władz a nie obywateli, które nie są przy tym, zupełnie ze stonem faktycznym i ostentacyjnie wydawane przez siebie przepisy. Problem dochodzący stosowania prawa przez instytucje tego powołane oraz rejestrowanej przypadki jego wykonywania.

Wskazanie: A ściślej, na czym polega Wasza praca?
Mark Jakubiec: Podstawową sprawą jest informowanie ludzi o sformułowanych /zgod, prokuratura, kolegium/ o przysługujących im prawach. Wiedza na ten temat jest bardzo ważna. Z praktyką musimy stwierdzić, że nasza działalność nie służy podstawowym praw, które im przysługują, przysługują w kontaktach z "organami".

Drugą formą działania jest zbieranie dokumentacji i informowanie opinii publicznej o wydarzeniach w stosunku do prawa. Trzecią, uśrednio, są działania dotyczące jakichś dramatycznych sytuacji, czasem odciągających od spraw praworządności, np. w trudnych sytuacjach mieszkaniowych czy ciężkich chorobach.

Wskazanie: Pomagacie wyłącznie działaczom opozycji?

Mark Jakubiec: Nie. Staramy się przyjąć z pomocą wszystkim, którzy do nas trafią. W sumie jest to niewiele osób. Świadczym jednak tolerancję, że nie musimy odstawiać z zwłokami, choć nie wszystkie sprawy udało nam się załatwić. Często ludzie odwołują się do nas, ale to z tego względu, że ustalenie sprawy czasem nie było po myśli zainteresowanego i wtedy nie da się zrobić.

Wskazanie: Czy są takie sprawy, które kierujecie do adwokatów?

Mark Jakubiec: Oczywiście. Tak się jakoś składa, że nikt z nas nie jest, niestety, prawnikiem i mimo różnorodnych aspektów oraz zapoznania u fachową literaturę, nie jesteśmy fachowcami. Namy bardzo dobry kontakt z naszą kancelarią i nie zdarzyło mi się jeszcze nigdy, żeby ktoś z adwokatów odmówił nam pomocy, nawet w przypadkach dotyczących ludzi z tzw. marginesu społecznego.

Wskazanie: Ile osób działa w KNP?

Mark Jakubiec: W całej kraju kilkadziesiąt, około 80-90. Właściwie u nas w regionie - kilkadziesiąt. Właściwie komisji dolnośląskiej jest Antoni Kozłowski. Oprócz osób występujących publicznie lista poniżej - przyp. red./ pracują z nami ludzie, którzy z różnych powodów wolą zachować anonimowość, ale bez nich nie zrobilibyśmy wiele, to oni odwalają najważniejszą robotę.

Wskazanie: Z jakimi formami represji stykacie się najczęściej?

Mark Jakubiec: Władza przysięła obecnie nową taktykę represyjną. Kolegium stało się teraz czymś tak powszechnym, jak w stanie wojennym areszt czy więzienie. W regionie odbywa się średnio ok. 30 Kolegium niezależnie od sprawy politycznej, choć w naszym są najczęściej natury kryminalno-porzadkowej /zakładanie porządku, samotnie ulica, itp./ Sprawy, na które ludzie są skazywani wynoszą dużo więcej, niż średnio pensja i praktycznie dla każdego byłoby tragedią finansową, gdyby nie KNP.

Wskazanie: Są to haracze ściągane przez władzę?

Mark Jakubiec: Niekoniecznie. Na pewno jest to sposób uzupełnienia budżetu, podobnie, jak przypadki tzw. narządca przestępstwa, czyli najczęściej samochodów, którym przawozi się materiały bezdebitowa. Przepisowi ulegają także mieszkańcy wraz z ich zawartością, epizody, rzeczy osobistymi. Kolejna sprawa to wyrażenie z pracy. W środowisku takich przypadków w ostatnim okresie było, na przykład, wata. Najgroźniejszy dotyczył dwóch działaczy "S" z Bojaru, Andrzeja Kowalskiego i Krzysztofa Sołtronskiego.

Wskazanie: Udzielacie pomocy finansowej we wszystkich tego typu sprawach?

Mark Jakubiec: Tak. Refundujemy przysięgi oraz, oczywiście, przysięgniętych, przepadek niemoi, mianowicie do wysokości 400 tys. złotych, bo nie stać nas na więcej. Komisja wypłaca także wyrażonym z pracy z powodu politycznych kwoty równą średniemu trzymiesięcznemu wynagrodzeniu przez okres 6 miesięcy.

Wskazanie: Skąd bierzecie fundusze, sumy muszą być poważne?

Mark Jakubiec: W ciągu roku wypłaconiliśmy około 4-5, 6 miliona złotych. Pieniądza te pochodzą z Folijskiego Funduszu Praworządności, który, jak do tej pory, bardzo mocno wspiera naszą działalność. Wpływają też niewielkie kwoty z darów indywidualnych.

Wskazanie: W jaki sposób informujecie opinię publiczną o przypadkach, które do Was trafiają?

Mark Jakubiec: Najważniejszą rzeczą, jeśli chodzi o informację, jest, aby była ona pełna, rzetelna i szybko przekazana. Natychmiast po otrzymaniu takiej informacji kontaktujemy się ze Zbigniewem Romaszewskim, krajowym przewodniczącym KNP, o ile jego telefon nie jest wycięty, lub innym działaczem w Warszawie, którzy się tym zajmują. Oni z kolei podają ją agencjom i kolegium, które do nas będą dzwoniły.

Komisja wydaje także pismo ogólnopolskie "Tęcza i Besprawa", w którym opisujemy przypadki typowe, po to, żeby ludzie wiedzieli co, jak i jakie sytuacje można zrobić, czego nie da się zrobić, czego nie powinno. Ponadto KNP publikuje biuletyn "Pracownicy", którego głównym adresatem są redakcje pism niezależnych.

c.d. s. 6

IPN
Czytelni
Krajozn

4
161

Z Zakładów

SI RKW

STOCZNIA REMONTOWA

4.VI. odbyło się spotkanie delegatów do sądu pracowniczego z dyr. Nowakowiczem. Nie miał się on na podwyżkę płac z powodu... br...
 4.VI. zatwierdzony został bilans zw. "14" stacjami na początku tego roku. Endru "pod..."
 Od początku szerega na wydz. W-2 spawacze...
 W sprawie ukarania /nagana/ 5 pracowników...
 Należy to podwyżki planowane na sierpień...
 Pracownicy ZNTK otrzymali do tej pory 12 b...
 Pracownicy ZNTK otrzymali do tej pory 12 b...
 Na wydziałach 5-B i 6-B plan na pierwsze pół...
 Dyrekcja chce spełnić 9-ty postulat załogi...
 4.VI. na wydz. W-1P w trakcie narady produk...
 Sekretarz PZPR w dzielnicy Fabryczna - Gasi...
 Załoga zakładu protestuje przeciwko decyzji...
 4.VI. kobiety z wydziałów szczególnego za...
 Pod petycją o uwolnienie Józefa Piniora i...
 Lepsze warunki z wydz. W-2 zamiast remontować...
 Pracownicy zakładu otrzymali podwyżki od 2 do

ZNTK

Strza 4 z dn. 29.II.88r. przyczynił się do za...
 Rada Pracownicza /nie zatwierdziła tego w...
 W mocy utrzymana została decyzja z dn. 21.V...
 Należy to podwyżki planowane na sierpień...
 Pracownicy ZNTK otrzymali do tej pory 12 b...
 Na wydziałach 5-B i 6-B plan na pierwsze pół...
 Dyrekcja chce spełnić 9-ty postulat załogi...
 4.VI. na wydz. W-1P w trakcie narady produk...
 Sekretarz PZPR w dzielnicy Fabryczna - Gasi...
 Załoga zakładu protestuje przeciwko decyzji...
 4.VI. kobiety z wydziałów szczególnego za...
 Pod petycją o uwolnienie Józefa Piniora i...
 Lepsze warunki z wydz. W-2 zamiast remontować...
 Pracownicy zakładu otrzymali podwyżki od 2 do

PAFAMAG

Na wydziałach 5-B i 6-B plan na pierwsze pół...
 Dyrekcja chce spełnić 9-ty postulat załogi...
 4.VI. na wydz. W-1P w trakcie narady produk...
 Sekretarz PZPR w dzielnicy Fabryczna - Gasi...
 Załoga zakładu protestuje przeciwko decyzji...
 4.VI. kobiety z wydziałów szczególnego za...
 Pod petycją o uwolnienie Józefa Piniora i...
 Lepsze warunki z wydz. W-2 zamiast remontować...
 Pracownicy zakładu otrzymali podwyżki od 2 do

DOLNEŁ

Od 9.VI. kobiety z wydziałów szczególnego za...
 Pod petycją o uwolnienie Józefa Piniora i...
 Lepsze warunki z wydz. W-2 zamiast remontować...
 Pracownicy zakładu otrzymali podwyżki od 2 do

4 grup zaszerogowania, czyli od 1000 do 5000 zł. Wy...
 75 grup zaszerogowania/.

4. Dyrektorskie pogawranki. W dniu 10.V.88r. odbył...
 się rozmowy pomiędzy wwanymi pracownikami a dyrek...
 4. Pod zakładem systematycznie parkuje biała wołga i...
 tegoż samego koloru polonez... czyżby parking przy...
 Muzealnej był zbyt zatłoczony?

Sprawa SIP

13.V. Komitet Organizacyjny NSZZ "S" Pracowników...
 Z.G. Polkowie skierował pismo do Zarządu Niezwiązków...
 13.V. Komitet Organizacyjny NSZZ "S" Pracowników...
 Z.G. Polkowie skierował pismo do Zarządu Niezwiązków...
 13.V. Komitet Organizacyjny NSZZ "S" Pracowników...
 Z.G. Polkowie skierował pismo do Zarządu Niezwiązków...

"LEŚNICA 1000"

Reży pracowniczego protestują przeciwko zawarciu...
 bez ich zgody, wstępnej umowy w sprawie planu "Leśni...
 ca 1000". Ich stanowisko jest następujące: to nie za...
 13.V. Komitet Organizacyjny NSZZ "S" Pracowników...
 Z.G. Polkowie skierował pismo do Zarządu Niezwiązków...
 13.V. Komitet Organizacyjny NSZZ "S" Pracowników...
 Z.G. Polkowie skierował pismo do Zarządu Niezwiązków...

/Przygotował: Serwis Informacyjny RKW/

Z Krzysztofem Włodarczykiem

z ZNTK rozmawia Radosław Gawlik

10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...
 10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...
 10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...

R.G. : Kiedy i jak pojawił się pomysł opracowania...
 raportu?

K.W. : Po odmowie rejestracji autopska przez Sąd...
 10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...
 10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...

R.G. : Na co liczyliście przedstawiając raport w Sa...
 dzie Najwyższym podczas rejestracji?

K.W. : Przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa i...
 higieny pracy w zakładzie.

R.G. : Jaka była reakcja dyrekcji zakładu, co się...
 zmieniło?

K.W. : Nie chciałbym chwalić dnia przed zachodem...
 10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...
 10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...

R.G. : Pracując przy azbestu wywalczyli wcześniej...
 dni dodatkowego urlopu. Z Marzego raportu wy...

K.W. : Nie się w tej sytuacji nie zmieniło poza jed...
 10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...
 10 maja Krzysztof Włodarczyk wystąpił w ZNTK na wiecu...
 z udziałem około 500 pracowników, gdzie odczytał i na...

R.G. : Fatalna jest wentylacja w zakładzie. Czy mógł...
 być udzielić na ten temat dodatkowej informac...

K.W. : Fatalna jest wentylacja w zakładzie. Czy mógł...
 być udzielić na ten temat dodatkowej informac...

R.G. : Fatalna jest wentylacja w zakładzie. Czy mógł...
 być udzielić na ten temat dodatkowej informac...

K.W. : Fatalna jest wentylacja w zakładzie. Czy mógł...
 być udzielić na ten temat dodatkowej informac...

Rozmowa z K. Włodarczykiem

K.W.: Co można na ten temat powiedzieć? Wentylacji nie ma, albo jest ją, za mało lub nie funkcjonuje prawidłowo. Kłopoty jest duże. W PN III na przykład nie ma żadnej wentylacji (wydobywa dyma ze spawania, pył, cement, woda itp. materiały sygnalizacyjne, które są w zbiornikach wagonów, unoszą się po halach. Albo proszę sobie wyobrazić tokarz, który otrzymuje zaproszenie przy salifernie i stoi w takiej zadumie, jakby było ciepło przez przerwę, gdyż salifernia nie ma wentylacji.

R.G.: W raporcie pojawił się postulat podniesienia "askodliwego" z 5. do 20. złotych. Czy Twój zdaniem załatwia to sprawę warunków pracy?

K.W.: Oczywiście; nie nie. Najpierw trzeba usunąć przyczynę, która to stanowi poprawić warunki pracy i dopiero tam, gdzie już nie da się ich poprawić podwyższyć "askodliwa".

R.G.: Poprawienie się warunków pracy po opublikowaniu raportu jest ewidentnym sukcesem Komitetu Bezpieczeństwa NSZZ "S". Okazuje się, że samo ujawnienie na papierze faktów, które dyskredytują komórkę BHP, nieowiazki i dyrekcję, doprowadziło do korzystnych zmian. Jakże są Wasze dalsze zamiary?

K.W.: Chciałoby zobaczyć przemysł w ruchu. Pracownicy nie chcą sprawy, o którejś godzinie odstawienia odprawy i przestają się budzić. Skądś oszu "podczas" normalnej produkcji na spotkaniu, trzeba doprowadzić do lepszych warunków pracy itp. Każdy z nich w swojej sprawie. Gdyby to okazało się racjonalnym sposobem o zdrowie, kierownictwo związku może mieć sprawę w swoje ręce. Trudno powiedzieć, jak to będzie wyglądało, gdyż wszystko warunkują okoliczności. Sądzę, że najlepszym byłoby odnowa pracy na danym stanowisku.

R.G.: Jak widzisz dalszego temat warunków pracy i warunków sanitarnych tak rzadko staje się polem zainteresowania i działania "Solidarności"?

K.W.: Pięć C.D.R. - PPS "Prasa Pionu PPS" w tegoż porządku najnowszym wydaniu poruszyło sprawę wypadków w Włocławsku. Spotkałem się z ludźmi na ten temat - "Nie może o tym pisać tylko o kiblaach". Chciałoby się o tym i tym opisać w "Tekście". Już dawno i proszę efekty są? Ci co piszą o tym nie powiedzieli Reagan a no contenta Gorbaczow nie zmienił nic w tym temacie. Sądzę, że wielka polityka przesłoniła nam nieco pewne sprawy.

R.G.: "Nosiłność" utworzenia samorządu pracowniczego była jednym z postulatów lutowego strajku. Jak wygląda ona obecnie?

K.W.: "Politecy" wciąż przygotowują roboczy projekt działania i kompetencji rady pracowniczej i mają go przedstawić dyrektorowi do zaakceptowania. Projekt taki jest w przygotowaniu. Szypowina, że w naszym przypadku obowiązująca dyktando tylko zasada dobroświerności. Ostatnio to, że rada nie będzie miała samobędźni prawnej i będzie spełniała rolę ciała doradczego i opiniodawczego. Należy więc sytuację trudną, mimo to pozytywną się tego zdania.

R.G.: Dziękuję za rozmowę.

Wrocław, 13.VI.88 wywiad autoryzowany

KRYSZTOF WŁODARCZYK, lat 37, żona i dwuletnie dziecko, zatrudniony w 1982r. za działalność w "Solidarności", ślusarz brygadzysta, od 18 lat pracuje w ZNTK.

Naczynia oddzielone

W 13 nr "K" ukazał się artykuł pt "Wyrwana porażka", który raskakuje następującymi tezami:

1. Władza komunistów opiera się na systemie gospodarczym; komunistów kłowiej idą na ustępstwa polityczne niż gospodarcze;

2. "Solidarność" nie formułuje programu gospodarczego.

Interpretacja od komentatorów "K" i "W"

System gospodarczy komunistów jest - ówczesny - najbardziej widocznym i wydatnym elementem ich ustroju ale nie stanowi jego podstawy. Wystarczy przypomnieć, jak komunisty instalowali się w Ro-

Służba Zdrowia

APPEL DO SPOŁECZYSTWA

Decyzja o utworzeniu Funduszu Społecznego "Solidarności" w oparciu o milion dolarów ofiarowanych "S" przez Kongres Stanów Zjednoczonych została podjęta przez Lecha Wałęsę już przed rokiem. Fundusz ten jest podstawą Fundacji Społecznej "Solidarności" przeznaczoną przede wszystkim na cele zdrowotne - zorganizowania - n i e z a l e ż n y c h od państwa służby zdrowia sprawnie działających ośrodków diagnostycznych. Od tego czasu trwają negocjacje z władzami o rejestrację Fundacji. /.../ Od początku pół roku zatem, prowadzona jest przy użyciu różnych pretekstów gra na zwłokę, aby wstrzymać wydanie decyzji.

W fatalnej sytuacji zdrowotnej naszego społeczeństwa i samej Służby Zdrowia takie postępowanie wydaje się skandaliczne. Przygotowani jesteśmy do szybkiego uruchomienia co najmniej trzech ośrodków: - szybkiej diagnostyki kardiologicznej, - diagnostyki i terapii i niedożywienia oraz wczesnego rozpoznania nowotworów. Mamy obietnicę dalszego finansowego wsparcia Fundacji ze strony różnych ofiarodawców. Dla ratowania życia ludzkiego zostały już zakupione przez nas i przesłane z RPK trzy karetki reanimacyjne. /.../

Wykamy wszystkich pracowników wielkich zakładów w Polsce, szczególnie tych, w których praca jest szczególnie ciężka i niebezpieczna o poparcie naszych starań o rejestrację Fundacji.

W imieniu Grupy Roboczej d/s Fundacji:

Zofia Kuratowska - Warszawa
Alina Piętkowska - Gdańsk
Krzysztof Wojtyłko - Wrocław

W DNIU PRACOWNIKA SŁUŻBY ZDROWIA WE WROCŁAWIU

W dniu 7 kwietnia odbyła się akcja protestacyjna pracowników Służby Zdrowia przeciwko polityce zdrowotnej władz. Wezwania Społecznej Komisji Zdrowia i Regionalnej Komisji Koordynacyjnej Służby Zdrowia NSZZ "S" spotkało się ze sporym odzewem. Akcja była przygotowywana w pośpiechu a jednak stopień uczestnictwa przekroczył oczekiwania inicjatorów. Późniejsze wydarzenia przerosły ten moralny jedynie protest. Sprawy Służby Zdrowia zostały podniesione przez strajkujących i choć ani strajki ani masowa akcja nie dają widocznych już zmian, stanowią one o odnowieniu się solidarności i aktywizacji, a także o postępującej integracji środowiska.

Nie tylko pracownikom Służby Zdrowia zakazuje się artykułowanie własnych potrzeb, toteż próby takie mają głęboki polityczny sens.

Dziękujemy za udział! Społeczna Komisja Zdrowia Regionalna Komisja Koordynacyjna Służby Zdrowia NSZZ "Solidarność"

Wrocław, 25.V.88r.

sji i w Polsce /i wszędzie Indziej/. Zaczynali także od władzy politycznej a później powoli przejmowali gospodarkę. Co więcej to drugie wcale nie było dla nich niezbędne. Tak jak w Polsce mogą się oni obywać bez kołchozów tak w Rosji podczas NEP-u obywali się nie tylko bez nich ale i bez sporych połaci państwowego handlu i przemysłu. I co? widzieli - popuszczano się na całego śrubę ekonomiczną a dociąga polityczną. Wzmocnienie pozycji politycznej bolszewików podczas NEP-u polegało na: rozbiściu cerkwi, umocnieniu nomenklatury w rzekomych instytucjach przedstawicielskich, zlikwidowanie przywódców opozycji politycznej /proces szawrowców/, wypędzenie dużej grupy człokowych opozycyjnych intelektualistów, zaprowadzenie słynnego kodeksu karnego. Z tych to właśnie umocnionych pozycji politycznych komunisty znieśli później pozornie niezależną i pozornie bardziej fundamentalną gospodarkę nepowska jak domek z kart.

Przejdźmy do Polski. O początku władzy komunistów u nas już wspominaliśmy. Kolejnym pouczającym okresem są czasy Października 56. Cóż widzieli tutaj. Podobnie jak podczas NEP-u - ustępstwa prawie wyłącznie gospodarcze - doprowadziła do zbudowania, opóźnionym i węższym, dziełni, zielone światło dla prywatnej inicjatywy. W sferze politycznej mamy natomiast wprowadzenie gorzej od stalinowskiej Ordynacji wyborczej.

Grudzień 70. Inoż mamy ustępstwa gospodarze: przesłanie kontyngentów, sprzedaż chłopom traktorów, znie-

198 220

162

WYDZIAŁ

"Nacisniona Oddzielona"

Światło dla różnego rodzaju kanciarstwa. W sferze politycznej nie ustępuje się ani na krok w kwestii...

Po sierpniu mamy wreszcie ustępstwo polityczne w sprawie wolności przemieszczania się, ale jest to ustępstwo...

Po 13 grudnia znów nie widać ograniczenia istniejącej sfery wolności gospodarczej. Wręcz przeciwnie...

Autor artykułu zdaje się utofiszniać ustępstwo polityczne z wypuszczeniem więźniów politycznych...

Jeszcze bardziej zdumiewające jest stwierdzenie, że "solidarność" nie formuje programu gospodarczego. Tu...

Program gospodarczy "S" nie tylko więc istnieje, ale jest rozwijany...

Wrocław, 10.VI.88

Andrzej Sadowski

Wydanie z Markiem Jakubem

Czy istnieje jakaś sprawa, którą chciałbyś zainteresować opinią publiczną?

W.J.: Jest mi szczególnie bliska historia Gabriela Piana...

W.B.: W areszcie przebywają również działacze PPS, Czesław Borowczyk i Józef Pinior...

W.J.: Zaraz po zatrzymaniu całej czwórki /dwie dziewczyny zaciągnęto/ skontaktowałem się z adwokatami...

W.B.: Masz kłopoty z policją? Pomagacie innym, a jak im można pomóc?

W.J.: Ostatnio jest spokój poza "normalnymi" incydentami, jak wyłączenie okresowe telefonu...

Im nas będzie więcej, tym będzie łatwiej. Chętnych serdecznie zapraszamy.

Co chciałbyś przekazać naszym czytelnikom?
Zaraz się z gorącym apelem o informowanie nas o wszystkich zatrzymaniach...

Wrocław, 10.VI.88r. wywiad autoryzowany

MAREK JAKUBIEC, l. 41, dwoje dzieci, technolog w Inst. Ochrony Środowiska...

Członkowie Komisji Interwencji i Praworządności "S" na Dolnym Śląsku

- Wrocław: Czesław Czaplicki, Jawnrowa 31c, t. 67-97-06
Mieczysław Glincrewski, Dobra 12/7, t. 55-49-88
Marek Jakubiec, Kochanowskiego 59/2, t. 48-19-55

Czernica Wrocławska: Jan Winnik, Fabryczna 7
Kąkol: Julian Zawadzki, Sokola 46/4
Stanisław Śnieg, Baligrodzka 3/21, t. 44-13-61

Wrocław: Tadeusz Fedorowicz, Zwycięstwa 8/4, t. 54-08-86

Wałbrzych: Jerzy Langer, Grodzka 52/33

"Patronat"

RKW NSZZ "S" Dolnego Śląska postanowiła objąć patronatem 35-letniego robotnika VCHZ "Synthesis Semetin"...

Inicjatorem akcji pod nazwą "Patronat" jest "Solidarność Polsko-Czechosłowacka", polegającej na wzajemnym zaopiekowaniu się w Polsce i Czechosłowacji...

Prosimy o wysłanie kartek i listów domagających się uwolnienia Józefa Bohała. Adres kontaktowy: Jitka Stefaňkova, Varšavská 253, 53 009 Pardubice.

Czechosłowacka Karta 77 - iąda uwolnienia Czesława Borowczyka i Józefa Piniora w liście wystosowanym do gen. Jaruzelskiego...

POTWIERDZENIA: Dziękuję dw. Elżbieta - Piotrkowska-7.0, DEM Świdnica-12.2, IKS-5.0, Dzień kulejmy Poglądowi za Poglady, Aneksowi za księgi...

163

IPN CEBLUG Warszawa

Warszawa 1988.09.19

Tow. ppłk W. Filipajtis
Przebieg sprawy
zainteresowanej.

1988.09.20

[Handwritten signature]

NOTATKA

TAJNE

Egz. poj.

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

[Handwritten signature]

IPN
OBŁĄCZONO
164

W dniu 16.09.br w gmachu MSW przeprowadziłem rozmowę ze Zbigniewem ROMASZEWSKIM, w trakcie której zwróciłem mu zagubione przez niego dokumenty / dowód osobisty, książeczkę wojskową, prawo jazdy, legitymację wystawioną przez UJ / nadesłane przez Stołeczny Urząd Spraw Wewnętrznych.

W trakcie rozmowy Z.ROMASZEWSKI stwierdził, że aktualnie pochłonięty jest sporządzaniem wykazu osób zwolnionych z zakładów pracy za udział w ostatnich strajkach oraz przygotowaniem zasad wypłacania im rekompensat. Lista zawiera około 350 nazwisk głównie pracowników Śląska i Pomorza. Nadmienił przy tym, że czyni starania aby tematyka dotycząca zwalniania z pracy oraz powoływania uczestników strajków do służby wojskowej została włączona w obrady "okrągłego stołu".

W dalszej rozmowie Z.ROMASZEWSKI oznajmił, że otrzymał zaproszenie od A.SACHAROWA na obrady tzw.Funduszu Przeżycia i Rozwoju, które odbyć się mają w Moskwie w dniach 25 - 26 października br. W obradach uczestniczyć ma po jednym przedstawicielu z Polski, Czechosłowacji, NRD i Węgier a także wytypowani członkowie zachodnich central związkowych. W przypadku otrzymania zgody na wyjazd do ZSRR Z.ROMASZEWSKI zamierza rozważyć z A.SACHAROWEM realność zorganizowania Międzynarodowej Konferencji Praw Człowieka w Leningradzie w 1990 roku. Październikowe obrady moskiewskie mają być - tak samo jak w Polsce - próbierzem realności polityki "pierestrojki" lansowanej przez M.GORBACZOWA.

Następnie Z.ROMASZEWSKI wypowiedział się na temat konferencji w Mistrzejowicach. Stwierdził, że był to wielki sukces Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" nie tylko w wymiarze wewnętrznym lecz i międzynarodowym. Przyznał także, że sukcesem tym musiał się podzielić z władzą, która według jego oceny podjęła śmiałą decyzję w złożonej sytuacji społeczno - politycznej.

ASD

222

Ocenę taką przekazywali mu zagraniczni uczestnicy konferencji, którzy faktem obecności przedstawicieli MSW i MŚ byli bardzo zaskoczeni.

BIURO PRASOWE
165

Przebieg obrad Międzynarodowej Konferencji Praw Człowieka oraz prace poszczególnych grup tematycznych mają być udostępnione szerszej publiczności poprzez wydanie specjalnej książki, która liczyć ma około 350 stron. W książce zamieszczone mają być wystąpienia, uchwały, wnioski, rezolucje i wywiady bogato ilustrowane zdjęciami fotograficznymi. Koszty związane z wydaniem książki mają być pokryte przez sponsorów zagranicznych. Pracami redaktorskimi kieruje J.M.ROKITA przy wydatnej pomocy Biura Prasowego i osób bezpośrednio dokumentujących przebieg obrad.

Na zakończenie Z.ROMASZEWSKI na moje pytanie dotyczące przyczyn nieprzychylnych wypowiedzi kierowanych pod jego adresem a także pod adresem Jana Marii ROKITY w trakcie trwania obrad ze strony działaczy Ruchu "Wolność i Pokój" ocenił, że zagrały tu niezdrowe aspiracje młodych ludzi. W wyniku powstałych osobistych aspiracji politycznych powstał "trójkąt bermudzki" na linii: J. SZYMANDERSKI, J. CZAPUTOWICZ i S. DUTKIEWICZ. Podział ten zdaniem Z.ROMASZEWSKIEGO jest w aktualnej sytuacji niepożądany tym bardziej że "WiP" osiągnął już duży sukces doprowadzając do wprowadzenia służby zastępczej. Ma jednak nadzieję, że w planowanym na jesień spotkaniu działaczy "WiP" dojdzie do wypracowania nowego programu działania, w którym także J.M.Rokita - posiadający odpowiednie predyspozycje i przygotowanie prawnicze - odegra w nim zasadniczą rolę. W tej kwestii Z.ROMASZEWSKI zamierza udzielić J.M.ROKICIE szerokiego poparcia.

Gmówienie:

W trakcie rozmowy odniosłem wrażenie, że po dopuszczeniu do przebiegu obrad Międzynarodowej Konferencji Praw Człowieka Z.ROMASZEWSKI dla realizacji niektórych planów próbuje wysondować czy korzystniejszym będzie dla niego prowadzenie bardziej otwartych rozmów z przedstawicielem resortu spraw wewnętrznych. Przykładem tego jest fakt otwartej i szczerzej rozmowy na temat jego ewentualnego wyjazdu do ZSRR, na którym jak to określił bardzo mu zależy. Ponadto nie ukrywał, że przy użyciu swoich możliwości finansowych może doprowadzić do usytuowania J.M.ROKITY w gremia przywódcze i uzyskać przez to możliwość pośredniego sterowania ruchem w celu

BIURO PRASOWE
165

- 3 -

151 225

np. niedopuszczenia do powołania zaplanowanego przez "WiP" tzw. Komitetu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Z wypowiedzi tych wnioskowałem, że za publiczny atak skierowany na Z.ROMASZEWSKIEGO w trakcie konferencji i to w obecności gości zagranicznych odpowiedzialność "polityczną" poniesie przede wszystkim J.SZYMANDERSKI i S.DUTKIEWICZ. Natomiast J.CZAPUTOWICZ będzie miał spore trudności w uzyskaniu wsparcia finansowego dla ruchu za doprowadzenie do powstania różnicy zdań i nieprzyjemnej sytuacji w trakcie obrad.

Ins. Wydz. II. Dep. III

kpt. M. Godlewski

Tow. Godlewski!

Dialog z "K" należy kontynuować.

Prace razem z Tow. Kuflikiewiczem operacji koniecznej pogłębienie
relacji pomiędzy "K" a "WiP" jako i kontynuacji w go-
wie kierownictwem "WiP".

NACZELNIK WYDZIAŁU II
Departament III MSW

ppłk mgr ins. Witold Filipajtis

Wwe 18-09-18.

IPN
OŚWIADCZENIE

Warszawa, dnia 1988.10.12

(224)
152 167

N O T A T K A

BRZESKI
DZIENIO
Naj

DOT. ZBIGNIEW ROMASZEWSKI
s. Józefa i Zofii Lipka
ur. 1940.01.02 Warszawa
wyszkolenie wyższe, fizyk
zatr. redakcja "Acta Physica
Polonia" przy UJ w Krakowie,
zam. Warszawa, ul. Kopińska 36A m 57.

Zbigniew ROMASZEWSKI, członek
b. KSS "KOR" od grudnia 1986 r. pełni funkcję przewodniczącego
tzw. Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność",
powołanej za akceptacją przewodniczącego NSZZ "Solidarność" -
Lecha Wałęsy. W ramach działalności interwencyjnej Komisji
Z. ROMASZEWSKI w skali krajowej podejmuje działania na rzecz
członków i sympatyków NSZZ "Solidarność" dotyczących
podstawowych kwestii życia związkowego i praw obywatelskich,
głównie poprzez mobilizację opinii publicznej w kraju jak i za
granicą.

W dniu 25 października br. na posiedzeniu KKW w Gdańsku na mocy decyzji Lecha Wałęsy, Zbigniew
ROMASZEWSKI wszedł w skład Krajowej Komisji Wykonawczej
NSZZ "Solidarność".

W odniesieniu do idei porozumienia o przygotowywanych
obradach przy tzw. "okrągłym stole" należy przypuszczać, że
Z. ROMASZEWSKI będzie prezentował :

BRZESKI
DZIENIO
Naj

153

225

2

168
PWSZ
Ogólny
Naj

- ocenę istniejącego stanu uregulowań prawnych i jego zgodności zarówno z przepisami wewnętrznymi jak i międzynarodowymi w celu postulowania odpowiednich zmian;
- zasadność wprowadzenia kontroli społecznej nad stosowaniem prawa przez organa administracji państwowej i wymiaru sprawiedliwości;
- konieczność dalszego reagowania NSZZ "Solidarność" na wszelkie przejawy "krzywdy ludzkiej", które według oceny działaczy związku ^{powstały w wyniku} ~~padły ofiarą~~ represji ze strony władzy;
- zasadność nowelizacji uprawnień pracowniczych (Kodeks Pracy) w celu poszerzenia swobód związkowych i reaktywowania NSZZ "Solidarność".

OPRACOWANO W DEPARTAMENCIE III MSW

PWSZ
Ogólny
Naj

20402

Kielce, 1988 - 11 - 26

226

154

169

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji osobowych
(Dz. U. Nr. 10 poz. 95 z późn. zm.)

T A J N E

Egz.Nr 1.

WYDZIAŁ II
Departamentu III M. S. W.

NACZELNIK WYDZIAŁU II DEPARTAMENTU III
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

W WARSZAWIE

SEKCYJA
OWINAC
Naj

Informuję, że w środowisku działaczy byłej "S"
jest rozpowszechniana ankieta, którą otrzymują i wypełniają
osoby ukarane za wykroczenia polityczne przez Kolegia
ds. Wykroczeń.

Z ustaleń wynika, że wypełniona ankieta jest przekazywana
do Komisji Interwencji Praworządności NSZZ "Solidarność"
w Warszawie. Na podstawie tej ankiety kwoty grzywny płacone
przez obwinionych są refundowane.

W załączeniu przesyłam wzór ankiety.

Wykonano w 2 egz.

Egz.Nr 1 - adresat

Egz.Nr 2 - a/a

Opr. MK druk JŚ

Nr ks. masz. 1036/88

Załącznik
WUS
wzr. 1036/88

SEKCYJA
OWINAC
Naj

C. Kolegium I instancji

1. Pełna nazwa kolegium .....
2. Skład kolegium .....
3. Nazwisko oskarżyciela .....
4. Czy obwinionemu pozwolono powołać obrońcę .....
5. Czy obwinionemu pozwolono powołać świadków zajścia .....
6. Jeśli nie, czym motywowano odmowę .....
7. Czy dopuszczono publiczność .....
8. Świadkowie funkcjonariusze /nazwiska/ .....
9. Czy treść ich zeznań odpowiadała rzeczywistości przebiegowi /omówić krótko rozbieżności/ .....
10. Czy zezwolono obwinionemu na złożenie swobodnych wyjaśnień .....
11. Zachowanie kolegium /omówić krótko przebieg kolegium/ .....
12. Wyrok I instancji. ....
13. Kary dodatkowe - konfiskaty. ....

D. Kolegium II instancji.

1. Pełna nazwa kolegium .....
2. Skład kolegium. ....
3. Nazwisko oskarżyciela .....
4. Czy obwinionemu pozwolono powołać obrońcę .....
5. Czy obwinionemu pozwolono powołać świadków zajścia .....
6. Jeśli nie, czym motywowano odmowę .....
7. Czy dopuszczono publiczność .....
8. Świadkowie funkcjonariusze / nazwiska/ .....
9. Czy treść ich zeznań odpowiadała rzeczywistości przebiegowi / opis krótko rozbieżności/ .....
10. Czy zezwolono obwinionemu na złożenie swobodnych wyjaśnień .....
11. Zachowanie kolegium / omówić krótko przebieg kolegium/ .....
12. Wyrok II instancji. ....
13. Kary dodatkowe - konfiskaty .....

Dane personalne

1. Imię i nazwisko
2. Adres zamieszkania
  - a/ formalny
  - b/ umożliwiający skontaktowanie się
3. Wiek
4. Wykształcenie
5. Miejsce pracy
6. Stanowisko
7. Średnie uposażenie miesięczne
8. Stan rodziny
9. Inne źródła dochodu rodziny
10. Dochód na osobę rodziny
11. Inne dane mające wpływ na stan zamożności rodziny / alimenty, choroby itp./

Opis zajścia i zatrzymania

- wynika, którego nastąpiło doprowadzenie przed sąsiad /krótki opis nie dłuższy niż 100 słów/

1. czy w wyniku zajścia zostały zatrzymane inne osoby. Jeśli tak to podaj nazwiska
2. które spośród w/w osób również stawały przed sąsiad / nazwiska i możliwe adresy/
3. Znaczenie, funkcjonariuszy przeprowadzających zatrzymanie
4. czy na sąsiad doprowadzono z aresztu, czy też oprowadano z wolnej stopy
5. Czy po zatrzymaniu przeprowadzono przesłuchanie /krótki opis/

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

Warszawa, 1988.11.30

JAWNE
Podstawa prawna-art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 22 stycznia 1979 roku o ochronie informacji jawnych (Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

TAJNE SPEC. ZNACZENIA
Egz. Nr .....

WYDZIAŁ II.
Dec. ... III v. S. W.

SK-...-003482/88

Tow. Gen. Bryg. Krzysztof MAJCHROWSKI

DYREKTOR DEPARTAMENTU III
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

88.12.12.

Uzyskano agenturalną informację, że 19 listopada, w Podkowie Leśnej odbyło się kolejne spotkanie Komisji Interwencji i Praworządności. W spotkaniu, które trwało 2,5 godziny wzięło udział około 30 osób. Na wstępie Z. Romaszewska odczytała apel następującej treści:

"Deklaracje władz dotyczące intencji porozumienia i oczekiwani jakie wiąże opinia publiczna w kraju i za granicą z procesem normalizacji całkowicie przesłaniają niebezpieczeństwo wiążące się ze szczególną brutalizacją działań milicji w ostatnim okresie. Wśród 373 osób zatrzymanych począwszy od 16.08.1988 do 7.11.1988., 40 zostało w sposób szczególnie brutalny pobitych. Dotyczy to w pierwszym rzędzie młodzieży. Wśród 140 zatrzymanych studentów pobitych było 18-tu, wśród 40 uczniów 14-stu, a więc co trzeci.

Podkreślić należy, że pobicia nie miały nic wspólnego z działaniami sił porządkowych zmierzających do rozpędzenia demonstracji czy wręcz zabaw ulicznych, a były świadomym znęcaniem się nad zatrzymanymi ludźmi. Poniżenia, bicie po twarzy, bicie pałkami, kopanie czy wyrefinowane bicie w pięty, bicie po nerkach czy genitaliach miało miejsce w samochodach i pomieszczeniach Urzędów Spraw Wewnętrznych. W wielu wypadkach znęcania dopuścili się pijani funkcjonariusze ZOMO.

KANCELARIA
DEPARTAMENTU III MSW
... dn. ... 1988 r.
... 002875/88

AS7

229

173

- 2 -

Niekiedy jak np. w przypadku 19-letnich Andrzeja Gosztyły i Roberta Krzywulicza z Gdańska, znęcanie się, zakończone wielodniowymi zwolnieniami lekarskimi i pobyt w szpitalu, nie miało dokładnie żadnego uzasadnienia poza rozładowaniem frustracji funkcjonariuszy ZOMO /patrz Nr 47 INF/. Cztery ofiary pobic znajdują się w szpitalach.

Obchody Święta Odrodzenia Polski 11 listopada 1988 roku pociągnęły dalsze ofiary pobic. W Katowicach po skończonym nabożeństwie na ludzi wychodzących z kościoła szarżowały oddziały ZOMO, w tłum wjeżdżano rozpędzonymi samochodami. W wyniku działań milicyjnych obrażenia odniosły 63 osoby. W Poznaniu po skończonej demonstracji pobito 9 osób. W tym szczególnie znęcano się nad interweniującym radnym miejskim Michałem Downarowiczem, który przez ponad godzinę był katowany w milicyjnym samochodzie /ma wstrząs mózgu, złamanie nasady nosa i pęknięcia lewej żuchwy/.

Oto niepełny bilans pobic ostatniego okresu.

- 3 Ostrzegamy! Czy dopiero ofiary śmiertelne jak sp. Grzegorz Przymyk czy Marcin Antonowicz są w stanie zaalarmować władze i społeczeństwo o istniejącym niebezpieczeństwie? Apelujemy do Episkopatu Polski, do Komisji Sejmowej Wyniaru Sprawiedliwości, do Członków Rady Konsultacyjnej, do Rzecznika Praw Obywatelskich, do całego społeczeństwa o wywarcie presji celem powstrzymania fali brutalności. Być może od Was zależy życie kolejnego 18-to czy 20-latka.
- 3 Za Komisję Interwencji i Praworządności /-/ Z.Romaszewski"

Po odczytaniu apelu Z.Romaszewsko zwróciła się do członków Komisji z prośbą o rozpoczęcie różnego rodzaju akcji protestacyjnych przeciwko działaniom MO. Apel Komisji będzie wysłany do Komitetów Wojewódzkich PZPR, PRON, OPZZ itd. Następnie podała zebrany, że kpt. Hodysz w dalszym ciągu przebywa w Areszcie Śledczym i gdyby nie był więźniem politycznym, zostałby dawno zwolniony. Nawoływała też do działań, zmierzających do umorzenia dochodzeń prowadzonych przeciwko uczestnikom strajków majowych i sierpniowych. Zabierając głos Zbigniew Romaszewski ocenił KKW "S" jako fasadową instytucję, nie

- 3 -

ASB

230

174

mającą żadnego wpływu na politykę "S". Jego zdaniem polityka dyktują bliżej nie znani mu doradcy "S". Swoje wejście do KKW z jednej strony ocenił pozytywnie, gdyż jego Komisja działa teraz jako "jawna instytucja nielegalnej "S" a z drugiej negatywnie, jako "zawarcie sojuszu z siłą". Według Romaszewskiego, Komisja w dalszym ciągu zabiega o fundusze potrzebne na wypłacenie górnikom utraconych 13 i 14 pensji. Dotychczas wypłacono 200 mln zł, ale potrzeby jeszcze istnieją.

Oceniając "okrągły stół" Romaszewski stwierdził, że jeśli sprawa rozmów będzie się odwlekała, to nastąpi radykalizacja poglądów członków "S" co może grozić trudnymi do przewidzenia konsekwencjami. Obie strony muszą wyjść z tej sytuacji z twarzą. Komisja Interwencji będzie teraz miała zadanie przystosowywać pracowników rozwiązywanych zakładów pracy do nowych zawodów. Zaproponował utworzenie fundacji, która zajęłaby się tym problemem.

Na zakończenie omówiono warunki przystępowania Komisji Zakładowych "S" do MKO. Ustalono, że kolejne spotkanie Komisji odbędzie się 14 stycznia 1989 r. w Podkowie Leśnej.

Powyższe przesyłam do wiadomości.

Wykonano w 2 egz.

Egz. Nr 1 - adresat

Egz. Nr 2 - a/a

Ldz.m.00569/88 WB/AS

DYREKTOR BIURA
Studiów Studiów Ekonomicznych
plik Adam Malik

Biuro
Czytelno
Malik

pobici znajdują się w szpitalach. Okrędy Święta Odrodzenia Pol...
11 listopada 1988 r. podległy dalsze ofiary pobici. W Katowicach po
skończonym nabożeństwie na ludzi wychodzących z kościoła szarżowały
oddziały ZOMO, w tłum wjeżdżano rozpędzonymi samochodami. W wyniku
działań milicyjnych obrażenia odniosły 63 osoby. W Poznaniu po
czonęj demonstracji pobito 9 osób, w tym szczególnie znęcano się nad
interweniującym radnym miejskim Michałem Downarowiczem, który przez
ponad godzinę był katowany w milicyjnym samochodzie - MA wstrząs mózgu,
złamanie nasady nosa i pęknięcie lewej żuchwy. Oto niepełny bilans oca-
tatniego okresu. Ostrzegamy, czy dopiero ofiary śmiertelne jak św. pa-
młędzi Grzegorz Przemysk czy Marcin Antoniewicz są w stanie zaalarmować
władze i społeczeństwo o istniejącym niebezpieczeństwie. Apelujemy do
Episkopatu Polski, do Komisji Sejmowej Wymiaru Sprawiedliwości, do czło-
ków Rady Konsultacyjnej, do Rzecznika Praw Obywatelskich, do całego spo-
łeczeństwa o wywarcie presji celem powstrzymania fali brutalności. Być
może od was zależy życie kolejnego 18 czy 19 - latka. Za Komisję Inter-
wencji i Praworządności - Zbigniew Romaszewski. Warszawa 11 listopada 1988 r.
Do apelu załączamy listę osób pobitych począwszy od 7 października 1988r.

Jest to 25 nazwisk. I to jest zróżnicowane od takich pobici, że
ktoś został uderzony kilka razy pałką, kończąc po prostu na znęcaniu
się. Ofiarą tych pobici padała przede wszystkim młodzież, studenci or-
ganizatorzy happeningów, przy czym te osoby znane były tutaj szczególnie
narażone na pobicia np. Robert Jezierski z Wrocławia - jeden z twórców
" Pomarańczowej Alternatywy" został w sposób straszliwy pobity. Również
organizator łódzkiej " Galerii Działań Maniakalnych" podobnie. To są
takie przypadki, które kończą się często w szpitalu. No i to jest po-
 prostu straszliwie niepokojące, a te ostatnie wydarzenia, ta brutalność
milicji, która w Katowicach rozpędzała, trudno mówić, że rozpędzała, bo
wszystkie ulice były zablokowane, ludzie nie mogli się jak rozejść - to
na nich szarżowano. To są rzeczy, które są przerażające, które mogą się
po prostu z jednej strony mogą się skończyć śmiercią bitych osób. Nie
każdy jest jednakowo odporny, żeby wytrzymać tego rodzaju traktowanie i
lada chwila można oczekiwać w takim wypadku, że ktoś zostanie zabity,
tak, że jest to ostatni moment, żeby alarmować, żeby się jednak władze
powstrzymały od tego rodzaju działań.

- R- Czy można przypuszczać, że idzie tu o prowokację, o jakieś celowe potę-
gowanie napięć ?
- R- Ja mogę powiedzieć, że w jednym wypadku mamy, że tak powiem po proszę do
wody. To jest sprawa państwa Kolankiewiczów, takiego małżeństwa z Gołdapi,
które uczestniczyło 19 października w nabożeństwie rocznicowym związany
z ks. Jerzym Popiełuszką i kiedy oni zamierzali wracać do domu, zamierz...

160 235
177
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

11 wsiadł do autobusu, w tym momencie zauważyli, że już za sobą
milicji, nikogo tam więcej nie było, że grupa dzikiej młodzieży
stała na stopniach autobusu i w pobliżu autobusu, krzyчала w kierunku
funkcjonariuszy - Gestapo, Gestapo. No oni wsiadli do tego autobusu, a
za chwilę do tego autobusu wpadło ZOMO, ono obydwójce zostali pobici,
pan Kolaniewicz dodatkowo został skazany na 2 miesiące aresztu. W Katowicach
miast rzeczą znamienitą tutaj jest to, że świadek na sprawie pana Kolan-
kiewicza to był właśnie jeden z tych młodzieńców, który stojąc na stop-
niach autobusu krzyczał w kierunku milicji Gestapo, Gestapo. Tak, że tym
razem sprawa jest zamknięta i znana z imienia i nazwiska. Oczywiście jestem
skłonny tego rodzaju wysuwać przypuszczenia, że jakimś kręgom, trudno
powiedzieć jakim chodzi o wywołanie zamieszek.

M- Czy sytuacja w tej dziedzinie jest taka sama we wszystkich regionach ?

R- Nie byłbym w stanie odpowiedzieć panu na to pytanie. Później np. jest
miastem spokojnym, gdzie nie było tego rodzaju problemów a ten Downarowicz
został po prostu skatowany, ileś kobiet zostało tam zresztą po-
bitych. On interweniował w sprawie bitych kobiet. Po-przednio była ja-
kaś sprawa z Downarowiczem, to jest taki młody radny miejski, no i
tym razem przez godzinę łomotano go w samochodzie. Jest on bezpartyjny

M- Jeśli dobrze pana zrozumiałem rzuca się w oczy, że ktoś celowo dolewa
oliwy do ognia.

R- Po prostu obserwujemy falę albo jej nie ma. Myśmy nigdy nie historyzo-
wali na ten temat, ale teraz jest to nagminne, szczególnie chodzi o 15
dzień.

M- Uderzyło mnie, że wspominał pan o alkoholiczce funkcjonariuszy.

R - To dotyczy przede wszystkim wszystkich pobici, które miały miejsce
7 października, po tym happeningu. Milicjanci, którzy dorwali stu-
dentów byli pijani, łącznie z profesami, łącznie z zatrzymującymi
byli wszyscy prawie pijani i ja uważam, że jest to czynnik wzmagając
agresję.

M-Może w ten sposób beton partyjny protestują p-ko piarostrojce, p-ko
alkoholowej polityce Gorbaczowa? Czy zechce pan coś dorzucić jeszcze?

R - W tej chwili w Gdańsku toczy się w związku z tymi pobiciami grupa
ludzi, która została wpędzona do tego kościoła - pobici. W Katowicach
w katedrze odbywa się w tej chwili głodówka, której uczestnicy domagają
się ukarania funkcjonariuszy winnych użycia przemocy, udzielenia
gwarancji bezpieczeństwa na piśmie dla zgromadzonych w katedrze, że-
by można spokojnie katedrę opuścić, no i podania w środkach masowego
przekazu omówienia przebiegu święta niepodległości w Katowicach. A
naczelnym hasłem całej głodówki jest przywrócenie do pracy górników
zwolnionych po strajkach sierpniowych, bo ta sprawa nie została do-
tychczas rozwiązana i na dzień dzisiejszy 51 górników pozostaje bez
pracy.

Warszawa, 1988 - 12 - 18

162

234

178

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)
Morawski

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

Egz. nr 1

IPN
OŚWIADCZENIE

N O T A T K A

zawierająca prawną ocenę treści wywiadu udzielonego przez Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO - korespondentowi RWE

Analizie poddano dane zawarte w komunikacie krypt. "GRAF" oraz nasłuchu RWE z dnia 15 listopada 1988 r.

Z treści tychże dokumentów wynika, iż w dniu 15.11.1988 r., Zb. ROMASZEWSKI - przewodniczący tzw. Komisji ds. Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność"^{x/} udzielił wywiadu korespondentowi RWE Maciejowi MORAWSKIEMU, informując go o rzekomo licznych - w ostatnim czasie - przypadkach pobicia osób przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, przy czym wskazał personalnie niektórych poszkodowanych, w tym Andrzeja GOSZTYŁĘ i Roberta KRZYWULICĘ z Gdańska, Michała DOWNAROWICZA z Poznania oraz Wiesława KOLANKIEWICZA z Gołdapi.

Wywiad ten był emitowany w dniu 15 listopada br. przez rozgłośnię polską Radia "Wolna Europa".

Z przeprowadzonej analizy materiałów wynika, iż:

1. Sama treść wywiadu udzielonego przez Zb. ROMASZEWSKIEGO korespondentowi RWE nie może być obecnie poddana ocenie prawnej. Wymienione przez Zb. ROMASZEWSKIEGO przypadki pobicia A. GOSZTYŁY i R. KRZYWULCA są aktualnie wyjaśnione w ramach postępowania przygotowawczego - prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Gdańsku w formie tzw. śledztwa własnego, które nie zostało dotychczas zakończone.

x/ Komisja ta została zdelegalizowana na mocy decyzji administracyjnej nr SA-III, 6010/3/87 z dnia 14 kwietnia 1987 r., wydanej przez Urząd Miasta Stołecznego Warszawy.

163 235

W sprawie pobicia M. DOWNAROWICZA zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające, a zebrane w jego toku materiały były przedmiotem analizy dokonanej przez Prokuraturę Generalną, która prezentuje stanowisko, iż należałoby w tej sprawie wszcząć śledztwo w związku z uzasadnionym podejrzeniem popełnienia przestępstwa.

W. KOLANKIEWICZ ukarany przez kolegium ds. wykroczeń, karą aresztu zasadniczego w wymiarze 2 miesięcy, za zakłócenie porządku publicznego na terenie Warszawy, które to orzeczenie zaskarżył poprzez żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego - został w dniu 25 listopada br. przez sąd uniewinniony.

2. Biorąc pod uwagę, że tzw. Komisja ds. Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" ma charakter nielegalny - postępowanie Zb. ROMASZEWSKIEGO wyczerpuje znamiona przestępstwa określonego w art. 278 § 2 kk (zakładanie lub kierowanie związkami, którego istnienie, ustrój lub cel ma pozostać tajemnicą wobec organów państwowych albo który rozwiązano lub któremu odmówiono zalegalizowania - zagrożenie kary pozbawienia wolności do lat 6).

Uwzględniając jednak aktualne tendencje w polityce ścigania tego rodzaju naruszeń prawa, postulować należałoby rozważenie skierowania tej sprawy do kolegium ds. wykroczeń wobec Zb. ROMASZEWSKIEGO bowiem zdarzenie powyższe zakwalifikować również można jako wykroczenie z art. 52 "a" § 1 pkt 5 kw (branie udziału w związku, który rozwiązano lub któremu odmówiono zalegalizowania - zagrożenie karą aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny).

Warunkiem podjęcia działań procesowych skutkujących ukaraniem jest uzyskanie dowodu procesowego potwierdzającego, iż Zb. ROMASZEWSKI jest przewodniczącym i prowadzi działalność w ramach tzw. Komisji ds. Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność", przy czym ewentualne skierowanie wniosku do kolegium ds. wykroczeń wymagałoby decyzji politycznej.

Opracowano w Biurze Śledczym MSW

Warszawa, dnia 1989.02.13

164
236
180

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Odz. L. dz. OE-T.01076/89

T a j n e **JAWNE**
Egz. nr . 1.
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11 poz. 95)

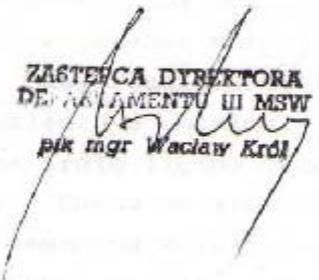

**DYREKTOR DEPARTAMENTU IV
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

TOW. GEN. BRYG. T. SZCZYCIEL

Uprzejmie informuję, iż bliżej nieustalona kobieta z Białegostoku przekazała w dniu 5.02.br. Zofii ROMASZEWSKIEJ - członkowi Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" tekst oświadczenia, dotyczącego okoliczności śmierci ks. Stanisława SUCHOWOLCA.

Oświadczenie to rozpowszechnione zostało również w rozgłośni polskojęzycznej Radia Wolna Europa w dniu 6 lutego 1989 r.

Zał. 1 - tekst oświadczenia

**ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU III MSW**

mgr Wacław Król

Wyk. 2 egz.
Egz. nr 1 - adresat
Egz. nr 2 - a/a
Opr. AP Druk. KA
Nr ks.masz. 070/89

Załącznik nr 1

165

237

181

O Ś W I A D C Z E N I E

=====

"My niżej podpisani najbliżsi przyjaciele tragicznie zmarłego ks. Stanisława Suchowolca jesteśmy zaniepokojeni informacjami jednoznacznie stwierdzającymi, że przyczyną śmierci był nieszczęśliwy wypadek. Na tym etapie śledztwa tego typu opinie wydają nam się przedwczesne. Uważamy za nasz moralny obowiązek stwierdzenie, że w tej chwili wszelkie tak kategoryczne i jednoznaczne oświadczenia są bezpodstawne, a ich celem jest uspienie opinii publicznej.

Nasze oburzenie i sprzeciw są podyktowane niepokojem o dalszy przebieg śledztwa. Wydaje nam się, że tak pośpiesznie formułowany osąd podyktowany jest względami taktycznymi nie mającymi nic wspólnego z dotychczasowym przebiegiem śledztwa, przynajmniej na tym etapie. Budzi to nasze wątpliwości co do obiektywnego i zgodnego z prawdą materialną sposobu prowadzenia dochodzenia.

Mamy również poczucie podporządkowania prawa doraźnym potrzebom określonej polityki. Dla nas istotną sprawą jest, że zginął kapłan, nasz przyjaciel i duchowy powiernik. Dlatego wyrażenie naszej opinii uważamy za nasz obowiązek. Mamy również obowiązek przypomnieć, że w przeszłości księdzu Stanisławowi Suchowolcowi wielokrotnie grożono śmiercią liczne anonimy, były też bezpośrednie próby zamachu na życie księdza. Kilka razy uszkodzono jego samochód w taki sposób, aby spowodować wypadek. Liczne rewizje i rozmowy ostrzegawcze, które miały miejsce, świadczą o całym ciągu szykan i gróźb, których celem było zastraszenie tak księdza jak i ludzi z jego najbliższego otoczenia.

INTERWJU
OPISANO
181

INTERWJU
OPISANO
181

166

238

182

182
Czyli
Naj

Nie przesądzając wyników śledztwa tak w sprawie ks. Stefana Niedzielaka jak i ks. Suchowolca chcemy stwierdzić, że śledztwo trwa i nie zostało definitywnie i prawomocnie zakończone, a więc wszelkie używanie sformułowań typu "śmierć nastąpiła bez udziału osób trzecich" mijają się z prawdą. Takie postępowanie powoduje nieufność do organów ścigania, zwłaszcza, że nie jest to sporadyczny wypadek tragicznej śmierci kapłana związanego z ruchem opozycji demokratycznej i budzi nasze najgorsze obawy. Rodzi się pytanie kto będzie następny, kiedy, gdzie i za co. Gdyż optymistyczne komunikaty rzeczników organów ścigania mają jedynie rozbudzić bezkarność ewentualnych zbrodniarzy.

Białystok 5.02.1989

Złożyli podpisy: Leopold Stawecki
Ewa Sypytkowska
Adam Szustko
Jan Suchowierski
Anna Kuczyńska
Jan Beszta-Borowski
Wiesław Targoński
Jan Starzyński
Tadeusz Sosnowski
Krystyna Malinowska

Za zgodność z oryginałem: Ewa Sypytkowska"

IPN
Czyli
Naj

AS7

229

173

- 2 -

Niekiedy jak np. w przypadku 19-letnich Andrzeja Gosztyły i Roberta Krzywulicza z Gdańska, znęcanie się, zakończone wielodniowymi zwolnieniami lekarskimi i pobyt w szpitalu, nie miało dokładnie żadnego uzasadnienia poza rozładowaniem frustracji funkcjonariuszy ZOMO /patrz Nr 47 INF/. Cztery ofiary pobic znajdują się w szpitalach.

Obchody Święta Odrodzenia Polski 11 listopada 1988 roku pociągnęły dalsze ofiary pobic. W Katowicach po skończonym nabożeństwie na ludzi wychodzących z kościoła szarżowały oddziały ZOMO, w tłum wjeżdżano rozpędzonymi samochodami. W wyniku działań milicyjnych obrażenia odniosły 63 osoby. W Poznaniu po skończonej demonstracji pobito 9 osób. W tym szczególnie znęcano się nad interweniującym radnym miejskim Michałem Downarowiczem, który przez ponad godzinę był katowany w milicyjnym samochodzie /ma wstrząs mózgu, złamanie nasady nosa i pęknięcia lewej żuchwy/.

Oto niepełny bilans pobic ostatniego okresu.

- 3 Ostrzegamy! Czy dopiero ofiary śmiertelne jak sp. Grzegorz Przymek czy Marcin Antonowicz są w stanie zaalarmować władze i społeczeństwo o istniejącym niebezpieczeństwie? Apelujemy do Episkopatu Polski, do Komisji Sejmowej Wymiaru Sprawiedliwości, do Członków Rady Konsultacyjnej, do Rzecznika Praw Obywatelskich, do całego społeczeństwa o wywarcie presji celem powstrzymania fali brutalności. Być może od Was zależy życie kolejnego 18-to czy 20-latka.
- 4 Za Komisję Interwencji i Praworządności /-/ Z.Romaszewski"

Po odczytaniu apelu Z.Romaszewsko zwróciła się do członków Komisji z prośbą o rozpoczęcie różnego rodzaju akcji protestacyjnych przeciwko działaniom MO. Apel Komisji będzie wysłany do Komitetów Wojewódzkich PZPR, PRON, OPZZ itd. Następnie podała zebrany, że kpt. Hodysz w dalszym ciągu przebywa w Areszcie Śledczym i gdyby nie był więźniem politycznym, zostałby dawno zwolniony. Nawoływała też do działań, zmierzających do umorzenia dochodzeń prowadzonych przeciwko uczestnikom strajków majowych i sierpniowych. Zabierając głos Zbigniew Romaszewski ocenił KKW "S" jako fasadową instytucję, nie

Warszawa, dnia 1989.01._____

T a j n e

Egz. poj.

I N F O R M A C J A
=====

168
240
189
JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)
Czesław
Mieczysław

dot. działalności Zbigniewa Romaszewskiego

ZBIGNIEW JAN ROMASZEWSKI
s. Józefa i Zofii z d. Lipka,
ur. 2.01.1940 r. w Warszawie,
narodowość i obywatelstwo - polskie,
pochodzenie społeczne - inteligenckie,
stan cywilny - żonaty /1 dziecko/,
wykształcenie wyższe dr fizyki,
w latach 1980,81 zatrudniony NSZZ
"Solidarność" Region Mazowsze jako
Przewodniczący Komisji Interwencji
i Praworządności, Członek Prezydium
Regionu i członek KKW. Obecnie pracuje
w redakcji Acta Physica Polonica
przy UJ w Krakowie,
zam. W-wa ul. Kopiński 36 a m. 57

NAJBLIŻSZA RODZINA Z. ROMASZEWSKIEGO

ŻONA - IRENA ZOFIA ROMASZEWSKA z d. Płoska,
c. Stanisława i Ewy Praus, ur. 17.08.1940 r.
w Warszawie, narodowość i obywatelstwo - polskie,
pochodzenie społeczne - inteligenckie,
wykształcenie wyższe - fizyk, w latach 1980 - 81
zatr. NSZZ "Solidarność" reg. Mazowsze jako
kierownik Biura Interwencji. Obecnie nie
pracuje, zam. W-wa ul. Kopińska 36 a m. 57

169

241

185

CÓRKA - AGNIESZKA MARIA ROMASZEWSKA c. Zbigniewa i
Ireny z d. Płoska, ur. 15.01.1962 r. w Warszawie,

MATKA - ZOFIA HELENA ROMASZEWSKA z d. Lipka,
c. Jana i Michaliny z d. Brzostowicz,
ur. 10.03.1908 r. Warszawa, zam. Warszawa,
Al. Jerozolimskie 89 m. 36

Wydział
CIVILNO
Naci

Zbigniew ROMASZEWSKI wspólnie z żoną Zofią od 1977 roku w swej antypaństwowej działalności koncentrowali się głównie na szeroko pojmowanej tematyce praworządności w aspekcie rzekomego nie przestrzegania przez władze PRL i jej organa wykonawcze obowiązujących przepisów wewnętrznych jak i zobowiązań międzynarodowych. Podejmowane przez Z. i ZB. ROMASZEWSKICH działania zmierzały do zdyskontowania obowiązującego w PRL systemu prawnego pod kątem stworzenia możliwości działania opozycji oraz negatywnego oddziaływania na społeczeństwo polskie w celu zmobilizowania go do walki z ustrojem socjalistycznym pod hasłem "obrony praw człowieka i obywatela".

W początkowym okresie swej działalności małżeństwo ROMASZEWSKICH aktywnie uczestniczyło w tworzeniu tzw. Biura Interwencyjnego KSS KOR, z ramienia którego opracowali szereg petycji kierowanych do Sejmu i Sejmowej Komisji Wymiaru Sprawiedliwości, zarzucając władzy stosowanie bezprawnych represji w stosunku do działaczy z tzw. opozycji demokratycznej.

Korzystając z udogodnień władz polskich w sprawie wyjazdów turystycznych do krajów Demokracji Ludowej /możliwość wyjazdu na podstawie wpisu do dowodu osobistego/ Z.ROMASZEWSKI w końcu lat 70-tych wyjechał do Związku Radzieckiego, gdzie spotkał się z działaczem tamtejszej opozycji A.Sacharowem.

Wydział
CIVILNO
Naci

170

242

186

W początkach 1980 roku Zb. Romaszewski wszedł w skład powołanej przez KSS KOR tzw. Komisji Helsińskiej w Polsce, której zadaniem było dokonanie oceny - w formie raportu - stanu przestrzegania przez władze PRL postanowień Aktu Końcowego KBWE. Opracowane i opublikowane pod kierunkiem Zb. Romaszewskiego zostały rozpropagowane przez dywersyjne ośrodki na Zachodzie oraz przekazane uczestnikom Konferencji Madryckiej.

Po wydarzeniach sierpniowych Zofia i Zbigniew ROMASZEWSKY w październiku 1980 r. przekształcili Biuro Interwencji KSS-KOR w Biuro Interwencyjne NSZZ "Solidarność" region Mazowsze. W okresie tym wielokrotnie uczestniczyli w prelekcjach organizowanych przez związek, w trakcie których w sposób tendencyjny interpretowali działania podejmowane przez władze w celu zahamowania postępującej anarchizacji życia społecznego. W wyniku inspiracji ze strony małżeństwa ROMASZEWSKICH na bazie byłych członków KSS KOR utworzone zostały kolejne Biura Interwencyjne NSZZ "Solidarność". W tej sytuacji Zofia Romaszewska objęła kierownictwo Biura Interwencyjnego Regionu Mazowsze, a Zbigniew Romaszewski powołał tzw. Krajowe Biuro Interwencji z siedzibą w Warszawie. Dzięki posiadanym zdolnościom organizacyjnym i sprawnym kierowaniem Krajowym Biurem Interwencji Z. Romaszewski został wybrany delegatem na I Krajowy Zjazd NSZZ "Solidarność". W trakcie obrad Zjazdu wszedł w skład Komisji Krajowej, która powierzyła mu pracę w zespole programowym d/s praworządności i wymiaru sprawiedliwości, wyłonionym do prowadzenia rozmów ze stroną rządową.

Po wprowadzeniu stanu wojennego Romaszewscy kontynuowali antypaństwową działalność w zakonspirowanych strukturach tzw. Międzyzakładowego Regionalnego Komitetu Solidarności. W okresie tym Z. Romaszewski opracował i rozkolportował dokument pt. "Sierpień 1980 - Grudzień 1981 - i co dalej?", w którym wezwał członków zdelegalizowanego związku do kontynuowania działalności konspira-

171

243

187

cyjnej w obronie "ideałów sierpnia 80".
W kwietniu 1982 r. małżeństwo Romaszewskich po raz pierwszy zorganizowało emisję nielegalnej audycji tzw. Radia "Solidarność", w której nawoływano do kontynuacji walki związkowej. W sierpniu 1982 r. Zofii i Zbigniewowi Romaszewskim przedstawiono zarzut z art. 48 ust. 1 w związku z art. 48 ust. 2 Dekretu z dnia 1981.12.12 o stanie wojennym. Jednocześnie Naczelna Prokuratura Wojskowa przedstawiła Zb. Romaszewskiemu zarzut o przestępstwo z art. 128 § 1 kk w związku z art. 123 kk. W lutym 1983 r. Zb. Romaszewski za kierowanie i organizowanie nielegalnych emisji Radia "Solidarność" prawomocnym wyrokiem sądowym skazany został na 4,5 roku pozbawienia wolności, a jego żona Zofia na 3 lata pozbawienia wolności. W tym samym roku w lipcu Zofia Romaszewska na mocy amnestii została zwolniona z zakładu karnego, natomiast Zb. Romaszewski został zwolniony na mocy dekretu amnestyjnego z dnia 1984.07.22 - w sierpniu 1984 roku.

Po opuszczeniu zakładu karnego małżeństwo Romaszewskich ponownie podjęło wrogą działalność, polegającą m.in. na przekazywaniu korespondentom zagranicznym oraz przedstawicielom nielegalnych oficyn wydawniczych tendencyjnych wywiadów i informacji nt. sytuacji społeczno-politycznej w Polsce. W okresie tym włączyli się też w działalność powołanego przez TKK NSZZ "Solidarność" tzw. Komitetu Helsińskiego w Polsce. Z uwagi na fakt, że działacze wyżej wymienionego Komitetu prowadzą działalność konspiracyjną - co było sprzeczne z poglądami prezentowanymi przez Zb. Romaszewskiego - postanowili z tej współpracy zrezygnować.

W 1985 roku Z. i Zb. Romaszewscy uaktywnili swoją działalność m.in. na odcinku organizowania nielegalnych emisji Radia "Solidarność". W dniu 12 kwietnia Z. Romaszewski wystąpił w roli spikera w

172

244

188

w audycji emitowanej z okazji 3 rocznicy działalności Radia "S". W związku ze wzrostem aktywności małżeństwa Romaszewskich w październiku 1985 r. oraz we wrześniu 1986 r. tj. po powrocie Zofii Romaszewskiej z USA, funkcjonariusze MSW przeprowadzili z wyżej wymienionymi rozmowy ostrzegawcze na mocy art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 1983.07.14 o Urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych.

W ostatnich miesiącach 1986 roku Zbigniew Romaszewski opublikował na łamach nielegalnej oficyny wydawniczej "WOLA" oraz na łamach paryskiej "Kultury" /Paryż - styczeń - luty 1987/ swoje kolejne opracowanie pt. "Bezdroża Solidarności". W opracowaniu tym opowiedział się za podjęciem walki o pluralizm związkowy, koniecznością prowadzenia działalności ochraniającej /interwencyjnej/ pracownika - członka NSZZ "Solidarność"; utrzymywaniem wszystkich należnych inicjatyw społecznych powstałych po grudniu 1981 r. oraz wprowadzeniu nowych zasad funkcjonowania związku w oparciu o szeroką dyskusję społeczną.

Po zwolnieniu przez władze wszystkich więźniów politycznych w październiku 1986 r. i po powołaniu przez kierownictwo b. NSZZ "Solidarność" tzw. Tymczasowej Rady Solidarności Zbigniew Romaszewski został wykluczony ze składu osób, które bezpośrednio decydowały o kierunkach działalności opozycyjnej zarówno w skali całego kraju jak i warszawskiego RKW. W tej sytuacji Z. Romaszewski pojął konkretne przedsięwzięcia w celu utworzenia własnej grupy opozycyjnej. W wyniku przeprowadzonych rozmów z Lechem Wałęsą w grudniu 1986 r. utworzona została tzw. Komisja d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność", której działalność zmierzała do obrony życia związkowego i praw obywatelskich. Z początkiem 1987 r. Z. Romaszewski na łamach "Tygodnika Mazowsze" i "Przeglądu Wiadomości Agencyjnych" opublikował

173

245

189

deklarację działalności interwencyjnej oraz zaapelował do środowisk naukowych, prawniczych i przedstawicieli Kościoła o przystąpienie i podjęcie współpracy z Komisją. Za najpilniejsze zadania Komisji uznano uwolnienie pozostałych więźniów politycznych oraz prowadzenie działalności studyjnej, interwencyjnej i informacyjnej w sprawach dotyczących represji karno-administracyjnych i uprawnień pracowniczych.

Równoległe z powołaniem Komisji Interwencji Zbigniew Romaszewski powołał tzw. Fundusz Grzywien, który przeznaczony jest na pokrycie kosztów poniesionych przez członków związku w wyniku skazania ich przez kolegia d/s wykroczeń na kary grzywny oraz refundację strat w przypadku konfiskaty samochodu uznanego za narzędzie przestępstwa. Jednocześnie zaapelował do członków i sympatyków związku, zachodnich central związkowych oraz Polonii o wsparcie finansowe wyżej wymienionego funduszu.

Na bazie byłego NSZZ "Solidarność" i KSS KOR Z. i Zb. Romaszewscy powołali 75 tzw. jawnych przedstawicieli Komisji działających na terenie 45 ośrodków. W pierwszym okresie tworzenia struktur organizacyjnych Komisji Interwencyjnej Zb. Romaszewski dwukrotnie brał udział w posiedzeniu Tymczasowej Rady Solidarności w styczniu 1987 r. gdzie proponowane przez niego kierunki były akceptowane przez przedstawicieli związku.

Z chwilą podania do publicznej wiadomości faktu powstania Komisji przedstawiciel Departamentu Społeczno-Administracyjnego MSW zlecił przeprowadzenie terenowym Wydziałom Społeczno-Administracyjnym rozmów ze wszystkimi działaczami Komisji. Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 1932.10.27 otrzymani oni zakaza założenia i działalności organizacji pn. Komisja d/s Interwencji i Praworządności na mocy Decyzji nr SA-III-6010/3/87 z dnia 14.04.1987.

134

246

190

Należy zaznaczyć, że mimo otrzymania zakazu działalności z rygiorem natychmiastowej wykonalności Zb. Romaszewski jak i pozostałe osoby nadal aktywnie uczestniczą w pracach Komisji.

W ramach działalności Komisji Interwencyjnej małżeństwo Romaszewskich dwukrotnie w 1987 r. zorganizowało w kościele w Podkowie Leśnej tzw. spotkanie interwencyjne, w którym uczestniczyło w sumie około 30 osób z Warszawy, Wrocławia, Gdańska, Torunia, Słupska, Płocka i Poznania. W trakcie pierwszego spotkania w dniu 20.06.1987 r. dokonano podsumowania ilości kar wymierzonych przez kolegia d/s wykroczeń osobom, które naruszyły porządek prawny w okresie przed i w czasie pobytu w Polsce Jana Pawła II. Opracowanie to zostało przekazane przez Romaszewskiego do Episkopatu Polski i poszczególnych diecezji kościelnych. Natomiast drugie spotkanie w dniu 19 września 1987 r. poświęcone było podsumowaniu dotychczasowej działalności Komisji oraz przedyskutowaniu nowych problemów, którymi komisja winna zająć się w najbliższym okresie. W wyniku tego spotkania Zb. Romaszewski w Informacji Komisji Interwencyjnej nr 3 z dnia 22.10.1987 r. zamieścił apel, w którym stwierdza się, że podstawowym narzędziem represji wobec uczestników niezależnych inicjatyw społecznych obok wyroków kolegiów jest zagrożenie wydalania z pracy. Komisja po uzgodnieniu z tzw. Polskim Funduszem Praworządności zobowiązała się wypłacać średnie pobory przez okres 6 miesięcy osobom, które za działalność polityczną zostały zwolnione z zakładów pracy.

Od momentu powołania Komisji Interwencyjnej Z. i Zb. Romaszewscy poprzez korespondentów zagranicznych rozpoczęli przekazywanie do dywersyjnych ośrodków propagandowych na Zachodzie tendencyjnych informacji o sytuacji społeczno-politycznej w kraju. W wywiadach tych oskarżają władze PRL o rzekome nieprzestrzeganie i gwałcenie Praw Człowieka.

175 247

Do celów propagandowych Romaszewscy utworzyli własne "Wydawnictwo Prawno-Polityczne" na łamach którego opublikowano następujące opracowania i informacje tematycznie związane z działalnością Komisji:

- "Kolegia d/s wykroczeń w PRL rozwiązania ustawowe i praktyka";
- "Apel Komisji Praworzędności" z dnia 15.06.1987;
- miesięcznik "Prawo i bezprawie" ukazujące się od stycznia 1987 r.
- "Informacje Komisji Interwencji i Praworzędności" ukazujące się raz w tygodniu od października 1987 r. a przeznaczone na użytek dziennikarzy, redakcji i agencji prasowych.

Ponadto Zb.Romaszewski w ostatnich latach opublikował na łamach innych oficyn wydawniczych następujące opracowania:

- "Rozdroża Solidarności" - wyd. "Wola"
- "Jak Polak z Polakiem rozdroży ciąg dalszy" - W-wa 1987
- Deklaracja działalności interwencyjnej - Przegląd Wiadomości Agencyjnych z 1987 r.
- Komunikat o utworzeniu tzw. Studenckiej Sekcji Polskiej Ligi Praw Człowieka - Przegląd Wiadomości Agencyjnych 1987 r.
- skład członków Komisji d/s interwencji i Praworzędności - Tyg. Mazowsze 1987 r.
- sprawozdanie dot. udzielonego wywiadu BBC nt. działalności Komisji Interwencyjnej - Tyg. Mazowsze '87
- wywiad dla Przeglądu Wiadomości Agencyjnych 1987r.
- list do Sejmu PRL w sprawie uwolnienia więźniów politycznych - 1987 r.
- opracowanie na temat tworzenia tzw. Kas Solidarności 1988 r
- apel do związków zawodowych za granicą, środowisk polonijnych i członków "Solidarności" w wpłacaniu składek na fundusz postrajkowy - marzec 1988 r.

176

248

192

- oświadczenie o przyjęciu zobowiązania wypłacania rekompensat osobom represyjnie zwolnionym po strajkach. Oświadczenie to było podpisane wspólnie z Lechem Wałęsą;
- komunikat w sprawie wypłacania rekompensat postrajkowych - Tygodnik Mazowsze nr 262;
- stanowisko działaczy regionu radomskiego w sprawie likwidacji Stoczni Gdańskiej.

Należy zaznaczyć, że wyżej wymienione opracowania Zb. Romaszewskiego są sprzeczne z żywotnymi interesami politycznymi PRL, godzą w jej porządek prawny i zmierzają do wywołania niepokoju społecznego.

W listopadzie 1987 r. Zb. Romaszewski opublikował kolejne opracowanie pt. "Jak P-lak z Polakiem rozdroży ciąg dalszy", w którym wypowiada się na temat podejmowanych przez władzę reform w celu przeprowadzenia zmian społeczno-politycznych i gospodarczych kraju. W artykule tym prezentuje m.in. tezę, że źródłem obecnego kryzysu należy upartywać w strukturach społeczno-politycznych, a nie w procesach społeczno-gospodarczych. Pomysł naprawy gospodarki bez naruszania systemu władzy jest nierealny. Podjęcie rozmów władzy z "Solidarnością" podniosłoby jej prestiż międzynarodowy i wewnętrzny, stworzyłoby kanał do komunikowania się ze społeczeństwem. Z drugiej strony jest zdania, że aktualnie w "Solidarności" jest źle, aktywność społeczna spada, formy działania są takie same: msze, demonstracje, ulotki, gazety, napisy.

Wszystko to jest bezskuteczne, skazane na niepowodzenie, a w konsekwencji powoduje odwrót od zainteresowań działania na rzecz społeczeństwa i "Solidarności". Czołowi działacze "S" - zdaniem Romaszewskiego - zajmowali się wyłącznie "polityką" a nie ruchem. Uważa on, że tylko kompletne działanie a nie bezładne politykowanie i stagnacja może wciągnąć nowych ludzi do ruchu.

WYKONANO
1987

177

249

193

Za powyższą działalność organizacyjną "Aurora Fundation Human Rights Award Comitee" przyznała Zofii i Zbigniewowi Romaszewskim doroczną nagrodę "Praw Człowieka" za 1987 r. w wysokości 100 tys. dolarów USA. Wręczenie nagrody nastąpiło w grudniu 1987 r. w rocznicę podpisania Międzynarodowej Deklaracji Praw Człowieka. Z. i Zb. Romaszewscy z wyżej wymienionej organizacji otrzymali oficjalne zaproszenie, która zobowiązała się jednocześnie do pokrycia kosztów ich pobytu w Stanach Zjednoczonych. Należy zaznaczyć, że przyznanie Z. i Zb. Romaszewskim powyższej nagrody należy traktować nie tylko jako ich poparcie moralne i materialne, ale jako bezpośrednią zachętę do prowadzenia antypaństwowej działalności.

Z dotychczas uzyskanych informacji wynika, iż z części otrzymanej nagrody Romaszewscy kupili swojej córce Agnieszce mieszkanie własnościowe, jak również weszli w posiadanie samochodu marki zachodniej.

W miesiącu listopadzie 1987 r. ze Zbigniewem Romaszewskim przeprowadzono kolejną rozmowę ostrzegawczą w związku z zaplanowanym jego uczestnictwem w spotkaniu z grupą harcerzy Hufca Mokotowskiego w kościele Ojców Paulinów w Warszawie. Tematem tego spotkania miało być ukazanie młodzieży porządanych postaw moralno-etycznych w aktualnie istniejących warunkach w kraju, a dotyczących m.in. właściwie rozumianego patriotyzmu, uczciwości i sprawiedliwości społecznej.

W trakcie rozmowy ostrzegawczej Z. Romaszewski stwierdził, że część pieniędzy z przyznanej mu nagrody prawdopodobnie przeznaczy na działalność związkową. Dlatego też będzie czynił starania o uzyskanie paszportu w celu wyjazdu do USA na okres 2 miesięcy. Ponadto zaznaczył, że jako przewodniczący Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" będzie wszechstronnie

IPN
GWAŁDZ
193

178

250

194

informował Rzecznika Praw Obywatelskich o sprawach i problemach, którymi zajmuje się Komisja, a szczególnie o faktach łamania bądź nadużycia przepisów prawa przez przedstawicieli władzy.

W listopadzie 1987 r. Z. Romaszewski decyzją Wydziału Paszportów Dzielnicowego Urzędu Spraw Wewnętrznych Warszawa-Ochota nie otrzymał zgody na wyjazd do USA, w celu odebrania nagrody.

W związku z powyższym na adres Dyrektora Wykonawczego Aurora Fundation przekazał przemówienie, w którym m.in. stwierdził, że przyznanie tej nagrody należy traktować jako wyróżnienie "Solidarności", której działalność przyczyniła się do tego, że prawa człowieka nie są w Polsce frazesem, lecz są żywą treścią społecznego działania. Natomiast przedstawiciele władzy porównał z przestępcami, którzy traktują obywatela jak wroga i dążą do jego zniszczenia.

Rok 1988 rozpoczął Romaszewski aktywnie, udzielając licznych wywiadów zachodnim korespondentom BBC, RWE i Głosu Ameryki. Kontynuując nadal oskarżanie władz PRL o pogwałcanie praw człowieka i nieprzestrzeganie podpisanej w Madrycie końcowej deklaracji KBWE odnośnie praworządności.

W dniach 25-28.08.1988 r. Zb. Romaszewski wspólnie z żoną oraz działaczami Ruchu "Wolność i Pokój" zorganizował tzw. "Międzynarodową Konferencję Praw Człowieka", w której udział wzięli przedstawiciele zachodnich central związkowych i organizacji międzynarodowych oraz działacze na rzecz Praw człowieka.

Za swoją aktywną działalność w Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" na mocy decyzji Lecha Wałęsy w październiku 1988 r. Zb. Romaszewski wszedł w skład Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność".

179

251

195

W listopadzie 1988 r. na kolejnym spotkaniu Komisji Interwencyjnej, które odbyło się w Podkowie Leśnej, Zb. Romaszewski odczytał apel dotyczący szczególnie brutalnej działalności MO i SB w stosunku do działaczy związkowych podczas zatrzymań i przesłuchań. Apel ten decyzją zebranych został wysłany do Komitetów Wojewódzkich Partii, PRON-u, OPZZ-u, Rzecznika Praw Obywatelskich, Komisji Sejmowych oraz do Episkopatu Polski.

W związku z powołaniem w miesiącu grudniu 1988 r. Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie Romaszewski zajął negatywne stanowisko w tej sprawie. Uważa on, iż jest to niepoważna historia, która prowadzi do podważenia zaufania związkowców, a w dalszej konsekwencji do jego rozbitcia.

Mimo tak prezentowanego poglądu Zb. Romaszewski wszedł w skład powołanego 18 grudnia 1988 r. Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie.

IPN
CENNIK
Materiały
195

Warszawa, dnia 1989.01.____

252
180
196

I N F O R M A C J A

dot. działalności Zbigniewa Romaszewskiego

ZBIGNIEW JAN ROMASZEWSKI s. Józefa
i Zofii z d. Lipka ur. 2.01.1940 r.
w Warszawie,
narodowość i obywatelstwo - polskie,
pochodzenie społeczne - inteligentkie,
stan cywilny - żonaty /1 dziecko/
wykształcenie wyższe - dr fizyki
zatr. Redakcja Acta Physica Polonica
przy UJ w Krakowie,
zam. W-wa ul. Kopcińska 36 a m. 57

Zbigniew ROMASZEWSKI rozpoczął antypaństwową działalność w 1977 r. Koncentrował się głównie na szeroko pojmowanej tematyce praworządności w aspekcie rzekomego nie przestrzegania przez władze PRL i jej organa wykonawcze obowiązujących przepisów wewnętrznych i zobowiązań międzynarodowych.

Prowadził tzw. Biuro Interwencyjne KSS "KOR", w ramach którego sporządził szereg petycji i apeli, kierowanych do władz w kraju. W dokumentach tych podważał zasady ustrojowe oraz stawiał tezę, iż nieprawidłowości na tym odcinku są skutkiem złych zasad systemowych.

W początkach lat 80-tych wszedł w skład powołanej przez KSS "KOR" tzw. Komisji Helsińskiej w Polsce, która w formie raportów dokonywała negatywnej oceny stanu przestrzegania przez władze PRL postanowień Aktu Końcowego KBWE.

181

253

Po wydarzeniach sierpniowych Z.ROMASZEWSKI w październiku 1980 r. przekształcił Biuro Interwencyjne KSS "KOR" w Biuro Interwencyjne NSZZ "Solidarność" region Mazowsze. Stał się bardzo wpływowym działaczem "Solidarności" i uczestniczył jako delegat w I Krajowym Zjeździe tego związku.

Po wprowadzeniu stanu wojennego Z.Romaszewski ukrywał się, kontynuując antypaństwową działalność w zakonspirowanych strukturach tzw. Międzyzakładowego Regionalnego Komitetu "Solidarność". W kwietniu 1982 r. po raz pierwszy zorganizował emisję nielegalnej audycji tzw. "Radia Solidarność".

W 1983 r. został aresztowany i za kierowanie i organizowanie nielegalnych emisji Radia "Solidarność" prawomocnym wyrokiem sądu skazany na 4,5 roku pozbawienia wolności. Na mocy amnestii Z.Romaszewskiego zwolniono w sierpniu 1984 r.

Z chwilą opuszczenia zakładu karnego Romaszewski ponownie podjął wrogą działalność antypaństwową, gdzie aktywnie włączył się w prace powołanego przez TKK NSZZ "Solidarność" tzw. Komitetu Helsińskiego w Polsce.

W 1985 r. ponownie Romaszewski zorganizował emisję nielegalnych audycji Radia "Solidarność". W wyniku przeprowadzonych uzgodnień z Lechem Wałęsą w grudniu 1986 roku Zbigniew Romaszewski utworzył tzw. Komisję d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność". Równocześnie z powołaniem Komisji utworzony został tzw. Fundusz Grzywien, z którego pokrywano kary grzywien orzekanych przez kolegia d/s wykroczeń za działalność antypaństwową.

Od momentu powołania Komisji Interwencyjnej Zbigniew Romaszewski poprzez korespondentów zagranicznych rozpoczął przekazywanie do dywersyjnych ośrodków propagandowych na Zachodzie tendencyjnych informacji o sytuacji

182

258

OPIS
Karty
Mazowsze

188

społeczno-politycznej w kraju, oskarżając władze PRL o rzekome nieprzestrzeganie i gwałcenie praw człowieka.

Za powyższą aktywną działalność Z. Romaszewskiemu została przyznana przez Aurora Foundation Human Rights Award Committee doroczna nagroda Praw Człowieka za rok 1987.

W dniach 25-28.08.1988 r. Z. Romaszewski wraz z działaczami Ruchu "Wolność i Pokój" zorganizował tzw. Międzynarodową Konferencję Praw Człowieka w Krakowie.

W październiku 1988 r. Z. Romaszewski wszedł w skład Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność". Jest członkiem Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie.

W związku z prowadzoną działalnością opozycyjną wymierzoną w żywe interesy polityczne PRL były wielokrotnie przeprowadzane rozmowy z Z. Romaszewskim, które jednak nie przyniosły żadnych pozytywnych rezultatów. Jest on zwolennikiem organizowania konkretnych, a zarazem spektakularnych akcji politycznych /radio "Solidarność", konferencja w Krakowie/. Pomimo swojego "rodowodu korowskiego" od 1985 r. jest w delikatnej opozycji w stosunku do J. Kuronia, A. Michnika i B. Garemka. Wynika to ze stosunkowo mniejszego autorytetu Z. Romaszewskiego wśród korespondentów zachodnich oraz w ośrodkach dywersji politycznej.

Dane dotyczące rodziny:

ŻONA - Irena Zofia ROMASZEWSKA z d. Płoska, c. Stanisława i Ewy Praus, ur. 17.08.1940 r. w Warszawie, narodowość i obywatelstwo - polskie, pochodzenie społeczne - inteligenckie, wykształcenie wyższe - fizyk, W latach 1980,81 zatrudniona NSZZ "Solidarność" region "Mazowsze" jako kierownik Biura Interwencji. Obecnie nie pracuje. Zam. W-wa ul. Kopińska 36 A m. 57

OPIS
Karty
Mazowsze

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

- 4 -

183

255

199

CÓRKA - Agnieszka Maria ROMASZEWSKA c. Zbigniewa i
Ireny z d. Płoska, ur. 15.01.1962 r. w Warszawie,

IPN
CZŁOWIEK
WARSZAWA

IPN
CZŁOWIEK
WARSZAWA

Warszawa, dnia 1988.11.

184

256

200

2

Tajne spec. znaczenia

Egz. nr 4

IPN
CZŁAD
Warszawa

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
Adz. U. Nr 1117 z 25.07.2011

C H A R A K T E R Y S T Y K A

SPRAWY OPERACYJNEGO ROZPRACOWANIA

KRYPT. "GRAF" nr rej. 71401

Ta. Godwin

1. Data założenia sprawy: 1977.03.02

2. Dane o figurantach

- Y 0071401 - ROMASZEWSKI ZBIGNIEW s. Józefa i Zofii Lipka, ur. 1940.01.02 w Warszawie, narodowość i obywatelstwo polskie, pochodzenie społeczne - inteligenckie, wykształcenie wyższe, zam. Warszawa, ul. Kopińska 36 a m. 57, zatrudniony redakcja "Acta Physica Polonica" przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.
- Y 0071402 - ROMASZEWSKA ZOFIA IRENA o. Stanisława i Ewy Prus, ur. 1940.08.17 w Warszawie, narodowość i obywatelstwo polskie, pochodzenie społeczne - inteligenckie, wykształcenie wyższe, nie pracuje, zam. Warszawa, ul. Kopińska 36a m. 57

3. Działalność Zbigniewa ROMASZEWSKIEGO

- 1985.08.15 - udzielił wywiadu obywatelowi USA HAWUCZKOWI na temat działalności podziemnych struktur opozycyjnych w Polsce.
- 1985.08.30 - udzielił wywiadu dziennikarzowi francuskemu na temat koncepcji dalszego istnienia NSZZ "Solidarność" jako zinstytucjonowanego ruchu podziemnego i jako ruchu spontanicznego.

IPN
CZŁAD
Warszawa

185

257

201

- 1985-10-06 - udzielił wywiadu dla RWE na temat pobicia Władysława FRASYNIUKA i innych więźniów politycznych.
- 1985.10.09 - wziął udział w spotkaniu "instruktażowym" z przedstawicielami ambasady USA wraz z Krzysztofem KRÓLEM.
- 1985.10.10 - udzielił wywiadu korespondentowi jednej z agencji zachodnich dotyczącego sytuacji społeczno-politycznej przed wyborami do Sejmu PRL.
- 1985.10.17 - wziął udział w spotkaniu z III sekretarzem ambasady USA Stephanem MULL poświęconym przebiegowi i wynikom wyborów do Sejmu.
- 1985.11.07 - udzielił wywiadu przedstawicielom prasy zachodniej na temat sytuacji prawnej więźniów politycznych w Polsce.
- 1985.11.16 - udzielił wywiadu Krzysztofowi PSZENICKIEMU z radia BBC na temat obchodzonego w dniach 3-10 listopada tzw. "Tygodnia Więźnia Politycznego".
- 1986.05.03 - udzielił wywiadu korespondentowi AP Charlesowi GANSOWI w związku z awarią elektrowni atomowej w ZSRR
- 1986.06.08 - w 23 numerze PWA udzielił wywiadu na temat procesu destrukcji demokratycznej opozycji.
- 1986.06.21 - zatrzymany w miejscowości Zaborów woj. radomskie
- 1986.08.16 - udzielił wywiadu dla RWE na temat roli polskiej emigracji politycznej.
- 1986.09.06 - udzielił wywiadu Marii Wiernikowskiej z RFJ z okazji 6 rocznicy podpisania porozumień gdańskich.
- 1986.09.12 - z Z.Romaszewskim przeprowadzono rozmowę ostrzegawczą w ramach akcji krypt. "BRZOZA"
- 1986.09. - wziął udział w spotkaniu z politologiem amerykańskim A.Brombergiem
- 1986.09.22 - podpisał oświadczenie, wydane przez przedstawicieli opozycji polskiej, czechosłowackiej, węgierskiej i wschodniemieckiej dot. obchodów 30 rocznicy rewolucji 1956 r. na Węgrzech.

BRZOZA
09/12/86
Net

186

258

202

- 1986.11.22 - wziął udział w prelekcji zorganizowanej przez poznańskie środowiska opozycyjne na temat "Prognoza "Solidarności" na tle sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej".
- 1986.12.10 - po konsultacji z Lechem Wałęsą powołał Komisję d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" BACZNA
OPINIA
Niel!
- 1987.01.02 - podpisał petycję do Przewodniczącego Rady Państwa w sprawie uwolnienia wszystkich więźniów politycznych
- 1987.01.04 - w numerze 1/87 PWA opublikował deklarację działalności interwencyjnej oraz skład przedstawicieli Komisji d/s Interwencji i Praworządności
- 1987.01.09 - przekazał BBC treść listu naukowców polskich, kierowanego do W. Jaruzelskiego w związku ze stosowaniem w tym środowisku restrykcji paszportowych.
- 1987.01.13 - wystosował apel do Polonii i zachodnich central związkowych o tworzenie funduszu pomocy dla osób skazanych z art. 52 A
- 1987.01.21 - wziął udział w posiedzeniu Tymczasowej Rady NSZZ "Solidarność" gdzie przedstawił projekt utworzenia tzw. Funduszu Grzywnien
- 1987.01.23 - wspólnie z H. Wujcem opracował projekt programu działania opozycji koncentrując się głównie na możliwości oddziaływania na załogi zakładów pracy, samorządy pracownicze oraz związki zawodowe
- 1987.02.16 - wziął udział w spotkaniu w ramach tzw. duszpasterstwa robotników podczas którego wygłosił referat nt. "Praworządność w Polsce"
- 1987.02.19 - opracował petycję w sprawie więźniów politycznych, kierowaną do Rady Państwa
- 1987.02.21 - wziął udział w spotkaniu tzw. "duszpasterstwa świata pracy" w Jaśle gdzie poinformował o działalności Komisji d/s Interwencji i Praworządności
- 1987.03 - założył własne "Wydawnictwo Prawno-Polityczne"
- 1987.04.14 - otrzymał decyzję od Wydziału Społeczno-Administracyjnego Urzędu Miasta Stołecznego

BACZNA
OPINIA
Niel

- 4 -

18A

203

Warszawy, zakazującej założenia i działalności organizacji pn. "Komisja d/s Interwencji i Praworządności".

- 1987.06.05 - udzielił wywiadu Eugeniuszowi Smolarowi z polskiej sekcji radia BBC na temat stanu więziennictwa w Polsce w związku z buntami więźniów w ZK w Potulicach.
- 1987.06.08 - rozesłał do przedstawicieli środowiska naukowego w całym kraju broszurę pt. "Kolegia d/s Wykroczeń w PRL /rozwiązania ustawowe i praktyka/".
- 1987.06.15 - opracował i opublikował apel w sprawie zmian kodeksu pracy
- 1987.06.18 - opracował raport na temat represji stosowanych przez władze w czasie wizyty papieża Jana Pawła II w Polsce
- 1987.06.20 - zorganizował tzw. "spotkanie interwencyjne" w kościele w Podkowie Leśnej na temat dalszych kierunków działalności Komisji z udziałem przedstawicieli Warszawy, Poznania, Torunia i Gdańska.
- 1987.07.07 - podpisał apel do Prezydium Rady Najwyższej ZSRR w sprawie uniewinnienia K. Razkułbekowa za udział w demonstracji w Aima-Acie
- 1987.07.08 - podpisał apel w sprawie powołania tzw. "Solidarności Polsko-Czechosłowackiej" dla prowadzenia wspólnej walki o prawa człowieka
- 1987.07.11. - wziął udział w spotkaniu z działaczami opozycyjnymi w Białymstoku na temat nowelizacji kodeksu pracy.
- 1987.08.09 - uczestniczył w spotkaniu z I konsulem pionu kierowniczego ambasady USA
- 1987.08.12 - podpisał petycję powołującą Obywatelski Komitet Poszukiwań Mieszkańców Sawolszczyzny "zaginionych w lipcu 1945 r.
- 1987.09.10 - RWE nadała fragmenty rozmowy ze Zbigniewem Romaszewskim na temat działalności Komisji d/s Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność"
- 1987.10.08 - wygłosił w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Gliwicach prelekcję na

WYKONANO
18A

IPN
ODŁĄCZ
WYKONANO

188

260

209

temat "Czy możliwy jest ład społeczny i jaki".

- 1987.10.11 - uległ wypadkowi samochodowemu w czasie przejazdu do Oświęcimia
- 1987.10.14 - opublikował pierwszy numer tzw. "Informacji Komisji Interwencji i Praworządności" która ukazywać się ma raz w tygodniu
- 1987.10.21 - w tygodniku PWA nr 36 zamieszczono wywiad ze Zbigniewem Romaszewskim pt. "Pomagamy każdemu".
- 1987.11.05 - za dotychczasową działalność otrzymał od Kalifornijskiego Komitetu Praw Człowieka doroczną nagrodę w wysokości 50 tys. dolarów amerykańskich.
- 1987.11.10 - wziął udział w pierwszym zebraniu regionu "Mazowsze" w trakcie którego wygłosił przemówienie na temat "Znaczenie Solidarności w aktualnej sytuacji".
- 1987.11.13 - wniesiono postanowienie o zastrzeżeniu wyjazdu za granicę do wszystkich krajów świata w okresie od 1987.11.20 do 1989.11.20
- 1987.11.24 - opublikował opracowanie pt. "Jak Polak z Polakiem - rozdrorzy ciąg dalszy".
- 1987.11.26 - ze Zbigniewem Romaszewskim przeprowadzono rozmowę ostrzegawczą w związku z zapropo-
nowanym spotkaniem z grupą harcerzy z hufca mokotowskiego w kościele przy ul. Długiej 3
- 1987.12.06 - poprzez korespondentów zagranicznych Z. Romaszewski przekazał treść przemówienia skierowanego do Kalifornijskiej Fundacji "AURORA" w związku z przyznaniem mu nagrody "Praw Człowieka"
- 1987.12.08 - udzielił wywiadu dla radia BBC i rozgłosił "Głos Ameryki" w związku z przyznaniem mu nagrody "Praw człowieka"
- 1987.12.11 - zorganizował uroczyste spotkanie dla działaczy opozycji w kościele Dzieciątka Jezus na Żoliborzu z okazji przyznania mu nagrody
- 1987.12.23 - udzielił wywiadu dla RWE o okolicznościach skazania przez Kolegium d/s Wykroczeń Bogusława Szybalskiego

BRZESKI
Dziwno
Ndl

189

281

205

- 1987.12.29 - przekazał korespondentom zagranicznym treść listu do Sejmu PRL w sprawie uwolnienia więźniów politycznych podpisany przez członków Komisji d/s Interwencji i Praworządności oraz Ruch "Wolność i Pokój".
- 1988.01.05 - udzielił wywiadu korespondentowi BBC NA TEMAT DZIAŁALNOŚCI Komisji Interwencyjnej
- 1988.01.12 - udzielił wywiadu dla "Głosu Ameryki" na temat sytuacji prawnej Kornela Morawieckiego
- 1988.01.29 - Tadeusz Jarski przewodniczący Londyńskiej Solidarity Whit Solidarity przekazał Z.Romaszewskiemu relacje z obrad parlamentu brytyjskiego, na którym omawiane były ostatnie przypadki aresztowań działaczy Solidarności w Polsce
- 1988.02.29 - Z.Romaszewski opublikował opracowanie na temat tworzenia tzw. Kas Solidarności
- 1988.03.04 - udzielił wywiadu dla BBC na temat głodówki protestacyjnej Jana Górnego
- 1988.03.05 - skierował pismo do dyrektora AMNESTY INTERNATIONAL w sprawie Kornela Morawieckiego
- 1988.03.10 - udzielił wywiadu dla RWE na temat demonstracji studentów w Warszawie
- 1988.04.29 - udzielił wywiadu dla "Głosu Ameryki" na temat zatrzymań działaczy opozycyjnych
- 1988.05.01 - udzielił wywiadu dla "Głosu Ameryki" na temat sytuacji strajkowej w Polsce oraz na temat "niezależnych" demonstracji 1-szo Majowych w kraju
- 1988.05.03 - wystosował apel do związków zawodowych za granicą, środowisk polinijskich i członków "S" o wpłacanie na fundusz postrajkowy
- 1988.05.04 - opublikował wspólnie z Lechem Wałęsą oświadczenie o przyjęciu zobowiązania wypłacania osobom represyjnie zwolnionych z pracy średniego wynagrodzenia przez Komisję Interwencji i Praworządności

WYWIAD
DWA
181

- 7 -

190

262

OWIESZANA
OWYBOSI
Nell

206

- 1988.05.09 - udzielił wywiadu dla "Głosu Ameryki" na temat działań podjętych przez władze wobec strajkujących robotników
- 1988.05.17 - udzielił wywiadu dla Londyńskiego "Tygodnika Polskiego" na temat strajków w Nowej Hucie i Stoczni im. Lenina
- 1988.05.25 - udzielił wywiadu dla tygodnika "Mazowsze" /nr 252/ na temat "Tworzenia zakładowych kas samoobrony"
- 1988.06.07 - udzielił wywiadu dla RWE na temat spraw rozpatrywanych przez kolegia d/s wykroczeń
- 1988.07.06 - udzielił wywiadu w tyg. "Mazowsze" /nr 257/ na temat zasiłków strajkowych wypłacanych przez Komisję d/s Interwencji
- 1988.07.13 - udzielił wywiadu dla "Głosu Ameryki" na temat konfliktu zaistniałego w Stalowej Woli
- 1988.08.25 - zorganizował wspólnie z Ruchem "WiP" tzw. Międzynarodową Konferencję Praw Człowieka" w dniach 25-28.08.1988 r. w kościele w Mistrzejowicach z udziałem przedstawicieli zachodnich central związkowych i organizacji międzynarodowych, działających na rzecz Praw Człowieka
- 1988.09.07 - w Tygodniku "Mazowsze" /nr 262/ opublikował komunikat w sprawie wypłacania rekompensat postrajkowych
- 1988.09.20 - przeprowadzone rozmowę sondażową ze Zbigniewem Romaszewskim na temat jego wyjazdu do ZSRR na obrady tzw. Funduszu Przeżycia i Rozwoju"
- 1988.09.25 - Zb. Romaszewski na mocy decyzji Lecha Wałęsy wszedł w skład KKW NSZZ "Solidarność"
- 1988.10.28 - udzielił wywiadu dla RWE na temat represji wobec robotników - uczestników strajku
- 1988.11.07 - przekazał korespondentom zagranicznym stanowisko działaczy regionu radomskiego w sprawie likwidacji stoczni gdańskiej
- 1988.11.15 - udzielił wywiadu dla RWE na temat represyjnego stosunku władz do tzw. działaczy demokratycznych

OWIESZANA
OWYBOSI
Nell

- (191) (263)
KSIĘGOWNIA
M-1
207
- 1988.12.23 - udzielił wywiadu dla RWE na temat stosowania represji w naszym kraju;
  - 1988.12.30 - udzielił wywiadu dla RWE dokonując oceny stanu praworządności w Polsce;
  - 1989.01.04 - udzielił wywiadu dla RWE w sprawie zasięgu, zakresu i rodzaju stosowanych represji w stosunku do działaczy politycznych związkowych w minionym roku;
  - 1989.01.18 - udzielił wywiadu dla "Głosu Ameryki", podsumowując miniony rok z punktu widzenia praworządności;
  - 1989.01.20 - udzielił wywiadu dla BBC na temat obrad X Plenum KC PZPR;
  - 1989.01.26 - wypowiedział się dla RWE na temat odbytego posiedzenia KKW i dalszej pracy Komisji;
  - 1989.02.06 - uczestniczył w obradach "okrągłego stołu" w zespole d/s prawnych;
  - 1989.02.09 - udzielił wywiadu dla BBC na temat przestrzegania praw człowieka w Polsce;
  - 1989.02.12 - udzielił wywiadu dla RWE na temat ustaleń "okrągłego stołu";
  - 1989.02.16 - anulowano zastrzeżenie w kwestii wydania paszportu;
  - 1989.03.27 - był inspiratorem wydania oświadczenia popierającego kandydatury V.Havela do Pokojowej Nagrody Nobla;
  - 1989.03.29 - udzielił wywiadu dla RWE na temat sprawy Kazimierza SULKI;
  - 1989.04.05 - wydał oświadczenie Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" w związku ze zmianą sytuacji społeczno-politycznej w Polsce;

KSIĘGOWNIA
OBŁAD
M-1

192

264

- 1989.03. - opublikował w "Paryskiej Kulturze" artykuł pt. Minimalizm Radykalny - prognozy programowe dla NSZZ "Solidarność";
- 1989.04.22 - odbył spotkanie na Uniwersytecie Wrocławskim z działaczami i sympatykami "Solidarności" gdzie dokonał oceny przestrzegania prawa w Polsce;
- 1989.04.23 - zatwierdzono jego kandydaturę do Senatu przez Komitet Obywatelski "Solidarności";
- 1989.05.04 - udzielił wywiadu zachodnim korespondentom w którym dokonał oceny aktualnej sytuacji społeczno-politycznej kraju a także przedstawił swój program wyborczy.
- 1989.05 - odbywał szereg spotkań z mieszkańcami woj. tarnobrowskiego przed wyborami do Sejmu i Senatu.
- 1989.06.02 - odbył spotkanie w Domu Kultury w Kielcach z aktywem Zarządu Regionu "S" na którym zaprezentował zmodyfikowany program działalności Komisji Interwencji. Przewodniczącemu Zarządu Regionu "S" w obecnej sytuacji społ. politycznej jak również poinformował, że w dotychczasowym kształcie Komisja działa do 31 Lipca br.
- 1989.06.04 - został wybrany Senatorenem PRZ woj. tarnobrowskiego
- 1989.08.06 - udzielił wywiadu RFI o obecnej sytuacji w Sejmie w nowych warunkach i wprowadzaniu nowych ustaw.

EWIDENCJA
OBYWIEC
Ndl

EWIDENCJA
OBYWIEC
Ndl

193 265

209
WYDZIAŁ
OBYW. I
NLI

4. Działalność Zofii Romaszewskiej

- 1986.09.11 - przeprowadzono rozmowę ostrzegawczą w ramach akcji krypt. "Brzoza"
- 1987.08.12 - podpisała petycję powołującą Obywatelski Komitet Poszukiwań Mieszkańców Suwalszczyzny zaginionych w lipcu 1945 r.
- 1987.11.05 - za dotychczasową działalność otrzymała od kalifornijskiego Komitetu Praw nagrodę w wysokości 50 tys. dol. amerykańskich
- 1987.11.13 - wniesiono postanowienie o zastrzeżeniu wyjazdu za granicę do wszystkich krajów świata w okresie od 1987.11.20 do 1989.11.20
- 1987.12.11 - zorganizowała uroczyste spotkanie dla działaczy opozycji w Kościele Dzieciątka Jezus na Żoliborzu z okazji przyznania jej nagrody
- 1988.03.06 - weszła w skład zarządu Warszawskiego Koła Towarzystwa Przyjaciół Powściągliwość i Praca
- 1988.07.09 - udzieliła wywiadu dla RWE na temat zatrzymania Mirosława Duszaka
- 1988.08.09 - z Zofią Romaszewską przeprowadzono rozmowę na temat przygotowań do tzw. Międzynarodowej Konferencji Praw Człowieka
- 1988.08.25 - 28 - uczestniczyła w przygotowaniu oraz przebiegu Międzynarodowej Konferencji Praw Człowieka zorganizowanej przez Komisję d/s Interwencji oraz Ruch "Wolność i Pokój".

ZASTĘPCA NACZELNIKA
WYDZIAŁU II
Departament III MSW

opik inż. Lesiak

WYDZIAŁ
OBYW. I
NLI

Materiały z IPN dotyczące figurantów Zofii i Zbigniewa Romaszewskich.

194 266

- 1989.02.16 - anulowano zastrzeżenie w kwestii wydania paszportu;

210

OWIESIĆ
OWIESIĆ
No!

Za zgodność

NACZELNIK
Oddziałowego Biura Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów
w Warszawie
Leszek SITEK

Stwierdzam zgodność niniejszej
z kopią dokumentów datującą
Zofii i Zbigniewa Romaszewskich
z dokumentami znajdującymi się w aktach
Biura Udostępniania i Archiwizacji
Dokumentów Instytutu Pamięi
Narodowej-Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Niemieckiemu
sygn. IPN 0716/222 t. 5 k. 1-210
Warszawa 11. 02. 2004
Kinpa Kamińska